

PC-Market Lite

wersja 7 dla Windows

Instrukcja użytkownika

© Insoft sp. z o.o.
31-227 Kraków
ul. Jasna 3a
tel. +48 12 415-23-72
e-mail: market@insoft.com.pl
<http://www.insoft.com.pl>

Spis treści

DO CZEGO SŁUŻY PROGRAM PC-MARKET LITE?	4
CZYM RÓŻNI SIĘ LITE OD PEŁNEJ WERSJI PROGRAMU?	4
JAK URUCHOMIĆ PC-MARKET LITE?	4
NIE CHCĘ CZYTAĆ CAŁEJ INSTRUKCJI!	5
WITAMY W MENU GŁÓWNYM!	5
WYKAZ TOWARÓW	6
KARTA TOWARU	6
UNIKALNA NAZWA TOWARU	9
Automat do tworzenia unikalnych nazw	9
Konfiguracja automatu tworzącego unikalne nazwy	10
NAPRAWA NAZW SKRÓCONYCH	11
KOD KRESKOWY TOWARU	13
Automatyczne nadawanie kodów kreskowych	13
Kody ważone	14
Towarom, które znajdują się na kasie nie mogę zmienić kodu	15
Nie mogę wykorzystać kodu kreskowego towaru, który jest usunięty	16
WYKAZ DOSTAWCÓW/ODBIORCÓW	16
KARTA KONTRAHENTA	16
FAKTURY	17
FAKTURA DOSTAWCY	17
Tworzenie Faktury dostawcy	18
FAKTURA KORYGUJĄCA DOSTAWCY	20
Tworzenie Faktury korygującej dostawcy	20
FAKTURA VAT (SPRZEDAŻ FAKTUROWANA)	21
Tworzenie Faktury VAT	21
FAKTURA KORYGUJĄCA	22
ZWROT DO PARAGONU	23
Tworzenie Zwrotu do Paragonu	24
FAKTURA DO PARAGONU	24
FAKTURA KORYGUJĄCA DO PARAGONU	25
FAKTURA PRO FORMA	25
PROGRAMOWANIE I ODCZYT SPRZEDAŻY Z KAS	25
EKSPORT DANYCH	25
Parametr „Rodzaj transmisji”	26
Ograniczenia kas fiskalnych	27
IMPORT SPRZEDAŻY Z KAS	28
KONFIGURACJA - SZYBKI START Z KASĄ!	29
KONFIGURACJA – SZCZEGÓŁOWO	29
Menu „Lista urządzeń”	29
Menu „Parametry urządzeń”	32
Menu „Konfiguracja stanowiska”	33
DANE FINANSOWE, LICZNIKI PROGRESYWNE, BUFOR PARAGONÓW	34
Dane finansowe	34

Liczniki progresywne (PLU)	34
Bufor paragonów	34
SPRZEDAŻ NA DRUKARKACH FISKALNYCH	36
KONFIGURACJA DRUKARKI FISKALNEJ	36
SPRZEDAŻ NA DRUKARCE FISKALNEJ	37
RAPORT DOBOWY	38
WAGI ELEKTRONICZNE PRZYKASOWE.....	39
KONFIGURACJA WAGI	39
ODCZYT WAGI	39
WYŚWIETLACZ PRZYKASOWY	40
UŻYTKOWNICY	40
ZARZĄDZANIE WYKAZEM UŻYTKOWNIKÓW	41
KONFIGURACJA I OPERACJE SERWISOWE.....	41
ARCHIWIZACJA BAZY	41
JEDNOSTKI MIARY	42
STAWKI VAT.....	42
FORMY PŁATNOŚCI	43
KODY WAŻONE	43
NAZWY SKRÓCONE TOWARÓW	43
PARAMETRY	44
Kontekstowe wyszukiwanie parametrów	44
Eksport parametrów do pliku i import z pliku	62
Import danych kontrahenta CEIDG/GUS	63
STAŁE TEKSTY NA DOKUMENTACH.....	64
KONIFGURACJA STANOWISKA	65
OKRES ZAMKNIĘTY	66
NUMERACJA DOKUMENTÓW	67
SPRZĘT	68
POKAŻ ZAKŁADKĘ „NARZĘDZIA”	69
IKONKI PASKA NARZĘDZIOWEGO.....	70
TAPETA PULPITU I BITMAPA POWITALNA	70
ROZMIARY CZCIONEK	70
OSOBY FIZYCZNE	71
RAPORTY I JPK.....	71
RAPORT OBROTU	71
REJESTR SPRZEDAŻY, REJESTR ZAKUPÓW	71
RAPORT KASOWY	72
SPRZEDAŻ TOWARÓW	72
SPRZEDAŻ TOWARÓW NA KASACH	72
JEDNOLITY PLIK KONTROLNY (JPK).....	72

Do czego służy program PC-Market Lite?

PC-Market Lite to program sprzedaży, przy pomocy którego możesz zaprogramować towary na [kasie fiskalnej](#). Możesz w nim również prowadzić sprzedaż przy użyciu [drukarki fiskalnej](#) podłączonej do komputera. Program PC-Market Lite pozwala też na wykonanie podstawowych raportów sprzedaży wykonanej na kasie lub drukarce fiskalnej.

Czym różni się Lite od pełnej wersji programu?

PC-Market Lite to uproszczona wersja programu magazynowego **PC-Market**.

Pełna wersja ([PC-Market](#)) jest przeznaczona dla sklepów wielokasowych, supermarketów i sieci sklepów. Pozwala dodatkowo na prowadzenie gospodarki magazynowej, planowanie zakupów, analizę rotacji, sporządzenie faktur sprzedaży, dostaw i kilkudziesięciu innych dokumentów. Wykonanie ponad 80 różnych raportów, współpracę z programami w księgowości, ponad 100 różnymi typami urządzeń, wydruk etykiet na półki, i wiele innych.

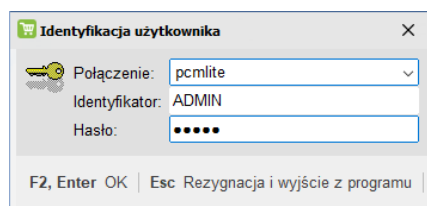
Jeśli potrzebujesz większej funkcjonalności programu ponad to, co oferuje **PC-Market Lite**, możesz w łatwy sposób przejść się na wersji PC-Market Lite na pełną wersję PC-Market. Programy pracują na tej samej bazie, a operacja migracji nie jest ani trudna ani skomplikowana.

PC-Market Lite rejestruje w swojej bazie wiele informacji, do których dostęp będzie możliwy w przyszłości w pełnej wersji programu. Na przykład może importować z kasy szczegółowe informacje o każdym paragonie (bufor paragonów), lub dane o sprzedaży dla stałych klientów. Rejestruje monitoring zdarzeń (np. kto i kiedy zmienił cenę detaliczną na karcie tego towaru?). W przyszłości, jeśli zdecydujesz się na program w pełnej wersji – dane za ten czas, gdy pracowałeś na wersji Lite – będą dla Ciebie dostępne.

Jak uruchomić PC-Market Lite?

Aby uruchomić program, w **Menu Start** wybierz opcję **Wszystkie aplikacje> PC-Market Lite-> PC-Market Lite**.

Zaraz po instalacji, program jest tak skonfigurowany, że uruchomi się bez konieczności logowania. Jeśli jednak został dodany nowy użytkownik lub zmieniło się hasło administratora, to pojawi się okienko, w którym należy podać identyfikator i hasło. **Domyślne hasło dla administratora (użytkownika o identyfikatorze ADMIN) to „ADMIN”**.

Identyfikacja użytkownika

Połączenie:

Identyfikator:

Hasło:

F2, Enter OK | Esc Rezygnacja i wyjście z programu

Jeśli zyczysz sobie, żeby za każdym razem pojawiała się okno logowania i nikt nieuprawniony nie miał dostępu do programu, to zmień hasło administratora w menu programu **Kontrola-> Użytkownicy-> Zmiana mojego hasła**.

Więcej szczegółów o użytkownikach i logowaniu dowiesz się w rozdziale Użytkownicy.

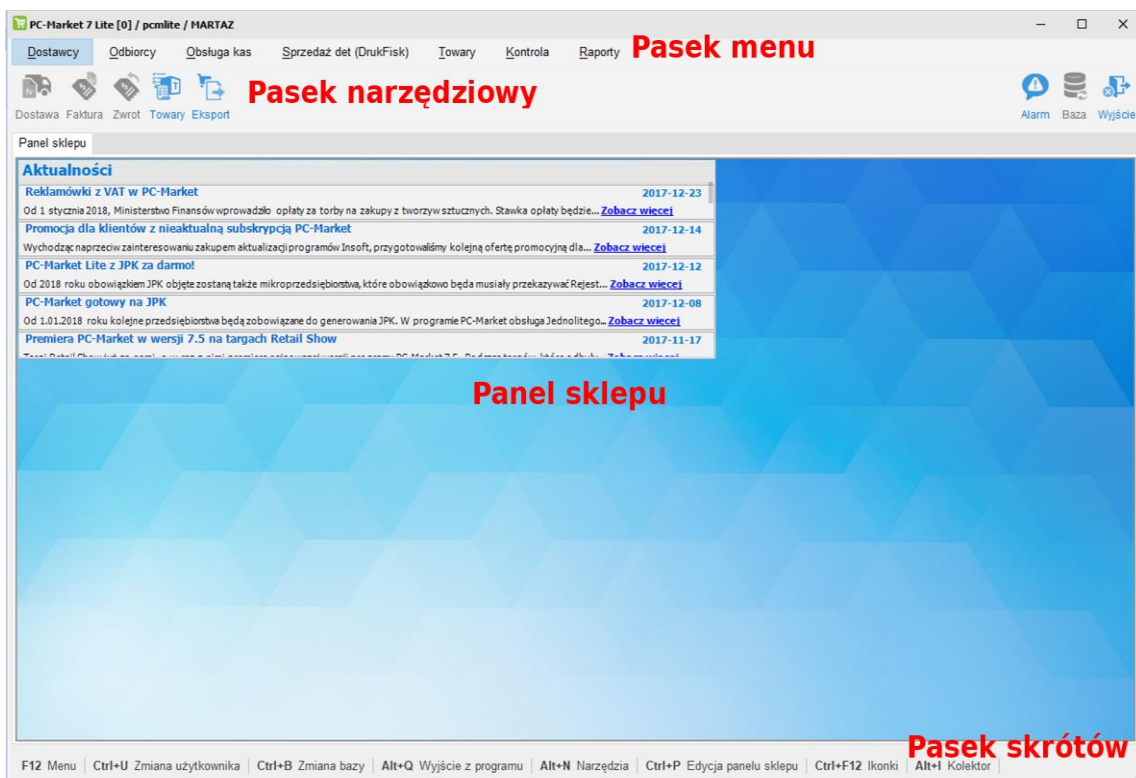
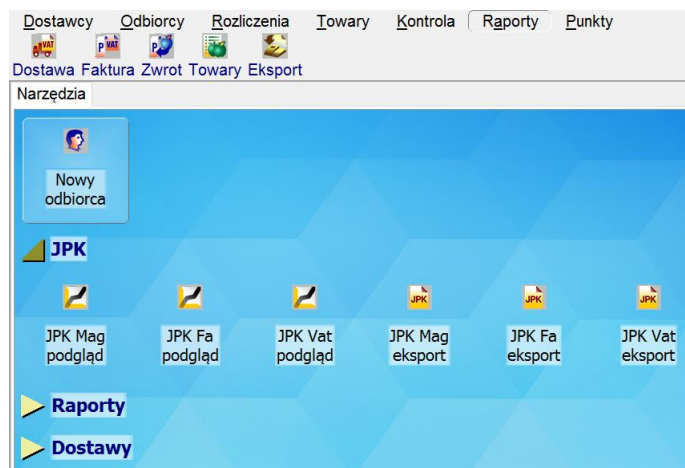
Nie chcę czytać całej instrukcji!

Aby szybko rozpocząć pracę z programem, musisz najpierw skonfigurować połączenie z kasą fiskalną (zobacz rozdział Konfiguracja - szybki start z kasą!) lub drukarką (Konfiguracja drukarki fiskalnej). Następnie utwórz kilka towarów (Karta towaru), wyślij je na kasę (Eksport danych) lub sprzedaj na drukarce fiskalnej (Sprzedaż na drukarce fiskalnej). Teraz trochę treningu, własnej inwencji i już umiesz!

Witamy w menu głównym!

Po uruchomieniu programu zobaczysz główne okno. W nim są cztery obszary. Możesz z nich wywoływać potrzebne funkcje:

- **Pasek menu.** Zawiera listę wszystkich operacji, które można wykonać w programie. Menu składa się z następujących sekcji:
 - a. **Dostawcy** - tutaj zgrupowane są wszystkie operacje związane z dostawcami: sporządzanie i przeglądanie dokumentów dostaw oraz edycja i przeglądanie kartotek dostawców.
 - b. **Odbiorcy** – tutaj zgrupowane są wszystkie operacje związane z Twoimi Klientami: sporządzanie faktur, faktur korygujących, faktur pro forma oraz możliwość przeglądania i edycji kartotek Twoich klientów.
 - c. **Obsługa kas** – tutaj możesz wysłać towary na kasy, ściągnąć i przeglądać dane o sprzedaży z kas, skonfigurować połączenie z kasami.
 - d. **Sprzedaż det (DrukFisk)** – menu obsługi sprzedaży na drukarce fiskalnej. Tutaj możesz dokonywać sprzedaży na drukarce fiskalnej, oraz wykonać wszystkie operacje związane z obsługą drukarki (raport dobowy fiskalny, raport kasjera. Możesz też przeglądać wystawione wcześniej paragony.
 - e. **Towary** – lista produktów. Tutaj możesz przeglądać listę towarów, dodać nowe, pogrupować je w grupy (nazywane tutaj „asortymentami”).
 - f. **Kontrola** – ogólna konfiguracja całego programu, operacje serwisowe, lista użytkowników programu.
 - g. **Raporty** – tutaj możesz wykonać podstawowe raporty sprzedaży wykonanych na drukarkach lub kasach fiskalnych.
- **Pasek narzędziowy** – zawiera klawisze skrótów do operacji z powyższego menu. Możesz dowolnie zmieniać tę listę w opcji menu **Kontrola-> Konfiguracja -> Ikonki paska narzędziowego**. Standardowo przygotowaliśmy dla Ciebie układ klawiszy według naszego uznania, ale zawsze możesz je zmienić i przystosować do swoich potrzeb. **Panel sklepu** – to miejsce gdzie możesz umieszczać dostępne panele, które zapewniają szybki podgląd informacji oraz dostęp do wybranych przez Ciebie skrótów.
- **Skróty klawiaturowe** – do wielu opcji możesz mieć dostęp z klawiatury. W większości okien w PC-Market Lite zobaczysz taki właśnie pasek ze wszystkimi dostępnymi skrótami. Często jest ich tak dużo, że nie mieszczą się na ekranie. Żeby zobaczyć ich pełną listę – **naciśnij klawisz F1**.
- **Sekcje** - Przyciski szybkiego dostępu można, za pomocą sekcji, posegregować wg ich tematyki. Aby stworzyć nową sekcję, wystarczy kliknąć prawym przyciskiem myszy na pulpicie programu (lub wybrać **Alt+N Narzędzia**) i wybrać opcję „**Dodaj sekcję**”, a następnie wpisać nazwę sekcji. Stworzone sekcje można zamieniać kolejnością, natomiast ikony znajdujące się w sekcjach można przenosić pomiędzy sekcjami

Wykaz towarów

Wykaz towarów to lista produktów, które będziesz programował na kasach i sprzedawał na drukarkach fiskalnych. Wykaz towarów możesz zobaczyć w menu **Towary-> Wykaz towarów**.

Karta towaru

Karta towaru to inaczej formularz do edycji danych jednego towaru. Nową kartę towaru możesz założyć opcji menu głównego **Towary-> Nowy towar**. Wykaz wszystkich założonych kart towarów możesz przeglądać w opcji **Towary-> Wykaz towarów**.

The screenshot shows a window titled "Nowy towar" (New Goods) with the following fields and options:

- Nazwa:** Mleko w kartonie 0,25l
- Skrót (nazwa na kasach):** Mle w kar 025l
- Kod:** 590112365498
- Stawka VAT:** 23 %
- Cena detaliczna:** 3,59
- Asortyment:** NABIAŁ
- Jednostka miary:** szt
- Status:** towar
- PKWiU:** (empty field)
- Opak. zwrotne:** (empty field)
- Wysłać na urządzenia:**
- Preferowany nr na kasie:** (empty field)
- Przy sprzedaży:** cena zamknięta
- Dod. rabat na kasach:** (empty field)
- Opis dod. (F6):** Four empty text boxes labeled Opis 1, Opis 2, Opis 3, and Opis 4.
- Kody dod. (F8):** (empty field)
- Ctrl+N Notatki:** A scrollable text area for notes.
- Footer:** F2 Zapis i wyjście | Esc Wyjście bez zapisu | Ctrl+F9 TabGastro

Poszczególne pola karty towaru mają następujące znaczenie:

- ✓ **Nazwa** – nazwa główna towaru jest wykorzystywana np. na dokumentach, wykazach lub raportach w programie.
- ✓ **Skrót (nazwa na kasach)** – Kasy fiskalne mają specjalne wymagania dotyczące nazwy towaru. Przede wszystkim **musi ona być unikalna**, to znaczy, że nie może istnieć żaden inny towar o tej samej nazwie. Różne kasy fiskalne sprawdzają unikalność dla różnych długości nazw towarów. W związku z tym, przed rozpoczęciem pracy z programem należy, w konfiguracji ustawić maksymalną długość tej nazwy tak, aby na żadnej kasie nie wystąpiła nazwa nieunikalna. Program wyposażyliśmy w automat nadający unikalne nazwy towarom. Mechanizm jego działania został opisany w rozdziale Unikalna nazwa towaru.
- ✓ **Kod** – inaczej kod kreskowy towaru. Musi być unikalny w całej bazie towarowej programu. Może to być kod kreskowy z opakowania lub krótki kod towaru (np. 4-znakowy) nadany przez Ciebie. Jeśli nie wypełnisz tego pola, to program sam założy towarowi pierwszy wolny kod krótki (lub długi w zależności od tego, jak jest skonfigurowany automat nadający kody). Zobacz rozdział Kod kreskowy towaru.
- ✓ **Cena detaliczna** – to cena sprzedaży brutto towaru na kasie lub drukarce fiskalnej.
- ✓ **Stawka VAT** – Stawka VAT towaru. W konfiguracji programu możesz ustawić domyślną stawkę VAT towaru.
- ✓ **Jednostka miary** – od jednostki miary zależy precyzja ilości sprzedaży towaru na dokumentach oraz niektórych kasach. Precyzję jednostki możesz zmienić w opcji **Kontrola-> Konfiguracja-> Jednostki miary**. Na przykład domyślną precyzją dla sztuk jest 1.000. To znaczy, że nie możesz sprzedać ułamkowej ilości tych towarów (np. alkoholi). Dla kilogramów jest to 0.001, co znaczy, że można je sprzedawać z dokładnością do 1 grama. Istnieje możliwość zmiany w konfiguracji domyślnej jednostki miary – to znaczy takiej, która będzie ustawiona na każdej nowej karcie towaru.
- ✓ **Status** – towar, opakowanie zwrotne, usługa. Status decyduje o tym, jak dany produkt będzie obsługiwany przez program PC-Market lub stanowiska kasowe. Np. opakowanie jest inaczej traktowane i liczone na kasie fiskalnej i dokumentach. Mówiąc „opakowanie zwrotne” mamy na myśli takie, jak butelka, czy kontener, a nie opakowania zbiorcze.
- ✓ **PKWiU** – kod Polskiej Klasyfikacji Towarów i Usług. W pełnej wersji programu obowiązkowy na każdej fakturze VAT, jeśli towar jest sprzedawany w stawce obniżonej. W PC-Market Lite wykorzystywany do operacji grupowych zmian stawek VAT.

- ✓ **Opak. zwrotne** – jeśli chcesz, aby podczas sprzedaży tego towaru, razem z nim było sprzedawane opakowanie zwrotne, to musisz wybrać opakowanie zwrotne, które będzie powiązane z tym towarem (otworzy się okienko z wykazem opakowań zwrotnych). Powiązanie towaru z opakowaniem nazywa się **tandem**.
- ✓ **Asortyment** – grupa towarowa, do której dany towar należy. Szczególnie zalecamy umieszczanie opakowań, usług w osobnych asortymentach. Istnieje możliwość zmiany w konfiguracji domyślnego asortymentu.
- ✓ **Wysłać na urządzenia** – jeśli pole jest zaznaczone, to towar będzie programowany na kasie fiskalnej. Jeśli nie – będzie pomijany podczas eksportu.
- ✓ **Preferowany nr na kasie** – parametr dotyczy niektórych kas fiskalnych (np. Elzab ECR). Niektóre kasy wymagają, żeby podczas programowania towaru określić, pod jakim numerem PLU ma on być zaprogramowany na kasie. Numer PLU, to inaczej mówiąc „numer szufladki”. Na kasach, które tego wymagają szufladki te mają zawsze kolejne numery od 1 do pojemności kasy (np. 40 tys.). Jest to numeracja kolejna, zupełnie niezależna od kodów towarów. Wypełnianie tego pola nie jest obowiązkowe. W pole wpisz numeru PLU, pod którym chciałbyś, aby ten towar znalazł się na kasie. Podczas eksportu towaru na kasę, program **w miarę możliwości** postara się przydzielić wpisany przez Ciebie numer PLU. Jeśli nie będzie mógł (bo numer będzie zajęty przez inny towar), to nada towarowi pierwszy wolny numer.
- ✓ **Przy sprzedaży** – jeśli towar ma cenę **otwartą**, to kasjerka może dowolnie zmienić cenę sprzedaży towaru podczas sprzedaży. Jeśli cena towaru jest **zamknięta** – kasjerka może go sprzedać tylko w tej cenie, jaka została ustalona w karcie towaru. Jednak uwaga! Niektóre kasy dopuszczają udzielenie rabatu od sumy paragonu, nie patrząc na to, które towary w pozycjach paragonu mają cenę zamkniętą, a które nie. Wtedy ceny towaru wprowadzić zmienić nie można, ale można udzielić rabat na cały paragon. Często blokuje się zmianę ceny towarom akcyzowym – wówczas, jeśli na paragonie znajduje się kilka towarów, a wśród nich akcyzowy. Rabat zostanie udzielony na wszystkie pozycje za wyjątkiem akcyzowego. **Tylko rabat z karty** – to brak możliwości udzielania rabatów i zmian cen. No chyba, że... jest to rabat udzielany na podstawie karty stałego klienta.
- ✓ **Opis 1 ... Opis 4** – są to pola tekstowe do dowolnego wykorzystania przez użytkownika. Mogą być drukowane na dokumentach jako dodatkowe pola opisu towaru.
- ✓ **Notatki** – jest to pole tekstowe do dowolnego wykorzystania przez użytkownika. Tekst ten może zawierać maks. 255 znaków.

Zakładka „kody dodatkowe”

F6 Opis dod.		F8 Kody dod.
Kod	Skrót (nazwa na kasach)	Pref. nr na kasie
590112365654	Mle w kar 0251 1	
590112365982	Mle w kar 0251 2	
590112365433	Mle w kar 0251 3	
<nowy kod>		

Czy spotkałeś się już z galaretkami, z których wszystkie są jednakowe, a różnią się tylko smakiem i kodem kreskowym? Aż się prosiło, aby umieścić je pod jedną kartą towaru i zamawiać jako sumaryczną ilość wszystkich smaków! A pamiętasz, kiedy dostawca umieścił Ci je wszystkie w jednej pozycji na fakturze?

Kody dodatkowe, **to możliwość przydzielenia kilku kodów kreskowych do jednego towaru**. Kasy fiskalne obsługujące kody dodatkowe (np. Elzab Delta, Optimus IC System) robią to dokładnie w ten sam sposób. Nie ma tu np. możliwości przydzielania różnych cen różnym kodom kreskowym tego samego towaru. Po ściągnięciu importu danych o sprzedaży nie będziesz też wiedział ile zostało sprzedanych których kodów (kasy przesyłają tylko informację sumaryczną). Jest to cena, jaką musisz

zapłacić za wielokodowość. **Jeżeli jesteś zainteresowany osobnymi statystykami dla poszczególnych kodów – musisz założyć osobne kartoteki na te towary.**

Kasy, które nie obsługują kodów dodatkowych:

Kody dodatkowe możesz zakładać również, jeśli korzystasz z kas fiskalnych, które nie obsługują kodów dodatkowych. Ale powinieneś pamiętać o pewnej bardzo ważnej rzeczy:

Kody dodatkowe zostaną zaprogramowane na takiej kasie jako osobne towary.

Przepisy Ministerstwa Finansów nie pozwolą Ci na założenie na kasie kilku towarów o tej samej nazwie. Program PC-Market będzie więc automatycznie dla każdego tak wysłanego „towaru” dodawał na końcu jego nazwy dwucyfrowy przyrostek zapewniający jego unikalność. Na przykład: jeśli posiadasz towar o nazwie „Chleb”, kodzie głównym 121 i kodach dodatkowych 122, 123 i 124, to na kasie zostanie on zaprogramowany jako cztery różne towary o tej samej cenie oraz następujących kodach i nazwach:

121	Chleb
122	Chleb01
123	Chleb02
124	Chleb03

Unikalna nazwa towaru

Kasy ECR (elektroniczne) wymagają, aby wszystkie towary miały unikalną nazwę. Inaczej mówiąc na kasie **nie może być dwóch towarów o jednakowej nazwie.**

Drukarki fiskalne mimo, że nie tak restrykcyjne – również posiadają ograniczenie polegające na tym, że nie można na drukarce sprzedawać towarów o tej samej nazwie w dwóch różnych stawkach VAT. W ich przypadku unikalne nazwy są tylko dobrym rozwiązaniem.

Ze względu na te ograniczenia program PC-Market wyposażyliśmy w specjalny mechanizm tworzenia unikalnych nazw towarów.

Na czym polega **kontrola nazwy i stawki VAT na drukarce fiskalnej?**

Drukarka zablokuje sprzedaż, jeśli sprzedasz ten sam towar w stawce A, następnie w stawce B i z powrotem spróbujesz sprzedać go w stawce A. Przy próbie wykonania tej ostatniej operacji drukarka zaprotestuje anulując cały paragon i drukując tzw. „**błąd PTU**”. Drukarka kontroluje stawki posługując się nazwą towaru. Dopóki nie zmienisz nazwy tego towaru drukarka już nigdy nie pozwoli na jego sprzedaż w stawce A. Zwykle producenci reklamują swoje drukarki podając liczbę nazw (i powiązanych z nimi stawek VAT), jaką potrafi pamiętać drukarka (zwykle ok. 100 tys. PLU). Dlatego jest to raczej wada, a nie zaleta drukarki. Służy jedynie fiskusowi. Z twojego punktu widzenia najlepiej byłoby, gdyby ilość ta wynosiła 0.

Automat do tworzenia unikalnych nazw

Nazwa towaru przesyłana na kasę znajduje się w polu karty towaru: **Skrót (nazwa na kasach):**

	Nazwa: Mleko w kartonie 0,25l
	Skrót (nazwa na kasach): Mle w kar 025l

Zauważ, że po wpisaniu nazwy głównej towaru – program automatycznie utworzy **unikalną nazwę skróconą**, która będzie posłana na kasę (i będzie widniała na paragonie z kasy).

Działanie automatu możesz również zaobserwować podczas wpisywania kodów dodatkowych towarów:

Kod	Skrót (nazwa na kasach)	Pref. nr na kasie
590112365654	Mle w kar 0251 1	
590112365982	Mle w kar 0251 2	
590112365433	Mle w kar 0251 3	
<nowy kod>		

Program za każdym razem sprawdzi, czy nazwa towaru jest unikalna i jeśli nie – automatycznie poprawi nazwę na unikalną.

Konfiguracja automatu tworzącego unikalne nazwy

Różne modele kas fiskalnych obsługują różne długości nazw towarów. Np. na starsze modele kas Elzab ECR można posyłać nazwy 19 znakowe, a na Sharpa 457: nazwy 16 znakowe. Drukarki fiskalne zwykle kontrolują nazwy o długości 24 do 25 znaków, a nowsze modele nawet 40 znaków.

Zwróć uwagę, że towary o nazwach:

CHUSTECZKI HIG. FIOLETOWE

CHUSTECZKI HIG. CZERWONE

zostaną przez kasę Sharp 457 uznane za te same towary (16 pierwszych liter jest identycznych), podczas, gdy kasy Elzab ECR prawidłowo rozróżnią je jako dwie różne nazwy (19 pierwszych znaków).

Kasy fiskalne różnią się pomiędzy sobą jeśli chodzi o kontrolę unikalności nazwy. Na przykład towary o nazwach:

MLEKO WOREK 4 1

MLEKO WOREK 4% 1

Zostaną przez kasę Elzab ECR uznane za tę samą nazwę (kasa wycina znak % i zbija powtarzające się spacje w jedną).

Aby program PC-Market prawidłowo kontrolował unikalność nazw skróconych i co ważniejsze robił to w sposób identyczny z kasą fiskalną należy wcześniej ustawić odpowiednie parametry konfiguracji programu w opcji **Kontrola -> Konfiguracja -> Nazwy skrócone towarów**:

Format nazw skróconych [X]

Minimalna długość nazwy skróconej:

Maksymalna długość nazwy skróconej:

Polskie litery (ĄĆĘ...):

Małe litery (abc...):

W skrótach mogą być: litery, cyfry oraz znaki:

Spacje (znaki odstępu):

Te znaki zamieniać na spacje:

Jak tworzyć propozycje nazwy skróconej:

F2 Zapis | Esc Wyjście bez zapisu | F5 Ustawienia domyślne

Gdy ustawiona zostanie **Minimalna długość nazwy skróconej**, to program uzupełni zbyt krótkie nazwy takimi znakami, które są ustawione w pozycji **Spacje (znaki odstępu)**. Jest to ważna

informacja dla użytkowników starszego modelu drukarki fiskalnej Elzab Omega, która pozwoli sprzedać tylko towar, który ma min. 10 znaków. W tych drukarkach nie można uzupełniać nazw towarów znakami podkreślenia („_”), lecz kropkami. Przy korzystaniu z tych drukarek należy ustawić minimalną długość nazwy na 10 znaków oraz w parametrze Spacje (znaki odstępu) zmienić podkreślenie na kropkę.

Programowi można zlecić ponowne „przeliczenie” (utworzenie) nazw wszystkich towarów na podstawie nazw głównych wg powyższej konfiguracji. Służy do tego opcja menu **Kontrola-> Operacje serwisowe-> Naprawa nazw skrótowych**. Szczegóły działania tego automatu opisaliśmy w rozdziale Naprawa nazw skrótowych.

Naprawa nazw skrótowych

Nazwa skrócona umieszczona na karcie towaru jest wysyłana na kasę fiskalną. Obecnie produkowane kasy fiskalne wymagają, aby nazwa towaru była unikalna. Jeśli uważasz, że nazwy towarów są nieprawidłowe – możesz zlecić programowi ich utworzenie na podstawie nazw głównych. Sposób tworzenia nazwy skróconej można skonfigurować w opcji menu **Kontrola-> Konfiguracja-> Nazwy skrócone towarów**.

Przed rozpoczęciem naprawy należy wybrać jedną z metod:

Tylko korygowanie nieprawidłowych skrótów

Program nie będzie tworzył nazw skrótowych na podstawie nazw głównych, lecz poprawi istniejące nazwy skrócone w ten sposób, aby były zgodne z ustawieniami z okna „**Format nazw skrótowych**”.

Zastąpienie nieprawidłowych skrótów domyślnymi

Program utworzy nazwę skróconą na podstawie nazwy głównej. Ale wykona to tylko dla nazw, które są niezgodne z ustawieniami z okna „**Format nazw skrótowych**”. Pozostałe nazwy skrócone pozostaną nieruszone.

Domyślne skróty dla wszystkich kodów

Nazwy wszystkich towarów zostaną na nowo utworzone na podstawie nazw głównych. Podczas tworzenia nazw program będzie się posługiwał ustawieniami z okna „**Format nazw skróconych**”.

W każdym z powyższych przypadków naprawiane są również nazwy skrócone kodów dodatkowych. Nazwy te są traktowane na równi ze „zwykłymi” nazwami skróconymi.

Asortymenty

Nazywane są często grupami towarowymi. Każdy towar musi być przypisany do jakiegoś asortymentu. Nic jednak nie stoi na przeszkodzie, abyś miał w sklepie tylko jeden asortyment wspólny dla wszystkich towarów.

Listę asortymentów możesz edytować w menu **Towary-> Asortymenty**:

Asortymenty / znaleziono: 15

F10 Wyświetlać gałęzie '<bez podasortymentów>'

Asortyment	Id	Towarów	Opakowań	Usług	K. dodatkowych	K. ważonych
<wszystkie asortymenty>		1509	18	0	4	4
ALKOHOL	15	1	0	0	0	0
ART SPOŻYWCZE	7	291	0	0	0	0
CUKIERNICZE	4	278	0	0	0	0
KAWA HERBATA	12	87	0	0	0	0
LODY MROŻONKI	8	98	0	0	0	0
NABIAŁ	2	161	0	0	3	0
NAPOJE SOKI	11	174	0	0	0	0
OPAKOWANIA	13	0	18	0	0	0
PAPIEROSY	9	64	0	0	0	0
PIECZYWO CIASTA	10	91	0	0	1	1
PIWO	1	28	0	0	0	2
REKLAMÓWKI	14	3	0	0	0	0
RYBY KONSERWY	6	45	0	0	0	0
WARZYWA OWOCE	5	36	0	0	0	0
WĘDLINY KURCZAKI	3	152	0	0	0	1

Esc Powrót | Ctrl+X Przenieś | Ins Dodaj | Del Usuń | F7, Enter Szczegóły | Ctrl+F8 Ustawienia

Lista asortymentów może być zwykłą (tzw. „płaską”) strukturą, jak na rysunku powyżej. Możesz jednak ułożyć asortymenty w formę drzewiastą:

Asortymenty / znaleziono: 16

F10 Wyświetlać gałęzie '<bez podasortymentów>'

Asortyment	Id	Towarów	Opakowań	Usług	K. dodatkowych	K. ważonych
<wszystkie asortymenty>		1509	18	0	4	4
AKCYZOWE	17	93	0	0	0	2
ALKOHOL	15	29	0	0	0	2
PIWO	1	28	0	0	0	2
PAPIEROSY	9	64	0	0	0	0
ART SPOŻYWCZE	7	1413	0	0	4	2
CUKIERNICZE	4	278	0	0	0	0
KAWA HERBATA	12	87	0	0	0	0
LODY MROŻONKI	8	98	0	0	0	0
NABIAŁ	2	161	0	0	3	0
NAPOJE SOKI	11	174	0	0	0	0
PIECZYWO CIASTA	10	91	0	0	1	1
RYBY KONSERWY	6	45	0	0	0	0
WARZYWA OWOCE	5	36	0	0	0	0
WĘDLINY KURCZAKI	3	152	0	0	0	1
OPAKOWANIA	13	0	18	0	0	0
REKLAMÓWKI	14	3	0	0	0	0

Esc Powrót | Ctrl+X Przenieś | Ins Dodaj | Del Usuń | F7, Enter Szczegóły | Ctrl+F8 Ustawienia

Asortymenty możesz przesuwac w obrębie drzewka przez przeciągnięcie myszką (technika drag&drop), lub używając kombinacji klawiszy **Ctrl-X Przenieś** i **Ctrl-V Przenieś tu**.

Kod kreskowy towaru

Kodem kreskowym towaru nazywamy unikalny kod towaru wpisany w pole **Kod** na karcie towaru, lub w jedno z pól na zakładce **F8 Kody dod.**

Kodem kreskowym może być dowolny ciąg liczb o długości 1-20 znaków. Po włączeniu odpowiedniego parametru konfiguracji, kod kreskowy będzie również mógł zawierać litery lub zaczynać się od 0 (zera).

Zwróć szczególną uwagę, że niektóre kasy fiskalne traktują kody jak liczby. Dla tych kas nie ma różnicy pomiędzy kodem „012” i „12”. Dlatego w większości przypadków **nie powinno się wprowadzać kodów zaczynających się od „0”**. Tak samo z kodami zawierającymi litery – kasa operująca na liczbach zgłosi błąd przy próbie zaprogramowania takiego towaru.

Automatyczne nadawanie kodów kreskowych

Jeśli podczas zakładania towaru nie wypełnisz pola **Kod**, to program sam zaproponuje unikalny kod kreskowy dla towaru. Sposób, w jaki program będzie tworzył kody kreskowe można ustalić w opcji **Kontrola-> Konfiguracja-> Parametry-> Przeglądanie/edycja-> Wykazy**.

Program może automatycznie nadać kody (par. konfiguracji **Sposób tworzenia kodu własnego**):

- ✓ **EAN13 (np. 200000000336)** – pierwsze trzy cyfry mogą się mieścić w zakresie 200 do 209 (par. konfiguracji **Przedrostek kodu własnego**). Jeśli Twój sklep jest jednym w sieci, wówczas dobrym zwyczajem jest nadawanie kodów EAN o różnych przedrostkach – innym na każdym sklepie.
- ✓ **EAN8 (np. 20900014)** - tak, jak w kodzie EAN13, trzy pierwsze cyfry mogą mieścić się w zakresie 200-209. Pamiętaj jednak, że w przypadku EAN8 masz do dyspozycji tylko cztery cyfry identyfikacji – co oznacza, że maksymalna liczba towarów oznaczonych tym kodem w Twoim sklepie to 10000.
- ✓ **Nr kolejny (np. 1001, 1003, 1004...)** – program będzie nadawał towarom kolejne numery zaczynając od liczby zdefiniowanej w par. konfiguracji **Pierwszy numer kodu własnego**. Kody krótkie są drukowane przez program na etykietkach jako CODE39. Każdy czytnik kodów kreskowych bez problemu poradzi sobie z tymi kodami.

EAN13

EAN8

CODE 39

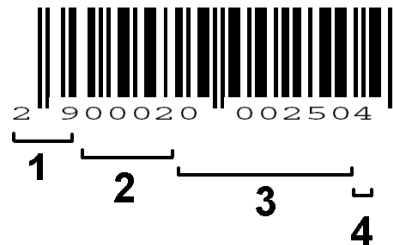

Wszystkie kody EAN zaczynające się od **20** są przeznaczone do dowolnego wykorzystania wewnątrz Twojego sklepu. Możesz być pewny, że żaden z producentów nie ometkuje swojego towaru takim kodem.

Wszystkie kody EAN zaczynające się od przedrostków **21-29** – to tzw. kody ważone. Opisaliśmy je w dalszej części instrukcji.

Kody ważone

Kody ważone są zawsze kodami EAN13 zaczynające się od przedrostków 21-29. Oto przykładowy kod ważony:

Poszczególne sekcje tego kodu to:

- 1). Przedrostek (zawsze 21-29)
- 2). Numer towaru
- 3). Waga towaru (tutaj 250g.) lub wartość zważonego towaru (2 zł 50gr) – część zmienna zależna od masy towaru
- 4). Cyfra kontrolna

W programie PC-Market kody ważone występują w takiej postaci, że sekcje 3 i 4 są zastąpione znakami zapytania:

Kod: 290002???????

Kod ważony zaczyna swą wędrówkę zwykle na stoisku mięsnym lub warzywnym. Ekspedientka kładzie na wadze np. winogrona, nabija na wadze kod 0002, na którego podstawie waga wie, jaka jest nazwa i cena za kilogram tego towaru. Waga drukuje metkę, na której umieszcza nazwę, cenę za kilogram, wagę, cenę za tę wagę oraz – co najważniejsze: kod kreskowy, który w sekcji 3 zawiera wagę w gramach (250g.). Po dojściu do kasy fiskalnej kod ważony zostaje zeskanowany i na jego podstawie kasa od razu wie, że należy sprzedać 250g winogron o kodzie 290002??????. Następnie kasa przesyła dane o sprzedaży tego towaru do programu PC-Market w magazynie w postaci: sprzedano 250g. towaru o kodzie 290002???????

Często zdarza się, że sklep operuje towarami o kodach ważonych zaczynających się od jednego przedrostka (np. 28), lecz dostawca z zewnątrz sprzedaje towary już poważone i ometkowane (często są to wędliny na tackach) kodami ważonymi zaczynającymi się od innego przedrostka (np. 29). Program PC-Market może obsługiwać w swoim systemie równocześnie kilka różnych formatów kodów ważonych. Konfiguracji dokonuje się w menu **Kontrola-> Konfiguracja-> Kody ważone**:

W powyższej konfiguracji poszczególne pola oznaczają:

- ✓ **Nazwa** – dowolna nazwa kodu ważonego pojawiająca się na liście wyboru
- ✓ **Przedrostek** – dwie pierwsze cyfry kodu muszą się mieścić w zakresie 21 do 29. Program pozwoli na zdefiniowanie tylko jednego formatu dla każdego przedrostka. Czyli maksymalnie można zdefiniować 9 różnych formatów kodów ważonych.
- ✓ **Długość części stałej** – jest to długość sekcji 2 (numer towaru) w kodzie ważonym
- ✓ **Identyfikator podgrupy PLU** – jedna lub dwie cyfry za przedrostkiem mogą decydować o tym, na których wagach towar zostanie zaprogramowany. Parametr ma znaczenie tylko w pełnej wersji PC-Market i nie ma znaczenia w wersji PC-Market Lite.
- ✓ **Dodatkowa cyfra kontrolna** – niektóre formaty kodów ważonych przewidują umieszczenie drugiej cyfry kontrolnej w środku kodu (pomiędzy sekcjami 2 i 3). Cyfra ta kontroluje sekcję 3.
- ✓ **Część zmienna zawiera** – w części zmiennej może być umieszczona waga lub wartość zważonego towaru. Kasa fiskalna zna cenę towaru, więc na podstawie wagi może obliczyć wartość (wartość = cena x waga) lub jeśli w kodzie jest umieszczona wartość może obliczyć wagę (waga = wartość / cena).
- ✓ **Precyzja części zmiennej** – określa położenie kropki dziesiętnej w sekcji 3.
- ✓ **Format** – tego pola nie można edytować – w miarę „regulowania” poprzednich pól umieszcza się w nim otrzymany format kodu. W polu format poszczególne literki oznaczają: S – część stała, G – podgrupa PLU, K – cyfra kontrolna, ? – waga lub wartość towaru.

Kod ważony może być również automatycznie nadawany przez program. Zauważ, że jeśli masz zdefiniowany kod ważony o przedrostku 29 jak w przykładzie powyżej, to po wpisaniu w pole Kod samych cyfr 29 – utworzy się automatycznie pierwszy wolny kod ważony (np. 290036???????). Jeśli posługujesz się podgrupą PLU, to należy wpisać odpowiednio więcej cyfr: np. 292 spowoduje utworzenie pierwszego wolnego kodu ważonego w podgrupie 2 (np. 292036???????).

Towarom, które znajdują się na kasie nie mogą zmienić kodu...

Program posiada pewne zabezpieczenie, które polega na tym, że nie można zmienić kodu kreskowego towaru, jeśli ten znajduje się na kasie. Dlaczego tak się dzieje? Otóż na wielu kasach fiskalnych (np. Sharp, Novitus) identyfikacja kodu towaru następuje poprzez kod kreskowy. Jeśli zmienisz ten kod, to program nie będzie potrafił usunąć poprzedniego kodu z takiej kasy.

Jeśli pomyliłeś się przy wpisywaniu kodu, to najłatwiej jest dodać właściwy kod jako dodatkowy do tego towaru. Jeśli z różnych przyczyn nie chcesz lub nie możesz tego zrobić – musisz nieprawidłowy kod usunąć z kasy.

Aby zmienić kod kreskowy towaru należy kolejno:

- ✓ Usunąć ten towar z kasy. Można to zrobić poprzez przesunięcie towaru do asortymentu niewysyłanego do kasy i puszczenie na kasę transmisji **Aktualizacja – zamknięta zmiana fiskalna** (transmisję tę można oczywiście uruchomić tylko przy zamkniętej zmianie fiskalnej i ściągniętym imporcie z kasy).
- ✓ Zmienić kod towaru (pole **Kod** na karcie towaru zostało odblokowane)
- ✓ Zaprogramować ten towar na kasie. Można to zrobić poprzez przesunięcie towaru z powrotem do asortymentu wysyłanego na kasę i transmisję na kasę (może być np. **Aktualizacja – otwarta zmiana fiskalna**).

Nie mogę wykorzystać kodu kreskowego towaru, który jest usunięty

Towary usunięte nie są wcale usuwane fizycznie z bazy. Blokują one dalej kody kreskowe, ponieważ baza danych jest tak skonstruowana, że nie dopuści do istnienia dwóch jednakowych kodów bez względu na to, czy są aktywne, czy usunięte.

Towary usunięte możesz zobaczyć przełączając wykaz towarów przy pomocy klawisza F6 Aktywne / usunięte.

Jeśli chcesz wykorzystać taki kod – najlepiej będzie, jeśli wejdiesz na kartę towaru usuniętego i zmienisz mu kod kreskowy na inny (możesz mu nadać inny kod automatycznie). Sytuacja z kodami wykorzystanymi zdarza się często w przypadku wyczerpywania się puli kodów ważonych – wówczas usuniętym kodom ważonym można nadać zwykły kod kreskowy (EAN lub nr kolejny).

Wykaz dostawców/odbiorców

PC-Market Lite pozwala tworzyć kartoteki dostawców i odbiorców, którzy dostarczają Ci towar. Dzięki tym kartotekom łatwo i szybko znajdziesz dane swojego dostawcy by dodać go na dokumencie dostawy.

Karta kontrahenta

Karta kontrahenta jest drugim w hierarchii ważności (po karcie towaru) formularzem w programie PC-Market Lite. Nową kartę kontrahenta możesz założyć np. w opcji menu **Dostawcy-> Nowy dostawca** oraz **Odbiorcy-> Nowy odbiorca**. Wykaz już założonych kart kontrahentów możesz przeglądać w opcji menu **Dostawcy-> Wykaz Dostawców** oraz **Odbiorcy-> Wykaz Odbiorców**.

Kontrahent [104]

Nazwa: ZWIĄZEK EMERYTÓW
 Skróć: Kontakty: stałe Nazwa na przelewie: ZWIĄZEK EMERYTÓW

Osoba fizyczna

Kontrahent jest: dostawcą odbiorcą stałym klientem

F4 Adresy F5 Ogólne informacje F7 Odbiorca F10 Rabaty F12 Dane logistyczne

Kraj: Polska Województwo: małopolskie
 Powiat: Krakowski Gmina: Kraków
 Ulica: ALBERTYNSKA Nr domu: 25 Nr lokalu: 3
 Miejscowość: KRAKÓW Kod pocztowy: 31-236 Poczta: Kraków
 Telefon: 12654321545 Fax: NIP:
 Bank:
 Konto: EMail:
 Nasze konto: <używać domyślnego>
 Zakład pracy chr.: nie Kod kontr.: 01 Nr analityki:
 Czynny podatek vat: tak Czynny podatek UE: tak Czynny podatek non UE: tak
 Data sprawdzenia: 2018-01-29 Data sprawdzenia: 2018-01-29 Data sprawdzenia: 2018-01-29

< | F2 Zapis i wyjście | Esc Wyjście bez zapisu | Ctrl+A Aktualizacja danych CEIDG/GUS/VIES | Ctrl+S Sprę >

Kontrahentami w programie PC-Market mogą być:

- **Dostawcy**
- **Odbiorcy**
- **Stali klienci** – czyli tacy, którzy posiadają kartę rabatową w Twoim sklepie
- **Producenci** – służą do wskazywania producenta na karcie towaru. Często zdarza się sytuacja, że towar jednego producenta jest dostarczany do Twojej firmy przez kilku dostawców.
- **Osoby fizyczne** – jeżeli kontrahent nie jest firmą, należy zaznaczyć tę opcję. Zapewnia ona możliwość zarządzania zgodami wymaganymi przez RODO.

W zależności od typu kontrahenta pojawia się on na różnych wykazach kontrahentów. Np. w opcji menu **Dostawcy -> Wykaz Dostawców** pojawi się lista tylko kontrahentów będących dostawcami. W menu **Odbiorcy -> Wykaz odbiorców** pojawią się tylko odbiorcy itd.

Faktury

Program PC-Market Lite pozwala Ci wprowadzać faktury od Twoich dostawców, jak i samemu wystawiać tego rodzaju dokumenty sprzedażowe.

Faktura dostawcy

Dostawcy -> Sporządzanie dokumentów -> Faktura dostawcy

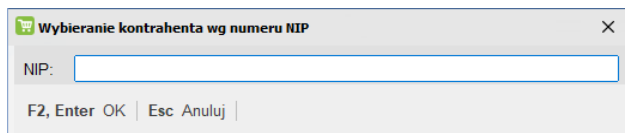
Jest dokumentem finansowym będącym elektroniczną kopią otrzymanej od dostawcy Faktury VAT. Wprowadzona Faktura dostawcy jest wiernym odpowiednikiem papierowego dokumentu, który otrzymałeś od dostawcy. Dokument nie zawiera pozycji towarowych a jedynie podsumowania.

Pamiętaj, że PC-Market Lite nie posiada obsługi „magazynu” – co za tym idzie przy dostawie nie są tworzone dokumenty magazynowe i nie wprowadzamy na stan konkretnych ilości towaru.

Tworzenie Faktury dostawcy

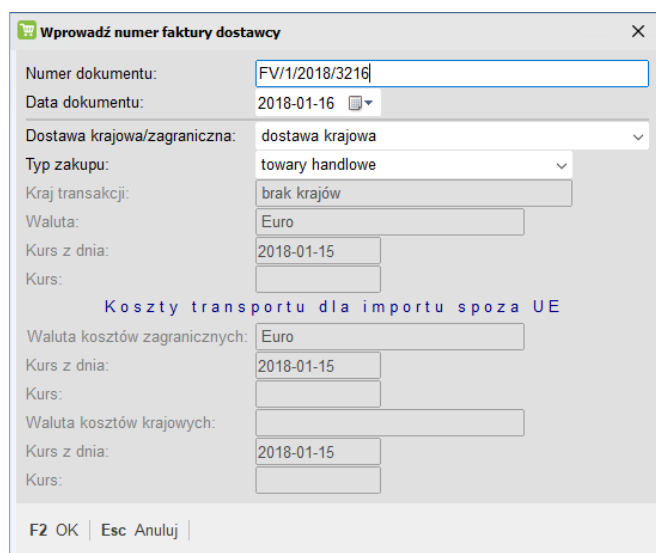
Wprowadzając nową Fakturę dostawcy napotkasz okno:

W oknie tym możesz wpisać numer NIP kontrahenta – gdy jego kartoteki nie będzie dostępna w naszym wykazie dostawców – pobrane zostaną dane z CEIDG/GUS/VIES i program automatycznie zacznie tworzyć nową kartotekę, którą musimy zaakceptować.

Gdy dostawca o takim numerze NIP znajduje się w naszej bazie – zostanie wskazany jako wystawca dokumentu.

Jeśli chciałbyś wybrać z listy obecnych kontrahentów wystarczy, że wciśniesz OK i pojawi się wykaz dostawców.

W kolejnym oknie powinieneś wprowadzić numer dokumentu dostawy (numer faktury), wybrać jaki to rodzaj dostawy oraz typ zakupu.

Jeżeli w tym oknie dokonasz złego wyboru – nie przejmuj się! Zmian możesz dokonać także w dokumencie dostawy.

Po zaakceptowaniu program wyświetli dokument **Faktury dostawcy** (taki sam, jak w programie PC-Market):

NOWY Nowy dokument: Faktura dostawcy FV/1/2018/3216 Ctrl+Alt+N Nagiówek

Dostawca: FRUKTO FIRMA HANDLOWA Płatnik: FRUKTO FIRMA HANDLOWA
 Ctrl+F9 BALI, 10-149 KRAKÓW Ctrl+F10 BALI, 10-149 KRAKÓW
 NIP: 272-020-20-80 NIP: 272-020-20-80
 NAPOJE NAPOJE

Rodzaj rachunku: faktura VAT Magazyn: Magazyn 01
 Typ zakupu: towary handlowe

Data wpływu: 2018-01-16
 Data wystawienia: 2018-01-16
 Data sprzedaży: 2018-01-16
 Nr dokumentu: FV/1/2018/3216
 Termin płatności: 0 / 2018-01-16
 Forma płatności: gotówka
 Do zapłaty: 2 500,00
 Zapłacono: F9 2 500,00
 Wartość opakowań: 0,00
 Koszt transportu: 0,00

WARTOŚCI W CENACH ZAKUPU				WARTOŚCI W CENACH SPRZEDAŻY			
VAT %	Netto	Podatek	Brutto	VAT %	Netto	Podatek	Brutto
23 %	2 000,00	0,00	2 000,00	23 %	2 400,00	0,00	2 400,00
8 %	500,00	0,00	500,00	8 %	600,00	0,00	600,00
5 %	0,00	0,00	0,00	5 %	0,00	0,00	0,00
0 %	0,00	0,00	0,00	0 %	0,00	0,00	0,00
ZW	0,00	0,00	0,00	ZW	0,00	0,00	0,00
razem:			2 500,00	razem:			3 000,00

Podczas wprowadzania faktury dostawcy należy zwrócić uwagę na kilka istotnych pól:

- **Forma płatności** - jeśli będziesz płacił gotówką, a w **Terminie płatności** pozostawisz 0, wówczas program automatycznie wystawi dokument **KW** będący dokumentem zapłaty za fakturę dostawcy (no bo przecież właśnie zapłaciłeś dostawcy gotówką za fakturę). Jeśli w pole Zapłacono wprowadzisz tylko część kwoty do zapłaty, wówczas tylko na tę część zostanie wystawiony dokument KW. Właśnie zapłaciłeś dostawcy tylko część należności za fakturę. Jeśli podasz kilkudniowy termin płatności – wtedy dokument KW nie zostanie wystawiony, a cała należność wyląduje w wykazie rozliczeń do zapłaty. Może się jeszcze zdarzyć sytuacja, że **wcześniej wystawiłeś dokument KW** dostawcy. Dostawca już sobie poszedł, a Ty dopiero teraz wprowadzasz dostawę. W takiej sytuacji w oknie zapłaty wskaż KW zaliczkowe:

Rozliczenie faktury / rachunku

NALEŻNOŚĆ
 Do zapłaty: 2 000,00

DOTYCHCZASOWE ZAPŁATY
 Zaliczkowe dokumenty wplaty / wypłaty:

Data	Nr dokumentu	Forma płatn.	Kwota płatności	Inne dokumenty	Ten dokument
2018-01-16	KP/180116/6	KW	200,00	0,00	200,00

Dodaj zaliczkę: + Ins Usun zaliczkę: Ctrl+Del Razem rozliczono: 200,00

ZAPŁATA GOTÓWKĄ OD RAZU
 Pozostało do wypłaty: 1 800,00
 Kwota nowej wypłaty: 0,00

F2, Esc, Enter Powrót do edytora dokumentu | Ctrl+Enter Pokaż dok. zapłaty

- **Rodzaj rachunku** - oprócz faktury VAT możesz przecież zakupić towar na zwykły rachunek (na placu). Jeśli jest to zakup na zwykły rachunek, wówczas pamiętaj, że mimo, że kupiłeś towar bez VAT-u, to przy sprzedaży naliczasz go w

całości. Zakup taki nazywamy też „nieopodatkowanym”. Może to być też faktura typu MP (mały podatnik) lub wewnątrzspółnotowe nabycie towaru.

- **Typ zakupu** - Podczas wprowadzania faktury dostawcy niekoniecznie musi być ona powiązana z dokumentem PZ. Na przykład, jeśli otrzymałeś fakturę za malowanie sklepu, czy za naprawę lodówki, to nie ma tutaj czego wprowadzać na stan towaru. Jeszcze innym rodzajem faktury jest faktura VAT RR10 (rolnika).
- **Tabela stawek VAT** – możesz tutaj wprowadzić lub poprawić kwoty podsumowania faktury w rozbiciu na stawki VAT – zarówno w cenach zakupu, jak i sprzedaży.
- **Do zapłaty** – czasem zdarza się, że wartość do zapłaty nie zgadza się z rzeczywistą wartością faktury.
- **Zapłacono** – ile już zapłacono za tę fakturę. Dopóki wartości **Do zapłaty** i **Zapłacono** nie będą takie same – dopóty w module Rozliczenia ta faktura będzie Ci zalegać na wykazie dokumentów niezapłaconych. Przy pomocy klawisza **F9** możesz dodać do wartości pola Zapłacono wcześniej wpłacone przez tego klienta zaliczki.

Faktura korygująca dostawcy

Dostawcy-> Sporządzanie dokumentów-> Faktura korygująca dostawcy

Jest dokumentem finansowym będącym elektroniczną kopią otrzymanej od dostawcy Faktury Korygującej VAT. Dokument nie zawiera pozycji towarowych, lecz jedynie podsumowania.

Tworzenie Faktury korygującej dostawcy

Fakturę taką tworzymy identycznie jak fakturę dostawcy:

Nowy dokument: Faktura korygująca dostawcy FDKOR/18/2

Dostawca: FRUKTO FIRMA HANDLOWA
BALI, 10-149 KRAKÓW
NIP: 272-020-20-80
NAPoje

Płatnik: FRUKTO FIRMA HANDLOWA
BALI, 10-149 KRAKÓW
NIP: 272-020-20-80
NAPoje

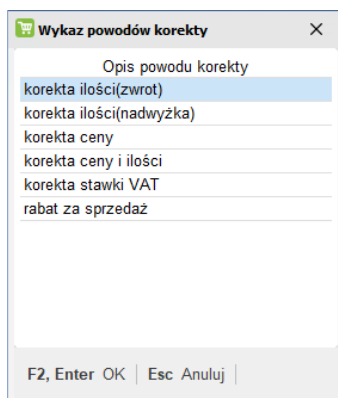
Rodzaj rachunku: faktura VAT
Typ zakupu: towary handlowe
Powód korekty:
Faktura oryginalna:

Magazyn: Magazyn 01
Data wpływu: 2018-01-29
Data wystawienia: 2018-01-29
Data zwrotu: 2018-01-29
Nr dokumentu:
Termin płatności: 0 / 2018-01-29
Forma płatności: gotówka
Do zwrotu: 0,00
Zwrócono: 0,00
Wartość opakowań: 0,00
Koszt transportu: 0,00

WARTOŚCI W CENACH ZAKUPU			
VAT %	Netto	Podatek	Brutto
23 %	0,00	0,00	0,00
8 %	0,00	0,00	0,00
5 %	0,00	0,00	0,00
0 %	0,00	0,00	0,00
ZW	0,00	0,00	0,00
razem:	0,00	0,00	0,00

WARTOŚCI W CENACH SPRZEDAŻY			
VAT %	Netto	Podatek	Brutto
23 %	0,00	0,00	0,00
8 %	0,00	0,00	0,00
5 %	0,00	0,00	0,00
0 %	0,00	0,00	0,00
ZW	0,00	0,00	0,00
razem:	0,00	0,00	0,00

Wyjątkiem jest wskazanie **powodu korekty**:

Należy również wskazać fakturę oryginalną.

Faktura VAT (sprzedaż fakturowana)

Odbiorcy-> Sporządzanie dokumentów-> Sprzedaż fakturowana

Faktura VAT (alias: faktura własna). Korzystaj z tej opcji, jeśli chcesz sprzedać odbiorcy towar na fakturę VAT. Często mylona z **Fakturą do paragonu**. Różnica polega na tym, że **Faktura VAT** uwzględniana w **Rejestrze Sprzedaży VAT**.

Tworzenie Faktury VAT

Tworzenie faktury sprzedażowej nie powinno sprawić Ci większego problemu. Przy sporządzaniu tego dokumentu zwróć uwagę na kilka pól:

- **Rodzaj rachunku** – wybierz odpowiedni rodzaj dokumentu jaki chcesz stworzyć (oprócz Faktury VAT możesz stworzyć zwykły rachunek, eksport usług i towarów, sprzedaż z odwrotnym obciążeniem a także dostawę towarów w EU)
- **Typ sprzedaży** – tu wybierasz czy chcesz aby dokument był dla innego kontrahenta, na własne potrzeby czy będzie to może faktura ratalna
- **Poziom sprzedaży** – pozwoli Ci na wybór między różnymi poziomami cen
- **Forma płatności** – pamiętaj o tym polu – zaznacz odpowiedni rodzaj płatności by uniknąć późniejszych problemów z rozliczeniami z kontrahentami

NOWY Ctrl+Alt+N Nagiówek

Odbiorca: ZWIĄZEK EMERYTÓW Płatnik: ZWIĄZEK EMERYTÓW Magazyn: Magazyn 01
 ALBERTYNSKA 25/3, 31-236 KRAKÓW ALBERTYNSKA 25/3, 31-236 KRAKÓW
 Tel: 12654321545 Tel: 12654321545

Rodzaj rachunku: faktura VAT Data wystawienia: 2018-01-30
 Typ sprzedaży: dla kontrahenta Data sprzedaży: 2018-01-30
 Poziom sprzedaży: ceny detaliczne Termin płatności: 0 / 2018-01-30
Forma płatności: gotówka
Nr dokumentu:

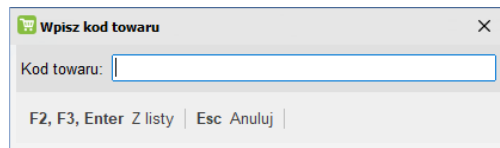
LP	Nazwa	Ilość	Cena brutto	VAT %	Wartość brutto	Rabat %
1	Muszelki	3,000	6,57	8 %	19,71	0,00
2	Semik Na Zimno	1,000	11,57	8 %	11,57	0,00
3	Pieczewo Chrupkie 200g	2,000	1,71	8 %	3,42	0,00
<nowa pozycja>						
Razem:		6			34,70	

LP Data Numer dokumentu Aktualny rabat: 0,00 Ctrl+F6
 <nowy dokument>

Suma wcześniej fakturowanych zaliczek: 0,00 Razem netto: 32,13
 Faktura zaliczkowa: nie, ostatnia faktura dla tej sprzedaży Razem VAT: 2,57
 Wyliczenie podatku od wartości: BRUTTO Razem brutto: 34,70
Do zapłaty: 34,70
Zapłacono: 34,70 F9

Ctrl+Alt+P Podsumowanie

W głównym polu dokumentu pojawiają się towary, które wprowadzamy na fakturę. Aby to zrobić wystarczy, że poprzez pole **<nowa pozycja>** wywołasz okno:

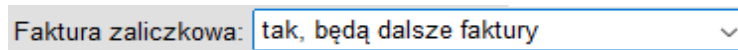

Możesz w nim wprowadzić kod towaru – ręcznie lub poprzez czytnik, a także wciskając klawisze F2, F3 lub Enter wywołać wykaz towarów, skąd będziesz mógł wybrać odpowiedni towar z listy.

Po wybraniu odpowiedniego towaru będziesz miał jeszcze możliwość wprowadzenia ilości jaka ma pojawić się na fakturze. Po wybraniu odpowiedniej ilości towar pojawi się w na liście towarów faktury.

Podczas tworzenia Faktury VAT możesz wykorzystać stworzoną wcześniej fakturę pro forma lub **fakturę zaliczkową**.

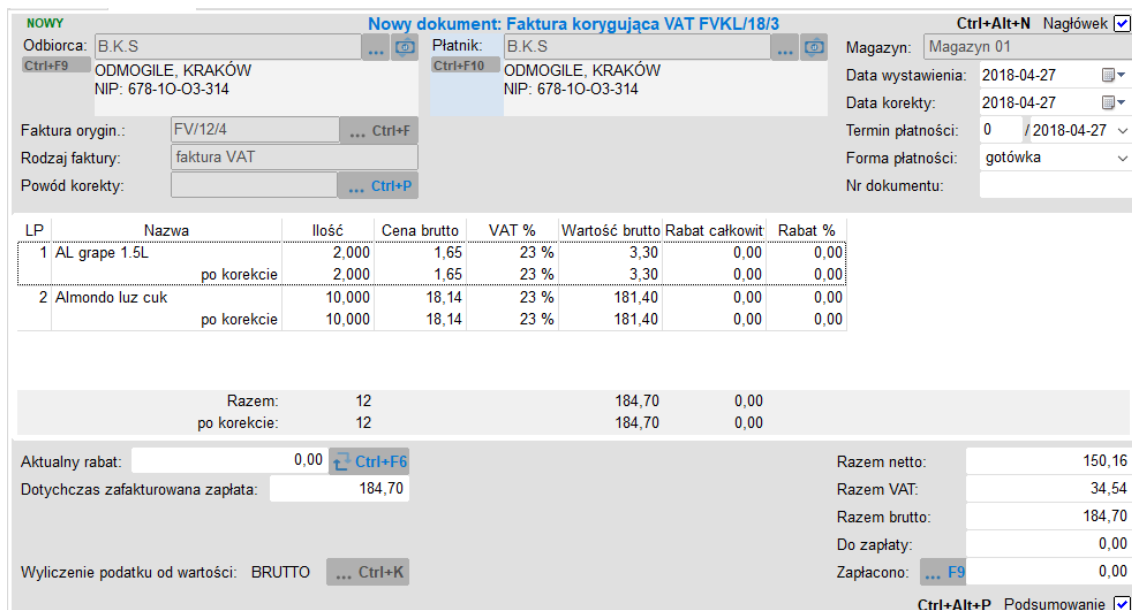
Aby utworzyć fakturę zaliczkową ustaw odpowiednią wartość w polu:

Faktura korygująca

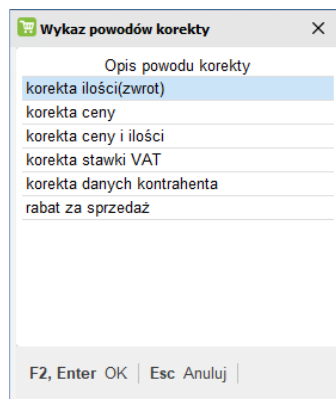
Odbiorcy-> Sporządzanie dokumentów-> Faktura korygująca

Skorzystaj z tej opcji, jeśli chcesz wystawić odbiorcy **Fakturę Korygującą VAT**. Przy sporządzaniu tego dokumentu musisz wskazać oryginalną **Fakturę VAT**, do której będzie robiona korekta.

LP	Nazwa	Ilość	Cena brutto	VAT %	Wartość brutto	Rabat całkowit	Rabat %
1	AL grape 1.5L	2,000	1,65	23 %	3,30	0,00	0,00
	po korekcie	2,000	1,65	23 %	3,30	0,00	0,00
2	Almondo luz cuk	10,000	18,14	23 %	181,40	0,00	0,00
	po korekcie	10,000	18,14	23 %	181,40	0,00	0,00
Razem:		12			184,70	0,00	
po korekcie:		12			184,70	0,00	

Pamiętaj aby wskazać powód korekty!

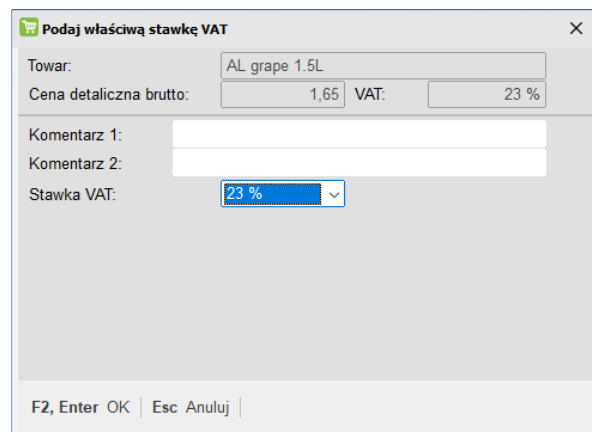
Wykaz powodów korekty

Opis powodu korekty

- korekta ilości(zwrot)
- korekta ceny
- korekta ceny i ilości
- korekta stawki VAT
- korekta danych kontrahenta
- rabat za sprzedaż

F2, Enter OK | Esc Anuluj

Gdy wejdiesz w edycję odpowiedniej pozycji – pojawią się kolejno dwa okna, gdzie będziesz mógł dokonać zmian zarówno stawki VAT, ilości, ceny, jak i rabatu. Okna pojawią się kolejno:

Podaj właściwą stawkę VAT

Towar: AL grape 1.5L

Cena detaliczna brutto: 1,65 VAT: 23 %

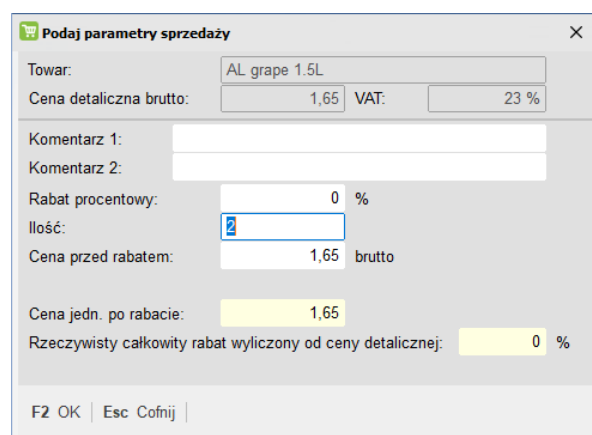
Komentarz 1:

Komentarz 2:

Stawka VAT: 23 %

F2, Enter OK | Esc Anuluj

Następnie:

Podaj parametry sprzedaży

Towar: AL grape 1.5L

Cena detaliczna brutto: 1,65 VAT: 23 %

Komentarz 1:

Komentarz 2:

Rabat procentowy: 0 %

Ilość: 2

Cena przed rabatem: 1,65 brutto

Cena jedn. po rabacie: 1,65

Rzeczywisty całkowity rabat wyliczony od ceny detalicznej: 0 %

F2 OK | Esc Cofnij

Po dokonaniu odpowiednich zmian zapisz i wydrukuj dokument.

Zwrot do paragonu

Odbiorcy-> Sporządzanie dokumentów-> Zwrot do paragonu

Wystawiany jest wtedy, gdy klient przychodzi w celu zwrócenia towaru, który jest na jego paragonie. Wystawiasz wówczas dokument Zwrot do paragonu.

Tworzenie Zwrotu do Paragonu

Interpretacja: dokument przychodowy - zwroty towarów
Typ zwrotu: towary
Nr paragonu:
Importuj paragon na dokument: ... Ctrl+P

Magazyn: Magazyn 01
Data: 2018-01-29
Nr dokumentu:
Forma płatności: gotówka

LP	Nazwa	Ilość	Cena brutto	VAT %	Wartość brutto	Rabat całkowit	Rabat %
	<nowa pozycja>						

Komentarz 1:
Komentarz 2:

Razem netto: 0,00
Razem VAT: 0,00
Razem brutto: 0,00
Zwrócono: 0,00

Ctrl+Alt+N Nagłówek
Ctrl+Alt+P Podsumowanie

Tworzenie Zwrotu do Paragonu jest bardzo proste. Wystarczy, że wypełnisz odpowiednie pola:

- **Interpretacja** – najprościej mówiąc – powód tworzenia zwrotu
- **Typ zwrotu** – co jest zwracane, towar czy całe opakowanie
- **Nr paragonu** – tu wybieramy z listy paragonów wystawionych na konkretnej drukarce, lub importujemy z kasy. Następnie wybieramy pozycje towarowe, które mają być zwracane i ewentualnie ich ilość.

Zapisujemy i to wszystko!

Faktura do paragonu

Odbiorcy-> Sporządzanie dokumentów-> Faktura do paragonu

Od 1 stycznia 2018 roku obowiązkiem generowania plików JPK_VAT objęte zostały mikroprzedsiębiorstwa (firmy zatrudniające poniżej 10 osób lub roczny obrót netto nie przekraczający 2 mln €).

Aby wygenerowany z programu PC-Market plik JPK_VAT były zgodny ze specyfikacją Ministerstwa Finansów, należy stosować zasadę przy tworzeniu tego typu dokumentów:

Jeżeli kupujący to **Firma** – wystawiamy **Fakturę VAT**.

Jeżeli kupujący to **Osoba fizyczna** – wystawiamy **Fakturę do paragonu**.

W przypadku, gdy firma chce otrzymać fakturę VAT do zakupionego już towaru na podstawie paragonu tworzymy najpierw **zwrot do paragonu**, a następnie **fakturę VAT**.

Tworzenie tego dokumentu nie różni się zbyt wiele od wystawiania zwykłej faktury za wyjątkiem wyboru paragonu, do którego ma być on przypisany:

Aktualny rabat:	0,00	Ctrl+F6
Nr paragonu:		
Importuj paragon na dokument:		Ctrl+P
Zaliczki płatnika:		Ctrl+F11

Faktura korygująca do paragonu

Odbiorcy-> Sporządzanie dokumentów-> Faktura korygująca „do paragonu”

Jest to faktura korygująca VAT będąca korektą do wcześniej omówionej **Faktury do paragonu**. Tworzenie tego dokumentu jest identyczne z tworzeniem zwykłej faktury korygującej. Tworzenie tego dokumentu jest analogiczne do tworzenia zwykłej faktury korygującej.

Faktura pro forma

Odbiorcy-> Sporządzanie dokumentów-> Faktura pro forma

Tak jak zwyczajna faktura, jest ona potwierdzeniem i dowodem zawarcia umowy sprzedaży. W przeciwieństwie jednak do pełnej faktury, faktura pro forma nie powoduje powstania skutków księgowo-podatkowych.

Tworzenie faktury pro forma nie powinno Ci sprawić problemu – jeśli jednak – zerknij na opis tworzenia Faktury VAT.

Programowanie i odczyt sprzedaży z kas

PC-Market Lite, obsługuje kasy w trybie off-line (w wolnym tłumaczeniu: nieautomatyczny, nie na bieżąco) - oznacza, że jakkolwiek komunikacja z kasami odbywa się na życzenie użytkownika. Jeśli chcesz ściągnąć import aktualnych danych z kas - musisz uruchomić opcję **Import**. Jeśli chcesz wysłać na kasy aktualizacje towarów - musisz uruchomić opcję **Eksport**.

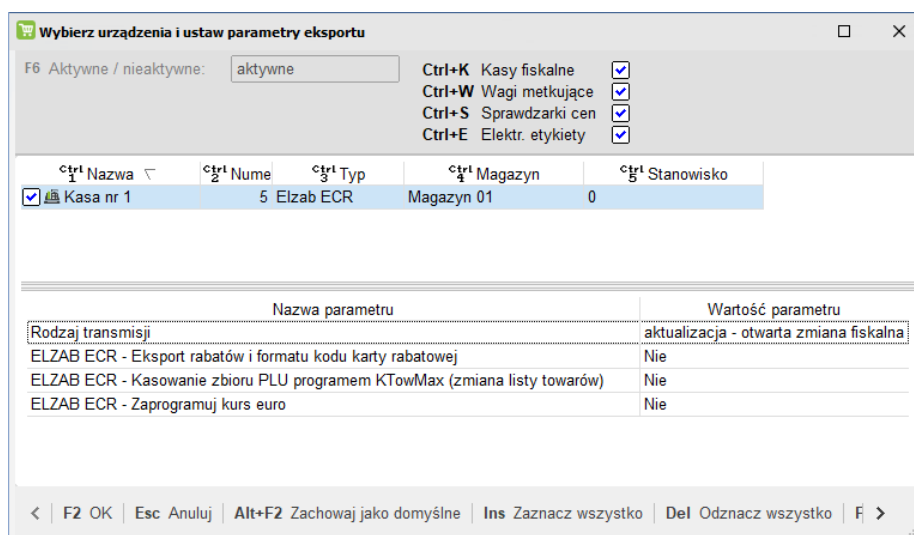
Jeżeli zmieniłeś cenę kilku towarom, to musisz ręcznie wymusić ich eksport na kasy, aby zostały na nich zaprogramowane.

Eksport danych

Menu Obsługa kas-> Eksport danych

Ta operacja służy do wysyłania transmisji o nowych lub zaktualizowanych towarach do kasy. Po jej uruchomieniu otworzy się okienko, w którym decydujesz o rodzaju transmisji i dodatkowych ustawieniach:

W górnej części widzisz listę urządzeń. Parafkami są zaznaczone te, na które transmisja teraz zostanie wysłana (PC-Market Lite może obsłużyć maksymalnie tylko jedną kasę).

Dolna część zawiera najważniejszy parametr do ustawienia: **Rodzaj transmisji** oraz dodatkowe, mniej ważne parametry, które zwykle nie powinny pozostać bez zmian.

Po naciśnięciu klawisza **F2** zostanie uruchomiona transmisja i odpowiednie towary zostaną na kasę przesłane. Jeśli chcesz zrezygnować z eksportu – naciśnij klawisz **Esc**.

Możesz zapamiętać na stałe parametry ustawione w tym okienku. W tym celu naciśnij klawisz **Alt+F2 Zachowaj jako domyślne**. Od tej chwili zawsze, gdy otworzysz okienko eksportu parametry będą tak ustawione, jak w momencie, gdy nacisnąłeś Alt-F2.

Parametr „Rodzaj transmisji”

Jest bardzo ważny przy transmisji towarów na kasę. Podczas eksportu masz do wyboru cztery możliwości:

Aktualizacja – otwarta zmiana fiskalna – na kasę zostaną przesłane tylko towary nowe (do dodania na kasę) oraz te, którym zmieniła się cena. Większość kas nie przyjmie innych towarów, jeśli nie została zamknięta zmiana fiskalna i ściągnięty import z kasy.

Aktualizacja – zamknięta zmiana fiskalna – poza wyżej wymienionymi nowymi towarami i aktualizacjami cen, na kasę zostaną również wysłane rozkazy usunięcia towarów oraz pełne aktualizacje. Na przykład zmiana precyzji lub nazwy.

Aktualizacja – wszystkie towary – na kasę zostanie przesłana cała lista przydzielonych na nią towarów. Wszystkie zostaną na kasie zaktualizowane lub dodane. Jednak żaden towar z kasy nie zostanie usunięty. Jeśli więc na kasie znajdują się jakieś towary „obce” (np. zaprogramowane ręcznie lub z innego programu), to nie zostaną one usunięte z kasy.

Zmiana listy towarów na kasę – W zasadzie polega na wymianie towarów na kasie (usunięciu starej listy i załadowaniu jej nową). Tutaj w zależności od typu kasy stosowane są dwa rozwiązania:

1. Przed rozpoczęciem eksportu towarów, na kasę jest posyłany rozkaz „*usuń wszystkie towary*”. Kasa więc najpierw zeruje u siebie całą listę towarów, po czym na pustą kasę posyłamy nową listę towarów do załadowania. Tak się dzieje np. w przypadku kasy PC-POS lub Europos.

2. Na niektórych kasach ECR (np. Sharp, Optimus IC) nie ma możliwości posłania im prostego rozkazu „usuń wszystkie towary”. Jedyne, czym dysponujemy to komendy „dodaj ten a ten towar”, „odczytaj z kasy towar(y)”, „usuń z kasy ten a ten towar”. W takim przypadku mechanizm wymiany listy na kasie jest bardziej skomplikowany. Aby nie przedłużać czasu transmisji odbywa się to w następujący sposób:
- ✓ Odczytujemy z kasy pełną listę towarów
 - ✓ Porównujemy ją z tą, którą mamy do wysłania i...
 - ✓ Jeśli towar do wysłania jest już na kasie – aktualizujemy go
 - ✓ Jeśli towaru do wysłania nie ma na kasie – dodajemy go
 - ✓ Jeśli towar jest na kasie, a nie ma go na liście do wysłania – usuwamy go z kasy
 - ✓ Po wykonaniu porównania w okienku postępu transmisji zobaczysz informację o ilości towarów do dodania, usunięcia i aktualizacji na kasie, a następnie tak przygotowana lista towarów jest na kasę przesyłana.

Zmiana listy towarów jest jedyną polecaną transmisją, jeżeli jest to kasa świeżo podłączona do programu.

Na kasach ECR tylko transmisja Aktualizacja – otwarta zmiana fiskalna może być wykonywana przy otwartej zmianie fiskalnej. Do przeprowadzania pozostałych zalecamy zarówno wykonanie raportu fiskalnego, jak i dokonanie importu danych o sprzedaży z kasy.

Ograniczenia kas fiskalnych

Kasy fiskalne w Polsce posiadają bardzo wiele ograniczeń narzuconych przez wymagania homologacyjne Ministerstwa Finansów. Bardzo to utrudnia komunikację z programami magazynowymi. Poniżej wymieniamy te ograniczenia, które zostały narzucone wszystkim kasom bez względu na model:

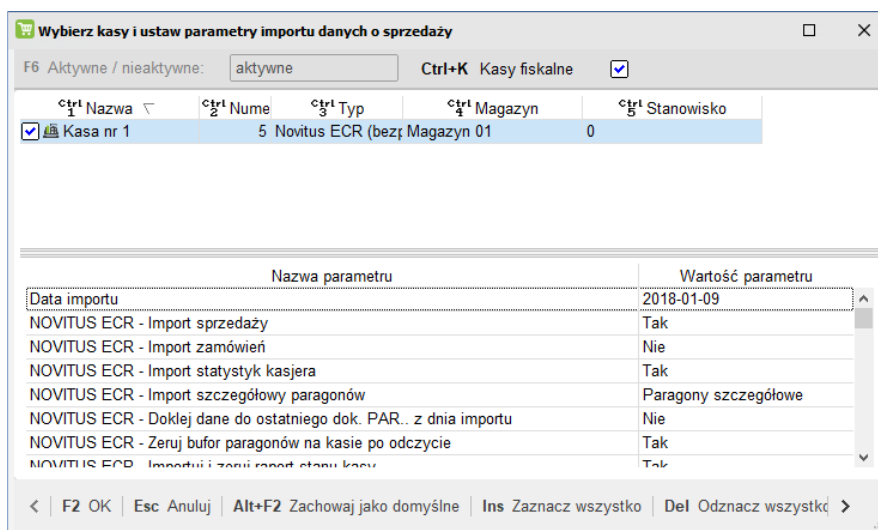
1. **Towarowi zaprogramowanemu na kasie nie można zmienić nazwy.** Jedynym rozwiązaniem jest usunięcie towaru z kasy i zaprogramowanie go na nowo. Dlatego też zablokowaliśmy możliwość zmiany pewnych parametrów towarowi, który już znajduje się na kasie. Jeśli np. pomyliłeś się i chcesz zmienić nazwę towaru - usuń towar z kasy (np. przez przerzucenie go do asortymentu nie wysyłanego i transmisję-aktualizację), a następnie zmień nazwę w karcie, przerzuc towar z powrotem do poprzedniego asortymentu i puść transmisję-aktualizację.
2. **Na kasie nie mogą się pojawić dwa towary o tej samej nazwie.** Z tego powodu wprowadziliśmy unikalność nazwy skróconej towaru w bazie programu.
3. **Dodanie każdego towaru na kasę i jego usunięcie z kasy powinno zostać wydrukowane na pasku kontrolnym w kasie.** Z tego powodu na niektórych kasach załadowanie ich towarami wymaga dużej ilości czasu i papieru.

Import sprzedaży z kas

Menu Obsługa kas -> Import sprzedaży z kas

Ta operacja służy do odbierania danych o sprzedaży z kas. Przy okazji ściągane są również informacje dodatkowe np. wpłaty, wypłaty, wartości z raportów fiskalnych, ilości wystawionych paragonów, sumaryczna ilość pozycji paragonowych, wartości rabatów itp.

Po uruchomieniu opcji zobaczysz znane już z eksportu do kas okienko:

Lista parametrów zależy od typu kasy, z jaką komunikuje się program.

Oto najczęściej występujące parametry:

- ✓ **Import tylko z KASA.IMP** – Jest to opcja serwisowa. Import zamiast z kasy zostanie ściągnięty z pliku tekstowego.
- ✓ Import szczegółowy paragonów – decyduje o tym, czy ściągać do bazy informacje szczegółowe o każdym paragonie wystawionym klientowi. Import szczegółowy paragonów został opisany dokładnie w rozdziale **Import paragonów szczegółowych**.
- ✓ Doklej dane do ostatniego dokumentu PARAGON... – Podczas każdego importu z kasy tworzony jest osobny dokument PARAGON. Dzięki temu w bazie programu importy zapisane są w postaci jeden import – jeden dokument.
- ✓ **Import sprzedaży przez bufor paragonów** – Niektóre kasy przechowują dane o sprzedaży w dwóch niezależnych licznikach: progresywnym i buforze paragonów. Standardowo import powinien być ściągany z liczników progresywnych, lecz w awaryjnych sytuacjach może być ściągany z bufora paragonów.
- ✓ **Wykonaj raport fiskalny** – decyduje o tym, czy po imporcie ma zostać na kasie wykonany raport fiskalny.

Import w ciągu dnia możesz wykonywać wielokrotnie. Jednak raport fiskalny możesz wykonać tylko raz.

Konfiguracja - szybki start z kasą!

Oto podstawowa lista czynności, które należy wykonać, aby uruchomić komunikację z kasami przez program PC-Market”.

- ✓ **Obsługa kas-> Konfiguracja-> Konfiguracja stanowiska** – nadaj nazwę temu stanowisku komputerowemu
- ✓ **Obsługa kas-> Konfiguracja-> Lista urządzeń** – ustaw wszystkie parametry konfiguracji, przydziel asortymenty. Ustaw konfigurację stawek VAT (tylko niektóre modele kas) na zakładce F7. Pamiętaj, aby nazwa stanowiska była zgodna z ustawioną powyżej.
- ✓ **Obsługa kas-> Konfiguracja-> Parametry urządzeń-> Serwer Kasowy obsługuje** ustaw na **„tylko on-line’owe sprawdzarki cen”**.
- ✓ **Obsługa kas-> Konfiguracja-> Lista urządzeń** – uruchom Test połączenia na zakładce F7.
- ✓ **Obsługa kas-> Eksport danych** – uruchom transmisję „zmiana listy towarów na kasie”.

Po załadowaniu listy towarów na kasę, należy dokonać próbnej sprzedaży towarów w każdej stawce VAT!

Konfiguracja – szczegółowo

Menu „Lista urządzeń”

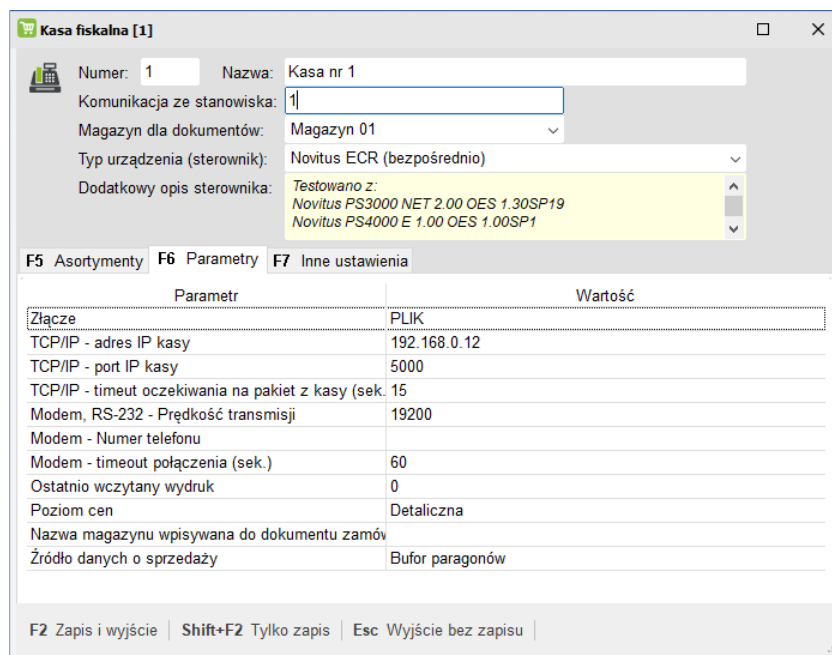
Menu Obsługa kas-> Konfiguracja-> Lista urządzeń

Lista urządzeń to przegląd wszystkich kas, wag i sprawdzarek cen pracujących w systemie (w wersji PC-Market Lite na liście znajduje się tylko jedna kasa). Jest to **miejsce, gdzie możesz dokonać konfiguracji parametrów komunikacji z kasą** (np. nr portu COM, do którego jest podłączona konkretna kasa, przydział asortymentów).

Kasy

Na liście pojawia się zawsze maksymalna ilość stanowisk kas, jaka została zakupiona w Twoim programie. PC-Market Lite może obsługiwać tylko jedną kasę i dlatego na tej liście możesz zobaczyć tylko jedno urządzenie. W przypadku pełnej wersji PC-Market 7 na liście może się znajdować nawet kilkadziesiąt (a w niektórych przypadkach zdarza się, że i 250!) urządzeń.

Po naciśnięciu klawisza **F7, Enter Szczegóły**, zobaczysz szczegóły wybranego urządzenia:

- ✓ **Numer** – numer kasy ma różne znaczenie w przypadku różnych typów kas. Np. dla kas PC-POS, Europos jest to numer katalogu SPx, dla Elzabów jest to numer kasy do komunikacji. W wersji PC-Market Lite powinieneś wpisać tutaj 1, ale upewnij się, czy taki sam numer jest nadany w konfiguracji samej kasy fiskalnej.
- ✓ **Nazwa** – pojawia się na wykazach kas, w okienkach podglądu komunikacji itp.
- ✓ **Komunikacja ze stanowiska** – tę kasę będzie obsługiwał tylko PC-Market lub Serwer Kasowy, który jest zainstalowany na stanowisku o podanej nazwie. W przypadku instalacji sieciowych każde stanowisko komputerowe musi mieć inną nazwę. Można ją ustawić np. w menu **Obsługa kas -> Konfiguracja-> Konfiguracja Stanowiska**. Serwer Kasowy uruchomiony na stanowisku o nazwie **zaplecze_1** będzie obsługiwał tylko urządzenia, które w tym polu mają wpisaną nazwę **zaplecze_1**. Parametr ma znaczenie tylko w pełnej wersji PC-Market, pracującego na wielu stanowiskach. W przypadku wersji Lite musisz upewnić się jedynie, aby nazwa stanowiska była zgodna z tą wprowadzoną w ogólnej konfiguracji programu. Zobacz też rozdział Menu „Konfiguracja stanowiska”.
- ✓ **Magazyn dla dokumentów** – ma znaczenie tylko w przypadku kas fiskalnych, z których są ściągane importy. Sprzedane na tej kasie ilości towarów będą ściągane z tego magazynu. Parametr ma znaczenie tylko w pełnej wersji PC-Market, obsługującego stanu magazynowe towarów. PC-Market Lite pozwoli na wybranie tylko jednego magazynu.
- ✓ **Typ urządzenia (sterownik)** – typ urządzenia

Zakładka „F5 Asortymenty”

Asortyment	Id	Towarów	Opakowań	Usług	K. dodatkowych	K. ważonych	Ukr
<wszystkie asortymenty>		1509	18	0	4	4	
AKCYZOWE	17	93	0	0	0	0	2
<bez podasortymentów>		0	0	0	0	0	0
ALKOHOL	15	29	0	0	0	0	2
PAPIEROSY	9	64	0	0	0	0	0
ART SPOŻYWCZE	7	1413	0	0	4	2	2
<bez podasortymentów>		291	0	0	0	0	0
CUKIERNICZE	4	278	0	0	0	0	0
KAWA HERBATA	12	87	0	0	0	0	0
LODY MROŻONKI	8	98	0	0	0	0	0
Asortymentów 16		1509	18	0	4	4	
Razem kodów przydzielonych (z usługami):		1531				4	

Zakładka służy do przydzielania towarów do kasy. PC-Market będzie przysyłał na kasę tylko te towary, które znajdują się w zaznaczonych tutaj asortymentach.

Jeżeli odznaczysz asortyment, a towary w nim były wcześniej wysłane na kasę, to podczas kolejnej transmisji program będzie chciał usuwać te towary z kasy. Dlatego nie wolno odznaczać asortymentów na zasadzie „chcę teraz na kasę posłać tylko PIWO, więc odznaczę wszystkie inne asortymenty i uruchomię transmisję”. Program wtedy usunie z kasy wszystkie towary za wyjątkiem tych, które są w asortymencie PIWO. Po ponownym przydzieleniu wszystkich asortymentów znów będzie je wysyłał na kasę.

Zakładka „F6 Parametry”

Parametr	Wartość
Złącze	PLIK
TCP/IP - adres IP kasy	192.168.0.12
TCP/IP - port IP kasy	5000
TCP/IP - timeout oczekiwania na pakiet z kasy (sek.)	15
Modem, RS-232 - Prędkość transmisji	19200
Modem - Numer telefonu	
Modem - timeout połączenia (sek.)	60
Ostatnio wczytany wydruk	0
Poziom cen	Detaliczna
Nazwa magazynu wpisywana do dokumentu zamów	
Źródło danych o sprzedaży	Bufor paragonów

Na zakładce można ustawić parametry komunikacji z kasą. Lista wyświetlanych parametrów w okienku zależy od typu kasy. Np. w powyższym przykładzie są to parametry dla kasy Sharp 457.

Zakładka „F7 Inne ustawienia”

F5 Asortymenty	F6 Parametry	F7 Inne ustawienia
		Test połączenia ... Ctrl+1
		Tablica grup towarowych ... Ctrl+2
		Zerowanie sprzedaży na kasie ... Ctrl+3
		Import towarów sh227_53.imp ... Ctrl+4
		Odczyt wszystkiego z kasy ... Ctrl+5
		Konfiguruj modem kasy ... Ctrl+6
		Rozłącz modem ... Ctrl+7

Na zakładce znajdują się **dodatkowe funkcje uruchamiane ze sterownika** tej kasy. Są to często dodatkowe okienka konfiguracji tych rzeczy, których nie można ustawić przy pomocy parametrów na zakładce **F6 Parametry** (np. tablica grup towarowych lub przydział stawek VAT do literek). Pierwszym klawiszem jest zawsze **Test połączenia**. Często są to dodatkowe funkcje serwisowe np. **Zeruj sprzedaż** (usunięcie z kasy danych o sprzedaży) lub **Konfiguruj modem kasy**.

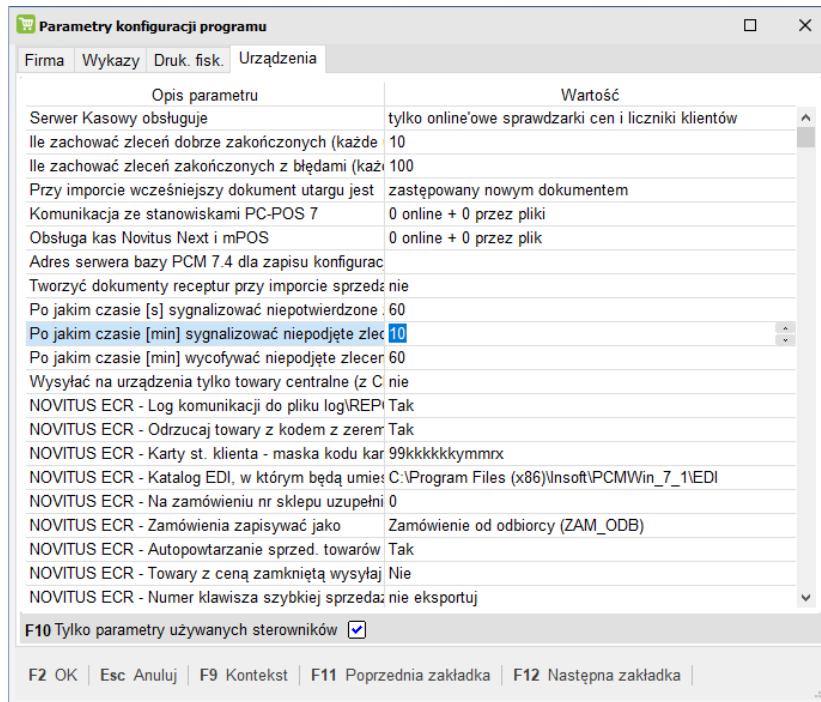
Test połączenia – przy pomocy tej opcji możesz sprawdzić, czy program prawidłowo komunikuje się z kasą, czy parametry komunikacji są prawidłowo ustawione, nie nastąpiły np. uszkodzenia kabli i czy na trasie nie ma żadnych zakłóceń. Przy pomocy tego testu nie jest wysyłana ani kasowana żadna ważna informacja na kasie. Możesz tej opcji używać dowolnie bez żadnego ryzyka. Np. w przypadku kas PC-POS program prosi o podanie numeru wersji programu PC-POS, który pracuje na kasie. W przypadku kas Novitus, program sprawdza połączenie ściągaając z kasy jej numer, a w przypadku kas Sharp program ściąga z kasy definicje plików (FDS).

Jeśli masz problemy z przesyłaniem lub odczytem danych z kas w opcjach Import sprzedaży z kas i Eksport do kas – możesz kilkakrotnie, **bez żadnego ryzyka** sprawdzić połączenie z kasą przy pomocy funkcji **Test połączenia**. Jeśli dawniej wszystko działało poprawnie, a teraz nagle komunikacja nie chce działać - znaczy to, że najprawdopodobniej nastąpiło jakieś uszkodzenie kabli lub sprzętu. Jeśli zaś następują nieregularne problemy z komunikacją – znaczy to, że najprawdopodobniej występują jakieś zakłócenia na trasie komunikacji. Jednak w obu przypadkach powinieneś zawołać wykwalifikowany serwis, który zdiagnozuje i rozwiąże problemy.

Menu „Parametry urządzeń”

Menu Obsługa kas -> Konfiguracja-> Parametry urządzeń

Menu otwiera okienko konfiguracji programu PC-Market (to samo, co w menu **Kontrola-> Konfiguracja-> Parametry**) od razu na zakładce **Urządzenia**

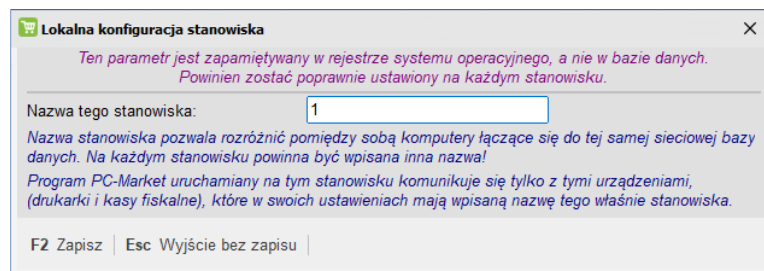

Ustawione tutaj parametry mają znaczenie dla wszystkich podpiętych urządzeń. W przypadku pracy z jedną kasą (a tylko na jedną pozwala PC-Market Lite), parametry te będą dotyczyły tylko jednej kasy. Jednak po przejściu na pełną wersję programu PC-Market i przy współpracy np. z trzema stanowiskami kasowymi tego samego typu (np. Novitus ECR), ustawiony tutaj parametr będzie dotyczył wszystkich trzech stanowisk.

Menu „Konfiguracja stanowiska”

Obsługa kas -> Konfiguracja-> Konfiguracja stanowiska

W tym oknie możesz ustawić nazwę TEGO stanowiska komputerowego:

Parametr ma znaczenie, gdy do jednej bazy jest podpiętych więcej stanowisk programu PC-Market. W takim wypadku każde z tych stanowisk musi być inaczej nazwane.

W przypadku PC-Market Lite lepiej nie zmieniać tego parametru. A jeśli już zmienisz, to upewnij się, że parametr w konfiguracji kasy (**Obsługa kas-> Konfiguracja-> Lista urządzeń-> Komunikacja ze stanowiska**) lub drukarki (**Sprzedaż det (DrukFisk)-> Konfiguracja-> Lista drukarek fiskalnych-> Komunikacja ze stanowiska**) jest ustawiony tak samo. Zobacz też rozdział Menu „Lista urządzeń”.

Dane finansowe, liczniki progresywne, bufor paragonów

Program PC-Market może importować z kasy fiskalnej dane o sprzedaży z trzech różnych liczników kasy: danych finansowych, liczników progresywnych (PLU) i bufora paragonów.

Dane finansowe

W większości przypadków kasy przesyłają w nich **dokładne kopie raportów fiskalnych** (tzw. totalizery). Informacje te są zwykle ściągane dopiero wtedy, gdy zostaje wykonany ostatni import danego dnia – z raportem fiskalnym. Są zapisywane do dokumentu **KASY/UTARG...**, który możesz oglądać w menu **Przeglądanie dokumentów importu-> Dokumenty Utarg na kasie**.

Podczas importów w trakcie dnia, kiedy nie ma jeszcze raportu fiskalnego, wartości finansowe albo nie są ściągane (dokument jest zerowy), albo są tymczasowo liczone na podstawie liczników progresywnych (tak się dzieje np. na kasie Sharp).

Nie wszystkie kasy przesyłają do programu dane finansowe. Taką kasą jest np. Elzab ECR. W takim przypadku dokument KASY/UTARG... jest obliczany zawsze na podstawie liczników progresywnych PLU.

Na niektórych kasach, mimo, że są w stanie przesyłać dane finansowe (np. PC-POS, Sharp) możesz wymusić tworzenie dokumentu KASY/UTARG... na podstawie liczników progresywnych PLU. W tym celu przestaw parametr importu **Info finansowe na podstawie PLU** na **TAK**.

Liczniki progresywne (PLU)

Są to sumaryczne ilości i wartości sprzedaży każdego towaru od ostatniego importu („od ostatniego importu sprzedano 3 szt. bukietu z jarzyn za łączną wartość 5.43 zł”).

Liczniki progresywne są przesyłane przez każdą kasę obsługiwaną przez program PC-Market.

W niektórych sytuacjach i na niektórych modelach kas, na życzenie użytkownika mogą być obliczone na podstawie informacji z bufora paragonów. W tym celu przestaw parametr importu **Import sprzedaży przez bufor paragonów** na **TAK**.

Bufor paragonów

Jest to najbardziej szczegółowa informacja ściągana z kasy. Zawiera precyzyjne informacje o każdym wystawionym paragonie i jego pozycjach. W przeciwieństwie do danych finansowych i liczników progresywnych informacja ta nie ma strategicznego znaczenia w programie PC-Market i dlatego domyślnie informacje te nie są ściągane z kas.

Aby włączyć import paragonów szczegółowych należy włączyć parametr importu **Import szczegółowy paragonów** na **paragony szczegółowe** lub **tylko karty stałego klienta**.

Import z bufora paragonów szczegółowo opisaliśmy dalej, w rozdziale Paragony szczegółowe.

Paragony szczegółowe

Niektóre modele kas fiskalnych kolekcjonują i przesyłają do programu PC-Market **precyzyjne informacje o każdym paragonie**. Domyślnie program nie ściąga tych informacji. Do zwykłych analiz wystarczają mu informacje dotyczące sumarycznej ilości i wartości sprzedanych towarów w danym dniu (liczniki progresywne).

Wersja PC-Market Lite nie ma możliwości raportowania i przeglądania paragonów szczegółowych. Jednak zachowano możliwość importu tych paragonów z kasy na wypadek, gdybyś zdecydował się w przyszłości przejść na pełną wersję programu i chciałbyś przeglądać archiwalne paragony szczegółowe. Poniższy opis dotyczy możliwości wykorzystania danych o paragonach w pełnej wersji programu PC-Market:

Ściągając paragony szczegółowe program PC-Market rejestruje następujące informacje o paragonie:

- ✓ czas transakcji (data, godzina, minuta)
- ✓ kolejne towary – pozycje paragonu – ich ilości i ceny
- ✓ numer paragonu
- ✓ kod karty stałego klienta, jeżeli jest to transakcja z kartą rabatową
- ✓ wartość udzielonego rabatu
- ✓ wartości paragonu różnymi formami płatności (gotówką, czekiem, bonem, kartą płatniczą – tylko na niektórych kasach)

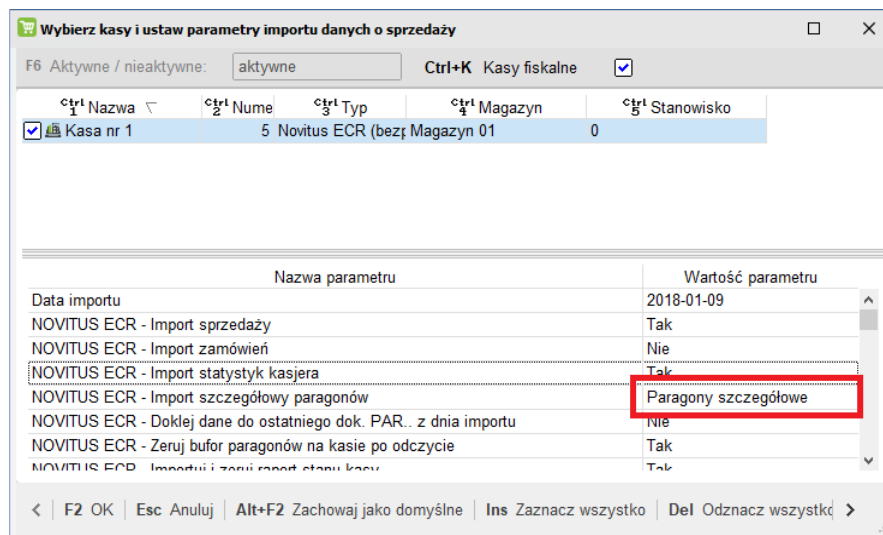
Dzięki tak precyzyjnym informacjom możliwe jest uzyskanie **raportów tzw. „koszykowych”** w rodzaju np.:

- ✓ który towar sprzedaje się najczęściej z alkoholami?
- ✓ co znajdowało się jeszcze w koszykach klientów kupujących baton X?
- ✓ co kupuje Kowalski?
- ✓ co kupują najczęściej klienci w piątki i środy pomiędzy godz. 15:00 – 21:00?
- ✓ co kupują klienci mający w koszyku do 10 towarów (piesi)?
- ✓ ile wydają średnio klienci zmotoryzowani (powyżej 10 towarów w koszyku)?

Raporty mogą służyć np. do analiz [merchandisingowych](#) („powieśmy otwieracze do konserw obok konserw”), handlowych („ile nas będzie kosztowała akcja 5% rabatu przy zakupie powyżej 200 zł?”) i innych.

Dane o szczegółowych paragonach **są zapisywane niezależnie**, od standardowych informacji typu „suma sprzedaży za cały dzień”. **Stanowią uzupełnienie standardowych danych o sprzedaży.** Kasowanie ich nie ma żadnego negatywnego wpływu na spójność bazy.

Aby włączyć import szczegółowych paragonów należy odpowiednio ustawić parametr Import szczegółowy paragonów w okienku konfiguracji parametrów importu:

Możliwe są trzy rodzaje importu:

- ✓ **brak** – import szczegółowych paragonów wyłączony
- ✓ **tylko karty stałego klienta** – rejestrowane są tylko transakcje, w których klient posłużył się kartą stałego klienta
- ✓ **paragony szczegółowe** – rejestrowane są wszystkie paragony

Pojemność bufora paragonów, ograniczenia kas

Paragony szczegółowe są przechowywane w kasach, w tzw. buforze paragonów.

Kasy ECR (elektroniczne) mają ograniczoną pojemność bufora paragonów. Zwykle wystarcza ona na przechowanie kilkuset do kilku tysięcy pozycji paragonowych. Po przepełnieniu bufora kasa zwykle nie przerywa pracy, ale zaczyna nadpisywać najstarsze paragony. Dlatego ważne jest, aby ściągać te informacje w regularnych odstępach czasu.

W sklepach o dużym natężeniu ruchu nie powinno to być rzadziej, niż np. co godzinę. W tym wypadku konieczne jest użycie serwera kasowego. W sklepach o małym natężeniu ruchu można te informacje ściągać raz dziennie. Na niektórych kasach (np. Elzab ECR) istnieje możliwość takiego skonfigurowania, żeby kasa blokowała sprzedaż w momencie, gdy bufor paragonów zostanie wypełniony w całości.

Kasy POS nie mają takiego ograniczenia. Potrafią przechowywać informację o każdym paragonie nawet z ostatnich kilku lat.

Nie wszystkie kasy mają możliwość kolekcjonowania informacji o każdym paragonie. Aktualnie program PC-Market może ściągać szczegółowe paragony z następujących kas:

- ✓ wszystkie kasy POS (komputerowe) – np. PC-POS, EuroPOS
- ✓ Novitus ECR
- ✓ Posnet Combo/NEO
- ✓ Elzab ECR
- ✓ Sharp 457

Paragony szczegółowe zajmują dużo miejsca

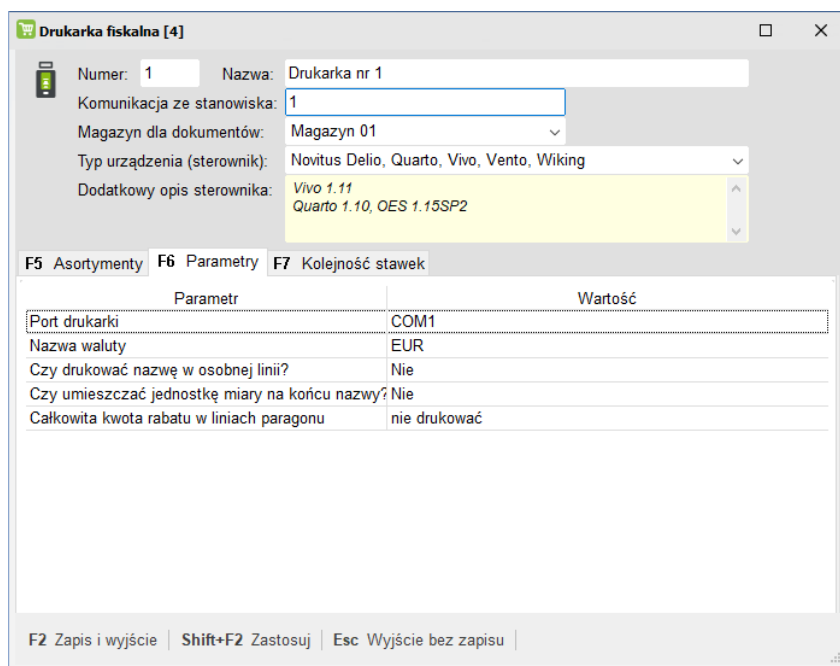
Baza programu PC-Market z paragonami szczegółowymi przyrasta kilkukrotnie szybciej, niż przy normalnych importach. Pamiętaj, że przechowywana jest informacja o każdej pozycji paragonu. Dlatego zalecamy ściągnięcie informacji o szczegółowych paragonach, gdy dane te będą później wykorzystywane. W każdej chwili można z bazy programu usunąć informacje o paragonach szczegółowych i nie będzie to miało wpływu na podstawowe jego funkcje. Jedynie raporty „koszykowe” nie będą wykazywały żadnych obrotów.

Sprzedaż na drukarkach fiskalnych

Program PC-Market Lite pozwala na prowadzenie sprzedaży i jej fiskalizację na drukarce fiskalnej. Służy do tego opcja menu **Sprzedaż det (DrukFisk)**.

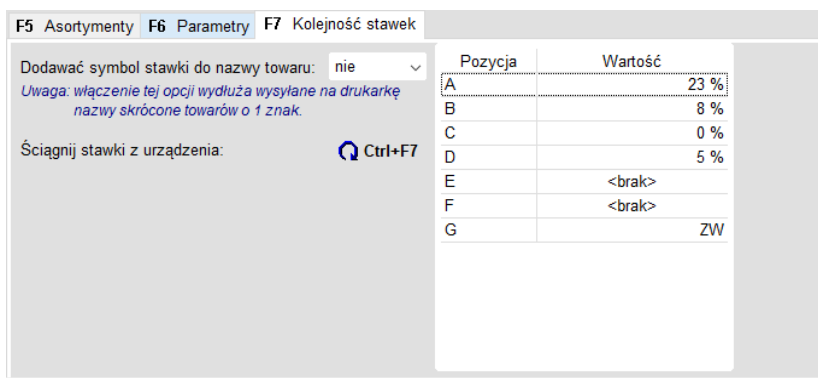
Konfiguracja drukarki fiskalnej

Aby można było dokonać sprzedaży, musisz najpierw skonfigurować drukarkę podłączoną do komputera. W szczególności wskazać programowi jej typ oraz port komunikacyjny, do którego jest podłączona. Należy to zrobić w menu **Sprzedaż det (DrukFisk) -> Konfiguracja-> Lista drukarek fiskalnych**. W oknie z listą drukarek wskaż drukarkę (w PC-Market Lite na liście będzie się znajdowała tylko jedna drukarka). Otworzy się okno konfiguracji drukarki:

W polu **Typ urządzenia (sterownik)** wybierz właściwy typ drukarki, a na zakładce **F6 Parametry**, w polu **Port drukarki** wskaż port komunikacyjny komputera, do którego jest podpięty kabel drukarki. Następnie naciśnij klawisz **Shift+F2 Zastosuj**, aby zapisać ustawienia.

Aby sprawdzić komunikację, przejdź na zakładkę **F7 Kolejność stawek** i naciśnij klawisz **Ctrl+F7 (Ściągnij stawki z urządzenia)**. Jeśli wszystko jest ustawione poprawnie, to program odczyta z drukarki listę stawek VAT - wypełni się tabelka stawek VAT. W przeciwnym wypadku program wyświetli komunikat błędu i musisz poprawić parametry komunikacji.

Po ustawieniu stawek VAT w tabeli naciśnij klawisz **F2 Zapisz**, aby zapisać konfigurację i zamknąć okienko.

Sprzedaż na drukarce fiskalnej

Sprzedaży dokonuje się w menu **Sprzedaż det (DrukFisk) -> Nowy paragon**. Aby była możliwa, należy najpierw otworzyć zmianę kasjera w menu **Sprzedaż det (DrukFisk) -> Otwarcie zmiany kasjera**. Po rozpoczęciu sprzedaży pojawi się menu z listą drukarek (w wersji PC-Market Lite jedną drukarką). Po zatwierdzeniu wyboru drukarki, otworzy się dokument paragonu, na który możesz dodawać pozycje towarów z listy:

PC-Market 7 Lite [0] / pcmLite / ADMIN

Dostawcy Qdbiorcy Obsługa kas Sprzedaż det (DrukFisk) Towary Kontrola Raporty

Zapisz Rezygnacja Cennik Karta Dostawa Faktura Zwrot Towary Eksport Alarm Baza Wyjście

Panel sklepu DF/PAR/180109/35/1

NOWY **Nowy dokument: Paragon fiskalny DF/PAR/180109/35/1** Ctrl+Alt+N Nagłówek

Drukarka: (1) Drukarka nr 1 Magazyn: Magazyn 01

Nr par. / raportu: PRACA OFFLINE Data: 2018-01-09

Poziom sprzedaży: ceny detaliczne Nr dokumentu:

LP	Nazwa	Akt. c. ew	Ilość	VAT %	Cena brutto	Rabat %	Rabat całkowit	Wartość brutto
1	Mleko w kartonie 0,25l	0,00	2,000	23 %	3,59	0,00	0,00	7,18
<nowa pozycja>								

Razem: 2 0,00 7,18

Aktualny rabat: 0,00 Ctrl+F6 **SUMA:** **7,18**

Karta klienta: Shift+F6 W tym podatek: 1,34

Klient: Ctrl+Alt+P Podsumowanie

< | F2 Zapis | Esc Zamknij bez zapisu | F3 Zapłata | Shift+F4 Cennik | Ctrl+F4 Drukuj kopie | F5 Asortyment | Ctrl+F5 V | >

Aby zakończyć paragon, naciśnij klawisz **F2 Zapis**. Pojawi się okno wyboru formy płatności:

Zapłata za paragon

DO ZAPŁATY

W EURO: 1,80 W PLN: 7,18

ZAPŁACONO

Czekiem: F5

Zapłata gotówką w walucie Kartą: F6

Kurs Kwota Bonami: F7

EUR 4,0000 0,00 >> czyli >> 0,00 PLN

Gotówką: 7,18

Razem: 7,18

Reszta:

pozostaje do zapłaty

w Euro: w PLN:

F2, Enter Zapisz transakcję | Esc Anuluj

Jeśli klient płaci gotówką, to wystarczy, że zaakceptujesz okno płatności klawiszem **F2, Enter Zapisz transakcję**. Jeśli klient płaci inną formą płatności, to naciśnij klawisz tej formy płatności (np. **F6** dla karty płatniczej) i zaakceptuj okno. Możesz w ten sam sposób wprowadzić zapłatę za paragon dwiema płatnościami: przez zmianę kwoty w polu **Gotówką** i naciśnięcie klawisza innej formy płatności.

Raport dobowy

Jeśli danego dnia prowadziłeś sprzedaż na drukarce fiskalnej, to masz obowiązek, na zakończenie tego dnia wydrukować na drukarce Raport dobowy fiskalny. Należy to zrobić w menu Sprzedaż det (DrukFisk) -> Raporty drukarki -> Dobowy fiskalny.

Raport ten można też wykonać bezpośrednio na drukarce posługując się klawiaturą drukarki. Jednak nie należy tego robić, ponieważ wtedy wartości raportu dobowego nie zostaną zapisane do bazy programu PC-Market. Raport dobowy bezpośrednio na drukarce można wykonać tylko w sytuacji awaryjnej, gdy nie ma możliwości wykonania tego raportu z programu (np. w przypadku awarii komputera).

Wagi elektroniczne przykasowe

PC-Market Lite obsługuje elektroniczne wagi przykasowe podczas sprzedaży na drukarce fiskalnej. Współpraca z wagą polega na tym, że podczas sprzedaży, po naciśnięciu klawisza, **F5 Zważ**, waga towaru zostanie automatycznie pobrana z urządzenia i wprowadzona w pole ilości. Dzięki temu nie ma potrzeby wprowadzania tej wagi ręcznie. Wystarczy jedynie naciśnięcie klawisza w programie.

Wag przykasowych nie należy mylić z wagami metkującymi. Te pierwsze (przykasowe) stoją przy stanowisku sprzedaży i na bieżąco przesyłają wagę towaru do programu. Te drugie (metkujące) zobaczysz np. na stoisku mięsnym; są zaprogramowane listą towarów ważonych i ich zadaniem jest drukowanie etykiet zawierających kod kreskowy z wagą towaru. Wagi metkujące są obsługiwane tylko przez pełną wersję programu PC-Market.

Konfiguracja wagi

Wagę należy skonfigurować w menu **Kontrola -> Konfiguracja -> Sprzęt -> Waga przy kasie**. Pojawi się okienko, w którym należy wskazać typ urządzenia, port do którego jest ono podłączone oraz inne parametry, których lista jest zależna od typu urządzenia.

Parametr	Wartość
Nazwa portu	COM2
Prędkość	9600
Parzystość	None
Bity stopu	1.0
Rozmiar bajtu	8

F2 OK | Esc Anuluj

Odczyt wagi

Podczas sprzedaży detalicznej na drukarce fiskalnej w module „DrukFisk”, w oknie wprowadzania kodu kreskowego towaru naciśnij klawisz **F5 Zważ**. Program połączy się z wagą, poczeka na ustabilizowanie wagi i odczyta jego masę.

Kod towaru:

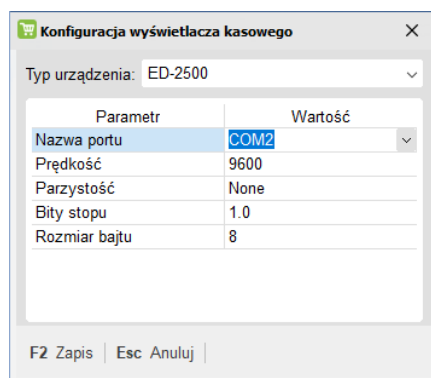
F2, F3, Enter Z listy **F5 Zważ** Esc Anuluj

Wyświetlacz przykasowy

Wyświetlacz przykasowy prezentuje nazwę, cenę, wartość aktualnie sprzedawanego towaru. Sprzedaż na drukarce fiskalnej może się odbywać w trybie off-line i wtedy wyświetlacz zamontowany w drukarce jest nieprzydatny. Jest to spowodowane tym, że towary nie pokazują się na wyświetlaczu drukarki w chwili wprowadzania pozycji, lecz dopiero podczas zamykania paragonu.

Wyświetlacz można skonfigurować w menu **Kontrola-> Konfiguracja-> Sprzęt-> Wyświetlacz kasowy**:

Okno dialogowe "Konfiguracja wyświetlacza kasowego" z następującymi parametrami:

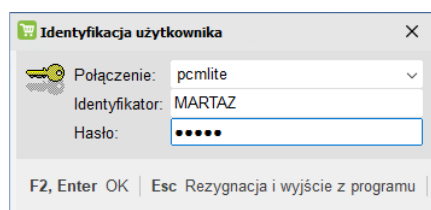
Parametr	Wartość
Nazwa portu	COM2
Prędkość	9600
Parzystość	None
Bity stopu	1.0
Rozmiar bajtu	8

Na dole okna znajdują się przyciski: F2 Zapis | Esc Anuluj

Użytkownicy

Z programu PC-Market mogą korzystać tylko użytkownicy, którzy zostali do tego uprawnieni przez administratora systemu.

Jeżeli jesteś uprawnionym użytkownikiem, to podczas rozpoczynania pracy z programem, powinieneś zalogować się podając swój identyfikator oraz hasło:

Okno dialogowe "Identyfikacja użytkownika" z następującymi polami:

- Połączenie: pcmlite
- Identyfikator: MARTAZ
- Hasło: [maskowane]

Na dole okna znajdują się przyciski: F2, Enter OK | Esc Rezygnacja i wyjście z programu

Identyfikator otrzymasz od administratora systemu.

Hasło zostało również nadane przez administratora systemu. Jednak w razie potrzeby zawsze możesz je zmienić w menu **Kontrola-> Użytkownicy-> Zmiana mojego hasła**. Jeśli zmienisz hasło, nikt poza Tobą (nawet administrator) nie będzie go znał. Dzięki temu masz pewność, że nikt poza Tobą (nawet administrator) nie zaloguje się do programu podając Twój identyfikator.

Każda operacja dokonana w programie jest przypisana do użytkownika i rejestrowana w tzw. „monitoringu”. Są to np. zmiana ceny towaru, zmiana na dokumencie, wystawienie dokumentu itp. Wszystkie operacje są odnotowywane w bazie z zaznaczeniem dokładnego czasu, stanowiska, oraz osoby, która te operacje wykonywała. Nic się nie ukryje! No może poza samym monitoringiem, który można przeglądać tylko w pełnej wersji programu...

Po instalacji, program nie wyświetla okienka logowania, o ile nie zmieniłeś hasła administratora z domyślnego („fabrycznego”). Domyślnie podczas instalacji zakładany jest tylko jeden użytkownik o nazwie **ADMIN** z **hasłem ADMIN**. Przy takich ustawieniach okienko logowania podczas startu programu nie pojawi się.

W trakcie pracy programu, można zmienić użytkownika korzystając z opcji menu **Kontrola-> Zmiana użytkownika**. Wówczas zostanie zmieniony aktualny użytkownik bez czasochłonnej operacji łączenia do bazy i ładowania towarów. Można również uruchomić tę opcję i pozostawić okienko logowania, aby na chwilę zablokować stanowisko przed nieuprawnionymi osobami.

Zarządzanie wykazem użytkowników

Do zarządzania wykazem użytkowników służy opcja menu **Kontrola-> Użytkownicy**.

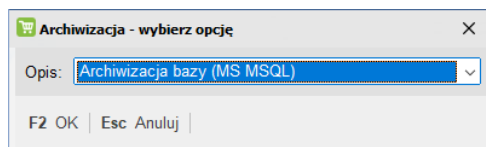
W menu można dokonać następujących czynności:

- **Nowy użytkownik** – dodanie nowego użytkownika do wykazu użytkowników.
- **Wykaz użytkowników** – edycja istniejącego wykazu użytkowników. W tym menu można również dodać lub usunąć użytkownika.
- **Zmiana mojego hasła** – zmiana hasła aktualnie zalogowanego użytkownika (lub administratora). **Domyślne hasło administratora (użytkownika o identyfikatorze ADMIN) to „ADMIN”.**

Konfiguracja i operacje serwisowe

Archiwizacja bazy

Menu **Kontrola-> Operacje serwisowe -> Archiwizacja**

Każda baza danych powinna być regularnie archiwizowana na wypadek awarii. W razie awarii komputera, uszkodzenia bazy danych lub gdy zrobisz wykonasz nierozsądną operację w programie - zawsze będziesz mógł przywrócić bazę sprzed archiwizacji.

Operacja archiwizacji jest całkowicie bezpieczna. Twoja baza zostanie umieszczona w folderze programu, w pliku z rozszerzeniem .BAK. Zazwyczaj jest to folder i plik o nazwie:

c:\Program Files\Insoft\PCMWin_7_1\Archiwum\pcmarket_lite1_20130724.bak

Tak zarchiwizowana baza nie jest jeszcze całkowicie bezpieczna! Jeśli uszkodzeniu ulegnie komputer (a właściwie dysk), to utracisz zarówno bazę główną programu, jak i tak wykonane archiwum. Aby zapewnić bezpieczeństwo bazie powinieneś ją przekopiować w inne bezpieczne miejsce, np. pendrive lub inny komputer.

Jeśli chcesz, aby operacja archiwizacji od razu umieszczała plik w innym miejscu należy zmodyfikować plik **MSDE71.ARH** znajdujący się w folderze, gdzie jest zainstalowany program PC-Market Lite.

Aby przywrócić bazę archiwalną musisz użyć programu „Konfiguracja baz danych” (menu **Start -> PC-Market -> Konfiguracja baz danych**), a w nim operacji **Reinstalacja/ konfiguracja baz danych-> Zaawansowane-> MSDE Import**. Celowo nie umieściliśmy takiej operacji w menu programu, aby nie została wykonana przez przypadek.

Jednostki miary

Menu **Kontrola -> Konfiguracja-> Jednostki miary**

W opcji można definiować listę jednostek miary, która będzie widoczna np. na karcie towaru.

Z każdą jednostką miary jest powiązana **precyzja**. Jeśli towar ma np. precyzję 1.000, to oznacza to, że może być sprzedawany tylko w ilościach całkowitych. Jeśli jest to 0.01, to może być sprzedawany z dokładnością max. dwóch miejsc po przecinku.

Precyzja jest wysyłana na niektóre typy kas fiskalnych oraz wykorzystywana przy sprzedaży na drukarce fiskalnej z programu PC-Market.

^{Ctrl} ₁ Nazwa	^{Ctrl} ₂ Precyzja
disp	0,001
kg	0,001
opak	1,000
szt	1,000

Stawki VAT

Menu **Kontrola -> Konfiguracja-> Stawki VAT**

Jest to lista stawek VAT, która pojawia się np. na karcie towaru. Stawki w tej tabeli zawsze są ustawione w kolejności od największej do najmniejszej. Właściwa kolejność stawek VAT dla kasy fiskalnej (np. 23,8,0,5, zw) musi być zdefiniowana w konfiguracji kas fiskalnych.

Zmiana stawki VAT w tej tabeli np. - z 8% na 7% wcale nie spowoduje automatycznego przeliczenia stawek VAT na wszystkich towarach z 8% na 7%!

Formy płatności

Menu **Kontrola -> Konfiguracja-> Formy płatności**

Na fakturach oraz rachunkach w programie PC-Market wprowadziliśmy na stałe pięć form płatności:

- ✓ Gotówka
- ✓ Przelew
- ✓ Czek potwierdzony
- ✓ Karta płatnicza
- ✓ Inna

W tym miejscu możesz uzupełnić tę listę o kolejne, własne formy płatności. Np. kompensatę, kartę VISA itp. W raportach finansowych będziesz mógł osobno raportować również dokumenty płacone nowo dodanymi formami płatności.

Kody ważone

Menu **Kontrola -> Konfiguracja-> Kody ważone**

W tym miejscu można zdefiniować typy i strukturę kodów ważonych obsługiwanych przez program.

Format kodu ważonego [2]

Nazwa: Wazony 27

Przedrostek (21..29): 27

Długość części stałej: 4

Identyfikator podgrupy PLU: brak

Dodatkowa cyfra kontrolna*: w środku kodu
*) cyfry kontrolne wchodzą w skład części zmiennej kodu

Część zmienna zawiera: ilość lub wagę towaru

Precyzja części zmiennej: 0.001

Format: 27SSSSK????K

Jednostka: kg

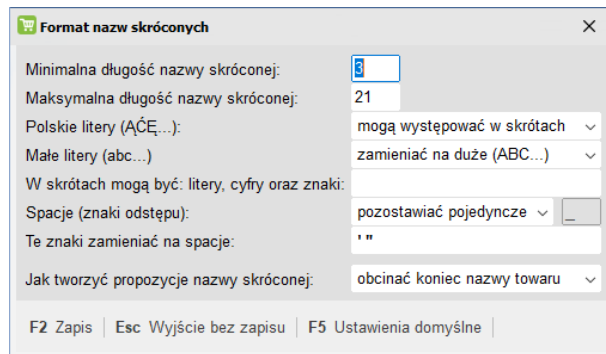
F2 Zapis i wyjście | Esc Wyjście bez zapisu

Szczegóły konfiguracji opisaliśmy dokładnie w rozdziale **Wykazy-> Karta towaru-> Kod kreskowy towaru-> Kody ważone**.

Nazwy skrócone towarów

Menu **Kontrola -> Konfiguracja-> Nazwy skrócone towarów**

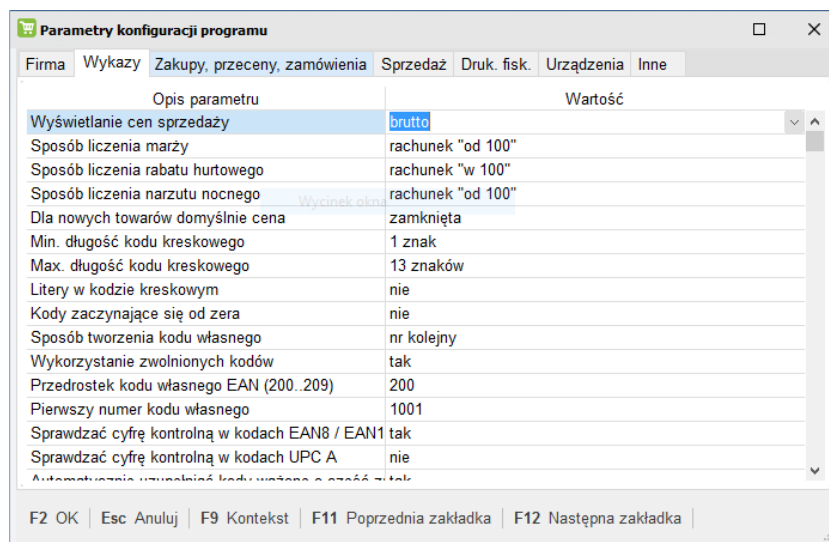
W tym miejscu można zdefiniować sposób tworzenia nazw skróconych (nazw na kasach, drukarkach fiskalnych).

Szczegóły konfiguracji oraz zasadę tworzenia nazw towarów opisaliśmy dokładnie w rozdziale **Wykazy-> Karta towaru-> Unikalna nazwa towaru.**

Parametry

Parametry konfiguracji są zebrane w Menu **Kontrola -> Konfiguracja-> Parametry-> Przeglądanie/edycja:**

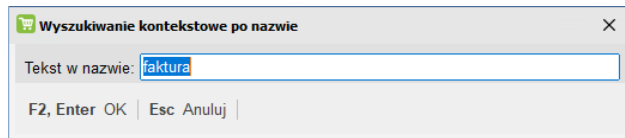

Na niektóre zakładki z tego okna możesz się natknąć w innych miejscach programu. Np. zakładkę **Druk. fisk.** możesz edytować w menu **Sprzedaż det.-> (DrukFisk)-> Konfiguracja-> Parametry.** Czyli tam, gdzie znajduje się całość konfiguracji drukarek fiskalnych.

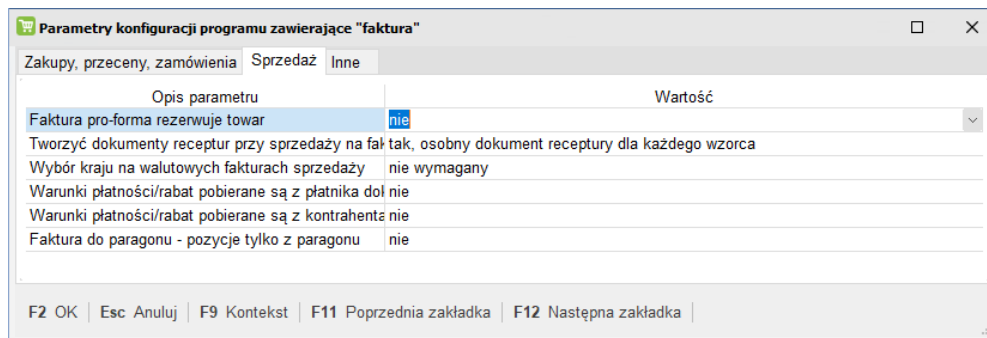
Kontekstowe wyszukiwanie parametrów

Różne wymagania użytkowników programu spowodowały, że przez lata rozwoju programu powstało ponad wiele parametrów. Wyszukanie tego jednego właściwego nie jest łatwe. Również dla nas. Z tego powodu masz możliwość wyszukiwania parametrów przez wpisanie fragmentu jego nazwy.

W tym celu, w oknie edycji parametrów naciśnij klawisz **F9 Kontekst** i wpisz fragment nazwy szukanego parametru:

Po zatwierdzeniu okna, na liście pozostaną tylko te parametry, które w swojej nazwie mają podany przez Ciebie kontekst:

Zakładka „Firma”

W tej zakładce znajdują się dane Twojej firmy, które pojawiają się na fakturach sprzedaży. Gdy zmienisz adres, lub nazwę swojej firmy nie zapomnij wprowadzić tutaj tych zmian!

Zakładka „Wykazy”

Jak sama nazwa wskazuje w tej zakładce znajdziemy parametry dotyczące wykazów: kontrahentów i towarów.

Oto niektóre z parametrów:

- **Wyświetlanie cen sprzedaży**

Jakie ceny będą wyświetlane na wykazach towarów oraz na karcie towaru.

- **NETTO** – przydatne głównie w hurtowniach.
- **BRUTTO** – szczególnie w sklepach detalicznych.

- **Sposób liczenia marży**
- **Sposób liczenia rabatu hurtowego**
- **Sposób liczenia narzutu nocnego**
- **Sposób liczenia ceny hurtowej i nocnej**

We wszystkich tych parametrach definiujemy w jaki sposób liczona jest marża na karcie towaru oraz w niektórych raportach.

Jaka jest różnica pomiędzy rachunkiem W STU i OD STU?

Czy wiesz, że jeśli do ceny zakupu dodasz marżę, a potem od tak uzyskanej ceny odejmiesz tę samą marżę, to nie uzyskasz tej samej ceny zakupu? Na tym właśnie polega różnica pomiędzy liczeniem rachunku „W STU” i „OD STU”.

Rachunek „OD STU”:

10 zł (cena ewidencyjna) + 10% (marża) = **11.00zł** (cena detaliczna)

Rachunek „W STU”

11.00zł (cena detaliczna) – 10% (marża) = **9.90zł** (cena ewidencyjna)

- **Dla nowych towarów domyślnie cena**

Określa, jak ma być ustawiony parametr Cena otwarta na karcie towaru w momencie jej zakładania.

- **Min. długość kodu kreskowego**

- **Max. długość kodu kreskowego**

Minimalna i maksymalna ilość znaków, z jakiej może się składać kod kreskowy towaru.

- **Litery w kodzie kreskowym**

- **NIE** – w kodzie kreskowym mogą występować tylko cyfry

- **TAK** – w kodzie kreskowym mogą występować również litery, spacje i niektóre znaki

- **Kody zaczynające się od zera**

Domyślnie wyłączone. Określa, czy kody kreskowe towarów mogą zaczynać się od zera. Jest to związane z niektórymi kasami fiskalnymi (np. Elzab), które traktują kody kreskowe jak liczby i nie odróżniają kodów np. 22 od 0022.

- **Sposób tworzenia kodu własnego**

- **Wykorzystanie zwolnionych kodów**

- **Przedrostek kodu własnego EAN**

- **Pierwszy numer kodu własnego**

Jeżeli użytkownik nie wpisze żadnego kodu kreskowego w nowej karcie towaru, to program zaproponuje pierwszy wolny kod kreskowy. Może to być:

- **nr kolejny** – program nada towarowi pierwszy wolny numer nie mniejszy niż ustawiony w parametrze pierwszy numer kodu własnego. Jeżeli parametr wykorzystanie zwolnionych kodów zostanie ustawiony na NIE, to program znajdzie pierwszy wolny kod krótki (ale najwyższy ze wszystkich istniejących). Jeżeli na TAK, to program znajdzie pierwszy wolny kod ze środka listy kodów już nieużywanych przez inny towar.

- **EAN 8, EAN 13** – program nada prawidłowy, kolejny kod 8 lub 13 znakowy. Pierwsze trzy cyfry określone w parametrze przedrostek kodu własnego EAN mogą służyć do zapewnienia unikalnych kodów własnych w sieci do 10 sklepów.

- **Sprawdzać cyfrę kontrolną w kodach EAN8/ EAN13**

- **Sprawdzać cyfrę kontrolną w kodach UPC A**

- **TAK** – jeżeli podczas zakładania nowej karty towaru zostanie wpisany lub zeskanowany kod kreskowy o nieprawidłowej cyfrze kontrolnej (ostatnia cyfra kodu), to program poinformuje o tym i zaproponuje zmianę cyfry na prawidłową. Niektóre kasy (np. Sharp) nie pozwolą na sprzedaż towaru z nieprawidłowym kodem kreskowym. Sterowniki drukarek kodów kreskowych w programie również nie pozwolą na wydruk takiego kodu. Z drugiej strony kod w programie nie będzie się zgadzał z kodem na towarze, jeżeli producent nieprawidłowo wydrukował kod EAN na swoim produkcie.

- **NIE** – program nie będzie kontrolował poprawności wprowadzanych kodów kreskowych EAN.

- **Automatycznie uzupełniać kody ważone o część zmienną**

Część zmienna w kodzie ważonym jest oznaczona znakami zapytania (np. 280001???????). Parametr decyduje o tym, jak ma się zachować program podczas wpisywania kodu kreskowego w pole Kod na karcie towaru.

- **TAK** – Po wprowadzeniu części stałej kodu (tu: 280001) program automatycznie uzupełni resztę kodu znakami zapytania. Opcja przydaje się, jeśli użytkownik chce ręcznie nadawać kody ważone bez konieczności wpisywania pełnych 13 znaków kodu.

- **NIE** – W tym trybie należy wprowadzać zawsze pełne 13 znaków kodu ważonego (np. 2800010012509). Cyfry zmienne zostaną przez program zastąpione znakami zapytania (tu: 280001???????). Opcja przydaje się, jeżeli do wprowadzania kodów ważonych używa się czytnika kodów kreskowych (np. ważone i ometkowane towary są dostarczane przez producenta).

- **Automatycznie nadawać kody ważone**

Parametr włącza wspomaganie nadawania kodów ważonych przy zakładaniu nowych towarów. Decyduje o tym, jak ma się zachować program podczas wpisywania kodu kreskowego w pole Kod na karcie towaru.

- **TAK** – W karcie towaru wystarczy wpisać sam przedrostek (np. 28), a program samodzielnie utworzy pierwszy wolny kod ważony (np. 280002???????) według konfiguracji Kontrola-> Konfiguracja-> Kody ważone.

- **NIE** – Automat wspomagania jest wyłączony.

- **Kody ważone na etykietkach**

Określa, w jaki sposób mają być drukowane kody ważone na etykietkach drukowanych z programu. Np. Kod ważony towaru 280125?????? Będzie drukowany na etykietkach:

- prefiks i część stała - jako 280125

- bez prefiksu i zer wiodących - jako 125

- **Dodatkowe kody krótkie do ważonych**
- **Min. kod krótki do ważonego**
- **Max kod krótki do ważonego**
- **Pierwszy numer kodu ważonego**
- **Ostatni numer kodu ważonego**

Te parametry odpowiadają za sposób tworzenia kodów ważonych.

- **Domyślna stawka VAT**

Parametr ma dwa znaczenia:

- Jest to domyślna stawka VAT, do której będą należały nowo zakładane towary. Podczas edycji karty towaru można oczywiście zmienić domyślną stawkę VAT na inną.

- Podczas zapisywania karty towaru, który nie jest w stawce domyślnej użytkownik jest ostrzegany o tym, że należy wypełnić pole PKWiU.

W przeciwieństwie do innych parametrów domyślnych stawkę VAT należy wpisać identycznie, jak jest wprowadzona w tabeli stawek VAT w programie (np. „23”, „zw”).

- **Domyślny „Dod. rabat na kasach” w karcie towaru**
- **Domyślny asortyment**
- **Domyślna jedn. miary**

Podczas zakładania nowej karty towaru, będzie ona miała automatycznie wypełnione pola dodatkowy rabat na kasach, asortyment i jednostka miary odpowiednimi, domyślnymi wartościami. Podczas edycji karty towaru oraz dokumentu można oczywiście zmienić domyślne wartości na inne.

- **Przy tworzeniu nowego towaru podpowiadać domyślny asortyment**

Możliwość wyłączenia podpowiadania asortymentu przy tworzeniu towaru.

- **Jednostki wagone**

Możliwość wybrania jednostek wagowych.

- **Blokada nazwy skróconej towaru na kasach**

- **Blokada stawki VAT towaru na kasach**

- **TAK** – jeżeli towar znajduje się na kasie, to edycja nazwy / stawki VAT towaru na karcie towaru jest zablokowana.

- **NIE** – program pozwoli na edycję nazwy/ stawki VAT towaru nawet, gdy ten znajduje się na kasie.

Na niektórych kasach fiskalnych nie wolno zmieniać nazwy i stawki VAT towaru. Aby to wykonać należy towar usunąć z kasy, poprawić nazwę, a następnie na nowo zaprogramować ten towar na kasie. Natomiast w przypadku niektórych kas taka blokada nie jest konieczna – wówczas można ją wyłączyć.

Nawet na kasach POS (PC-POS, Europos), które zawsze przyjmą zmianę stawki VAT towaru, taka zmiana może być niebezpieczna. Drukarka fiskalna zablokuje sprzedaż towarowi, któremu dwukrotnie zmieniono stawkę VAT. Z tego powodu nawet na kasach POS odradzamy wyłączanie tej blokady.

- **Automatyczne PLU dla nowych towarów**

- **TAK** – podczas zakładania nowego towaru, w pole Preferowany nr na kasie automatycznie jest wpisywany numer Id tego towaru. Zobacz szczegóły w opisie pola Preferowany nr na kasie (Wykazy-> Karta towaru-> Wygląd karty towaru-> Zakładka Opis dodatkowy).

- **NIE** – pole Preferowany nr na kasie nie jest wypełniane podczas zakładania towaru.

- **Przydzielanie PLU przy transmisji od numeru**

Ustawienie początkowego numeru PLU.

- **Wysłać na urządzenia kody zgrzewek**

Możliwość wyłączenia przesyłania kodów dodatkowych dla opakowań zbiorczych na urządzenia.

- **Wysłać na urządzenia inne kody dodatkowe**

Możliwość wyłączenia przesyłania innych kodów dodatkowych na urządzenia.

- **Dane logistyczne na karcie towaru**

- **TAK** – na karcie towaru pojawi się dodatkowa zakładka (F4) zawierająca rzadko używane dane logistyczne towaru.

- **NIE** – zakładka F4 pojawi się tylko na towarach, które są przydzielone do kategorii (na zakładce F4 znajdują się parametry oraz dane logistyczne).

- **Sprawdzać unikalność NIP**

- **TAK** – podczas zakładania nowej karty kontrahenta program sprawdzi, czy w bazie istnieje już kontrahent o takim samym NIP-ie. Jeżeli znajdzie, to wyświetli ostrzeżenie, i zapyta, czy na pewno zapisać kontrahenta mimo nieunikalnego NIP-u.

- **NIE** – kontrola unikalności nie jest przeprowadzana.

Numer NIP są porównywane po ciągu liczb niezależnie od formatu zapisu. Np. 168-100-25-52 i 168-10-02-552 zostaną uznane za ten sam numer NIP.

- **Baza pomija znaki przy sortowaniu**

Możliwość wpisania znaków, które mają być pomijane podczas sortowania kolumn.

- **Ułamkowe stawki VAT**

Włączenie lub wyłączenie dodawania stawki VAT z miejscem po przecinku.

- **Używać znacznika zamiany asortymentów**

Od wartości tego parametru zależy, czy program czyta znacznik z bazy (i tym samym, czy ma odświeżyć listę asortymentów).

- **Limit zmian cen sprzedaży w karcie towaru**

Program zapamiętuje ceny sprzedaży przy wejściu do okna karty towaru i przy każdej zmianie porównuje z nową ceną. W razie przekroczenia limitu nowa cena jest korygowana do najwyższej / najniższej dozwolonej i jest wyświetlane ostrzeżenie.

- **Co ile dni wymuszać zmianę hasła użytkownika przy logowaniu**

Jeżeli parametry przyjmuje wartość co najmniej 1 dzień, użytkownik programu, tuż przed logowaniem (i po czasie, jaki został ustawiony w konfiguracji) będzie musiał wprowadzić nowe hasło, które musi się różnić od poprzedniego co najmniej jednym znakiem. W przypadku starego hasła np "ADMIN" i wprowadzeniu nowego hasła "admin" program uniemożliwi wprowadzenie takiego hasła. Program nie "blokuje" możliwości wprowadzania wcześniej użytych w historii haseł.

- **Edycja ilości w opakowaniu dla tandemów - sprzedaż kontenerów w PC-POS**

Przy włączonym parametrze istnieje możliwość wpisania ilości sztuk w opakowaniu z poziomu karty danego towaru. Wyłączenie parametru przywróci wartość dla ilości w opakowaniu = 1.

- **Pytanie o cofnięcie licznika dokumentu przy jego usuwaniu – domyślnie podpowiadać na**

- **TAK** – domyślną wartością dla pojawiającego się okna będzie wartość „tak”.
- **NIE** – domyślną wartością dla pojawiającego się okna będzie wartość „nie”.

- **Dla nowej karty st. klienta wolno wybrać typ / poziom rabatu**

- **TAK** – przy tworzeniu nowej karty stałego klienta możliwe jest ustalenie poziomu rabatu i jego typu.
- **NIE** – przy tworzeniu nowej karty stałego klienta nie jest możliwe ustalenie poziomu rabatu i jego typu.

- **Maksymalna ilość w opakowaniu zbiorczym dla kodu dodatkowego**

Ustalenie maksymalnej ilości w opakowaniu zbiorczym dla kodu dodatkowego. Maksymalna wartość to 9999.

- **Pytanie o NIP kontrahenta na nowych dokumentach**

- **TAK** – przy próbie założenia nowego kontrahenta (zarówno z poziomu listy kontrahentów w sesji serwisowej jak i z poziomu wystawianego dokumentu w oknie sprzedaży) wyświetlane jest zapytanie o nr NIP. Po jego wprowadzeniu następuje przeszukiwanie bazy GUS oraz CEIDG. Jeżeli kontrahent o podanym numerze NIP zostanie odnaleziony, nastąpi automatyczne uzupełnienie danych w kartotece.
- **NIE** – przy próbie założenia nowego kontrahenta brak jest pytania o nr NIP.

Zakładka „Zakupy, przeceny, zamówienia”

- **Stawka zwrotu podatku dla rolników ryczałtowych**

Określa stawkę podatku dla Faktur RR.

- **Edycja kwoty na Fundusz Promocji produktów Rolno-Spożywczych**

Odblokowuje do edycji pole z wyliczoną wartości kwoty do odprowadzenia na fundusz. Opcja będzie szczególnie przydatna tym klientom, u których zdarzają się sytuacje, kiedy z zakupionych od rolnika produktów wprowadzonych na jednej fakturze VAT RR tylko część podlega pod konieczność odprowadzenia określonej ustawowo kwoty na fundusz promocji (w takim przypadku należy ją samodzielnie wyliczyć i umieścić na fakturze).

- **Warunki płatności pobierane są z płatnika dokumentu**

- **TAK** – warunki płatności na dokumencie sprzedaży pobierane są z kartoteki płatnika.
- **NIE** – warunki płatności na dokumencie sprzedaży pobierane są z kartoteki kontrahenta.

- **Blokada formy płatności "przelew", kiedy suma transakcji w okresie rozliczeniowym z kontrahentem przekracza 15000 zł**

- **TAK** – brak możliwości ustawienia formy płatności „gotówka” przy wartości dokumentu przekraczającej 15000zł.
- **NIE** – możliwość wystawienia dokumentu na „gotówka” w kwocie powyżej 15000zł.

- **Pobierać kraj z kontrahenta dla dokumentów: - WNT, WNT0%, Import towarów**

- **TAK, Z MOŻLIWOŚCIĄ ZMIANY** – automatycznie wprowadza kraj kontrahenta (a co za tym idzie – walutę i ewentualny kurs) z możliwością jego zmiany.
- **TAK, Z BLOKADĄ ZMIANY** - automatycznie wprowadza kraj kontrahenta z brakiem możliwości jej zmiany.
- **NIE** – kraj należy wybrać ręcznie.

- **Kontrola dostaw krajowych dla kontrahenta "czynny podatnik VAT"**

- **TAK** – w przypadku, gdy kontrahent nie jest czynnym podatnikiem VAT program nie pozwoli wystawić faktury zakupu.
- **OSTRZEŻENIE** - w przypadku, gdy kontrahent nie jest czynnym podatnikiem VAT wyświetlane jest ostrzeżenie.
- **NIE** – wartość ta nie jest kontrolowana.

- **Kontrola dostaw WNT dla kontrahenta "czynny podatnik UE"**

- **TAK** – w przypadku, gdy kontrahent nie jest czynnym podatnikiem UE program nie pozwoli wystawić wewnątrzwspólnotowej faktury zakupu.
- **OSTRZEŻENIE** - w przypadku, gdy kontrahent nie jest czynnym podatnikiem UE wyświetlane jest ostrzeżenie.
- **NIE** – wartość ta nie jest kontrolowana.

- **Kontrola dostaw importowych dla kontrahenta "non-UE"**

- **TAK** – w przypadku, gdy kontrahent nie jest czynnym podatnikiem non-UE program nie pozwoli wystawić wewnątrzwspólnotowej faktury zakupu.
- **OSTRZEŻENIE** - w przypadku, gdy kontrahent nie jest czynnym podatnikiem non-UE wyświetlane jest ostrzeżenie.
- **NIE** – wartość ta nie jest kontrolowana.

Zakładka „Sprzedaż”

- **Wyliczanie podatku od**

- **ceny netto** – podczas wystawiania faktury sprzedaży użytkownik podaje cenę netto, od której będzie liczony VAT. Np. dla towaru w stawce 23% będzie to **VAT = netto x 0.23**. Taki sposób liczenia stosuje się w hurtowniach, które zwykle operują cenami sprzedaży netto.

- **ceny brutto** – podczas wystawiania faktury sprzedaży użytkownik podaje cenę brutto, od której VAT jest liczony „w dół”. Np. **VAT = brutto / 0.23**. Taki sposób liczenia stosuje się np. w sklepach detalicznych, w których ceny podawane klientowi są cenami brutto.

Faktura do paragonu jest zawsze wystawiana od ceny brutto niezależnie od ustawienia tego parametru. Dzieje się tak dlatego, żeby wartość brutto faktury była zawsze równa wartości paragonu z kasy. Gdyby faktura do paragonu była wystawiana od ceny netto, to zdarzałyby się groszowe różnice wartości pomiędzy paragonem, a fakturą.

Oba sposoby obliczania podatku na fakturze są zgodne z ustawą o podatku VAT.

- **Wielokrotnie ten sam towar na dokumentach sprzedaży**

- **ostrzeżenie** – w przypadku, gdy na dokumencie sprzedaży pojawi się wielokrotnie ten sam towar wyświetlane jest ostrzeżenie.
- **dozwolony** – pojawienie się jednego towaru kilkakrotnie w dokumencie nie jest blokowane.
- **niedozwolony** - pojawienie się jednego towaru kilkakrotnie w dokumencie jest blokowane.

- **Zbijanie na fakturze własnej pozycji z innych dokumentów**

- **nigdy** – brak możliwości zbijania w jedną pozycję tych samych towarów w fakturze zbiorczej.
- **zawsze** – program zbija te same towary w jedną pozycję odpowiednio wyliczając ich cenę.
- **tylko z tą samą ceną** – towary o tych samych cenach są zbijane w jedną pozycję.

- **Zbijanie na zwrocie / fakturze pozycji z paragonów**

Dotyczy obu typów dokumentów, na które można wciągać paragony z kasy lub DrukFisk. Jeżeli jest włączone okno podglądu pozycji znalezionej / wybranego / ściągniętego z kasy paragonu, to w tym okienku jest odpowiedni checkbox, który zgodnie z konfiguracją opcji zaznacza się lub nie.

- **Domyślnie zwrot do paragonu**

Możliwość ustalenia domyślnej interpretacji dokumentu zwrotu do paragonu.

- **dokument przychodowy – zwroty towarów** - dokument modyfikuje stany magazynowe (przyjmuje towar zwrócony na kasie z powrotem na stan).
- **tylko potwierdza zwrot na kasie** – dokument nie modyfikuje stanu magazynowego.
- **dokument przychodowy – uznane reklamacje** - dokument modyfikuje stany magazynowe (przyjmuje towar zwrócony ze względu na uznane reklamacje).
- **dokument przychodowy – oczywiste pomyłki w ewidencji** - dokument modyfikuje stany magazynowe (przyjmuje towar zwrócony ze względu na pomyłki w ewidencji).

- **Gdy przekroczony limit kredytu kupieckiego**

Parametr decyduje o tym, w jaki sposób ma się zachować program, jeżeli klient próbuje dokonać zakupów płatnych w terminie, na kwotę wyższą, niż przyznany mu limit kredytowy¹.

- **nie sprawdzać** – limit wpisany na karcie kontrahenta jest ignorowany. Kontrola nie jest przeprowadzana.
- **ostrzeżenie** – program wyświetli ostrzeżenie, że odbiorca przekroczył kwotę limitu, ale pozwoli zapisać fakturę.
- **tylko sprzedaż gotówkowa** – program pozwoli tylko na sprzedaż za gotówkę. Pozwoli jednak część płatności (do wysokości limitu kupieckiego) uregulować w odroczonym terminie

¹ Limit kredytu kupieckiego można wprowadzić na karcie kontrahenta, na zakładce „Odbiorca”.

(reszta płatności – tylko za gotówkę). Inaczej mówiąc program nigdy nie pozwoli na to, żeby klient zalegał nam na kwotę wyższą, niż limit kredytu kupieckiego wpisany w karcie kontrahenta.

- **blokować sprzedaż** – program nie pozwoli wystawić klientowi żadnej faktury do momentu zapłacenia zaległych faktur co najmniej do wysokości limitu.

- **Gdy przekroczony termin płatności**

Parametr decyduje o tym, w jaki sposób ma się zachować program, gdy klient, który zalega z płatnościami o więcej dni, niż przyznany mu limit, próbuje dokonać zakupów².

- **nie sprawdzać** – program nie sprawdza, czy klient ma zaległe faktury.

- **ostrzeżenie** – program wyświetli ostrzeżenie, że odbiorca ma zaległe faktury do zapłaty, ale pozwoli wystawić fakturę.

- **tylko sprzedaż gotówkowa** – jeżeli klient ma zaległe faktury, to będzie mógł dokonać zakupu, ale tylko za gotówkę.

- **blokować sprzedaż** – program nie pozwoli wystawić klientowi żadnej faktury, dopóki ten nie ureguluje zaległych płatności.

- **Doliczać do kredytu kupieckiego luźne pro-formy**

Cała kwota z luźnych faktur pro-forma zostaje zaliczona do należności niespłaconej. Program zakłada, że rozliczenie nastąpi po zafakturowaniu.

- **Wyświetlać ostatnią cenę dla klienta**

Na dokumentach sprzedaży (Faktura VAT, Faktura do paragonu) można zobaczyć ostatnią cenę, po jakiej „ten towar był ostatnio sprzedawany temu kontrahentowi”. Informacja taka pojawia się w okienku podczas wprowadzania pozycji towaru – pozycja Ostatnia cena dla klienta i Dokument sprzedaży.

- **TAK** – informacje o ostatniej sprzedaży pojawiają się, ale na wolnych komputerach wyciągnięcie ich z bazy może spowodować spowolnienie pracy (program musi znaleźć odpowiedni dokument w swojej bazie).

- **NIE** – informacje o ostatniej sprzedaży nie są wyświetlane.

- **Wciągać sprzedaż opakowań na zwrot do paragonu**

- **Wciągać sprzedaż opakowań na fakturę do paragonu**

- **TAK** - opakowania domyślnie importują się do faktury/zwrotu do paragonu.

- **NIE** - opakowania nie importują się do faktury/zwrotu do paragonu.

- **Okno "import paragonu" przy wciąganiu na dokument**

Podczas importu pozycji na Fakturę do paragonu, lub Zwrot do paragonu możemy wybrać pomiędzy importem bez okna z pozycjami wciąganyymi na dokument, z oknem, ale bez wyboru, które mają być wciągnięte, oraz z oknem i wyborem pozycji importowanych na dokument.

- **Ważenie pojemników przy sprzedaży**

Parametr ten pozwala na włączenie możliwości odczytu wagi towaru z urządzenia w miejsce wprowadzenia ilości.

- **Wybór tary przy ważeniu towaru**

Jeżeli ilość towaru została wprowadzona przez zważenie (F5) i parametr jest włączony, to po wybraniu towaru analizowane jest odpowiednie pole OpisX wybranego towaru. Powinno ono zawierać ciąg ilości rozdzielonych średnikiem (np. "0,1;0,2").

² Maksymalny czas, o jaki klient może przekroczyć terminy płatności można wprowadzić na zakładce „Odbiorca”. O szczegółach działania mechanizmu czytaj w rozdziale **Wykazy -> Karta kontrahenta**.

UWAGA: mechanizm odejmowania tary nie działa jeśli ilość została wpisana "z ręki", a nie zważona przez F5.

- **Szybka sprzedaż na fakturze**

W przypadku włączenia tej opcji podczas sprzedaży pomijane jest okno parametrów sprzedaży towaru (komentarz, rabat, ilość).

- **Faktura pro-forma rezerwuje towar**

- **TAK** – faktura pro-forma wpływa na stan magazynowy.
- **NIE** – faktura pro-forma nie wpływa na stan magazynowy.

- **Nazwa roli 1-4 kasjera**

Możliwość przypisania nazw roli jaką spełniać ma kasjer.

- **Obsługa kodów zgrzewek na dok. sprzedaży**

Po włączeniu obsługiwane są kody zgrzewek na dokumentach sprzedaży, zarówno po wprowadzeniu samego kodu jak i po wprowadzeniu ilości i kodu. W drugim przypadku ilość towaru jest odpowiednio przemnożona.

- **Rabat na fakturze własnej, WZ, zwrocie od odbiorcy itp. dokumentach**

Możemy odblokować/zablokować udzielania rabatów z ręki dla wybranych towarów na dokumentach sprzedaży (analogicznie do dotychczas dostępnej funkcji na paragonach DrukFisk). Uwaga: jeżeli przypisany został rabat na odbiorcę lub producenta, to zostanie on i tak udzielony, bez względu na cenę zamkniętą/otwartą.

- **Wybór kraju na walutowych fakturach sprzedaży**

- **bez wyboru** - nie ma możliwości wyboru kraju.
- **nie wymagany** - nie ma konieczności wyboru kraju.
- **wymagany** – wymagany wybór kraju dla tego rodzaju dokumentu.

- **Wyświetlanie/edycja rabatu w formacie pozycji dokumentu**

Możliwość wyłączenia/włączenia zmiany poziomu rabatu w parametrach sprzedaży towaru.

- **Blokować wystawienie faktur do jednego paragonu dla różnych kontrahentów**

- **TAK** – brak możliwości wystawienia faktury do jednego paragonu dla różnych kontrahentów.
- **NIE** – możliwość wystawienia faktury do paragonu dla różnych kontrahentów na podstawie różnych pozycji wyszczególnionych na paragonie.

- **Narzucanie rabatu modyfikuje pozycje wprowadzone przez wartość**

Podczas zbijania towarów na fakturze, najpierw sumowana jest wartość zbijanych pozycji, a następnie wyliczana ich cena. Ten mechanizm powoduje, że towary są przyjmowane przez wartość, a dla nich dotychczas nie był udzielany rabat.

Włączenie tego parametru powoduje, iż przy narzucaniu rabatu na wszystkie pozycje z dokumentu w cenach sprzedaży, udzielany jest rabat również na te, które były wystawione przez wartość.

- **Automatyczne KW dla zwrotu do paragonu**

Po włączeniu parametru na TAK program automatycznie wystawi dokument KW z formą płatności gotówka przy zapisie dokumentu zwrotu do paragonu.

- **Wydruki faktur odbiorcy - Ile dni do terminu płatności dla słowa kluczowego %FaktZblizTermPłatn**

Należy tu podać ilość dni do terminu płatności (np podanie wartości „3” spowoduje, że będą drukowane faktury i korekty o terminie płatności kończącym się do 3 dni).

Domyślnie jest tu „0” aby nie uruchamiać przy każdym wydruku faktury szukania faktur z terminami płatności.

- **Numer faktury oryginalnej na wykazie faktur korygujących**
 - **ostatnia korygująca** – na wykazie jak oryginalna wskazywana jest ostatnia faktura korygująca.
 - **faktura oryginalna** – pomijane są wcześniejsze faktury korygujące i wskazana faktura oryginalna.
 - **wszystkie, spis faktur korygujących** – na wykazie podawane są numery wszystkich dotychczas utworzonych faktur korygujących.
- **Warunki płatności/rabat pobierane są z płatnika dokumentu**
- **Warunki płatności/rabat pobierane są z płatnika dokumentu Faktura do paragonu/Faktura koryg. do paragonu**
- **Warunki płatności/rabat pobierane są z kontrahenta dokumentu Faktura do paragonu/Faktura koryg. do paragonu**

Dla wybranych dokumentów decydujemy czy warunki płatności zdefiniowane dla konkretnego kontrahenta mają automatycznie obowiązywać dla dokumentu.

- **Blokada formy płatności "przelew", kiedy suma transakcji w okresie rozliczeniowym z kontrahentem przekracza 15000 zł**
 - **TAK** – brak możliwości ustawienia formy płatności „gotówka” przy wartości dokumentu przekraczającej 15000 zł.
 - **NIE** – możliwość wystawienia dokumentu na „gotówka” w kwocie powyżej 15000 zł.
- **Faktura do paragonu - pozycje tylko z paragonu**
 - **TAK** – na fakturze do paragonu mogą pojawić się tylko pozycje na nim występujące.
 - **NIE** – oprócz pozycji z paragonu można również dodać kolejne towary.
- **Pobierać kraj z kontrahenta dla dokumentów: - WNT, WNT0%, Import towarów**
 - **TAK, Z MOŻLIWOŚCIĄ ZMIANY** – automatycznie wprowadza kraj kontrahenta (a co za tym idzie – walutę i ewentualny kurs) z możliwością jego zmiany.
 - **TAK, Z BLOKADĄ ZMIANY** - automatycznie wprowadza kraj kontrahenta z brakiem możliwości jej zmiany.
 - **NIE** – kraj należy wybrać ręcznie.
- **Kontrola dostaw krajowych dla kontrahenta "czynny podatnik VAT"**
 - **TAK** – w przypadku, gdy kontrahent nie jest czynnym podatnikiem VAT program nie pozwoli wystawić faktury sprzedaży.
 - **OSTRZEŻENIE** - w przypadku, gdy kontrahent nie jest czynnym podatnikiem VAT wyświetlane jest ostrzeżenie.
 - **NIE** – wartość ta nie jest kontrolowana.
- **Kontrola dostaw WNT dla kontrahenta "czynny podatnik UE"**
 - **TAK** – w przypadku, gdy kontrahent nie jest czynnym podatnikiem UE program nie pozwoli wystawić wewnątrzwspólnotowej faktury sprzedaży.
 - **OSTRZEŻENIE** - w przypadku, gdy kontrahent nie jest czynnym podatnikiem UE wyświetlane jest ostrzeżenie.
 - **NIE** – wartość ta nie jest kontrolowana.
- **Kontrola dostaw importowych dla kontrahenta "non-UE"**
 - **TAK** – w przypadku, gdy kontrahent nie jest czynnym podatnikiem non-UE program nie pozwoli wystawić wewnątrzwspólnotowej faktury sprzedaży.

- **OSTRZEŻENIE** - w przypadku, gdy kontrahent nie jest czynnym podatnikiem non-UE wyświetlane jest ostrzeżenie.
- **NIE** – wartość ta nie jest kontrolowana.

- **Domyślny rodzaj sprzedaży na nowej fakturze odbiorcy**

Możliwość określenia domyślnego rodzaju rachunku przy tworzeniu faktury odbiorcy.

Zakładka „Druk. fisk.”

- **Praca z drukarką fiskalną**

- **on-line** – w tym trybie drukarka fiskalna drukuje towar zaraz po jego nabiciu w programie (inna nazwa: „tryb linia po linii”).
- **off-line** – w tym trybie drukarka drukuje cały paragon fiskalny dopiero po zakończeniu transakcji w programie.

- **Szybka sprzedaż na drukarce fiskalnej**

- **TAK** – natychmiast po zeskanowaniu kodu kreskowego czytnikiem kodów, program czeka na skan następnego towaru. W takim trybie można skanować pozycje nie dotykając klawiatury. Aby zmienić ilość towaru (tylko w trybie off-line) należy wyjść z trybu skanowania przez Esc. Tryb ten jest podobny do tego, w jakim pracują kasy fiskalne.
- **NIE** – po każdym zeskanowaniu kodu kreskowego program wyświetla okienko, w którym należy wprowadzić ilość towaru. Tryb ten jest podobny do tego, w jakim wystawiane są dokumenty w programie PC-Market.

- **Zapis zamyka paragon**

- **TAK** – po zatwierdzeniu transakcji natychmiast otwiera się następny paragon – czekając na wprowadzania pozycji kolejnego klienta. Tryb zalecany, gdy wymagana jest szybka sprzedaż bez częstych faktur.
- **NIE** – tryb nieco wolniejszy – po każdym zamknięciu transakcji paragon pozostaje jeszcze na ekranie w trybie „wyszarzonym”. Można wówczas wystawić fakturę do paragonu. Aby przejść do wystawiania kolejnego paragonu należy wyjść z trybu podglądu przez Esc. Tryb zalecany, jeżeli często jest wystawiana faktura do paragonu.

- **Kwota zapłaty za paragon**

- **automatycznie** – przy zamykaniu paragonu pole „Gotówką” jest od razu wypełnione wartością paragonu. Wystarczy nacisnąć klawisz F2 lub Enter, aby zatwierdzić transakcję.
- **wymuś wpisanie** – kasjerka jest zmuszona do wprowadzenia kwoty wpłaty od klienta. Po wprowadzeniu kwoty program oblicza resztę i pozwala na zakończenie transakcji.

- **Rabat na opakowania na paragonie**

Parametr decyduje o tym, czy na opakowania zwrotne na paragonie również ma być udzielony rabat.

- **TAK** – rabaty dotyczą towarów i opakowań.
- **NIE** – rabaty są udzielane tylko na towary (oczywiście tylko z ceną otwartą).

- **Przydział asortymentów do drukarki fiskalnej**

Program PC-Market może współpracować z dwiema drukarkami fiskalnymi. W wersji sieciowej również można przydzielić stanowiska sprzedaży do osobnych działów. Na przykład jedna z drukarek służy do rejestracji sprzedaży alkoholu, a druga – artykułów spożywczych. Przydział asortymentów służy do tego, żeby przez przypadek nie sprzedawać towaru na niewłaściwej drukarce. Sam przydział asortymentów do drukarki odbywa się w menu **Sprzedaż det (DrukFisk)-> Konfiguracja-> Lista drukarek fiskalnych**.

- **TAK** – na drukarce można sprzedawać tylko towary z przydzielonych do niej asortymentów.
- **NIE** – na drukarce można sprzedawać wszystkie towary. Program podczas sprzedaży nie sprawdza przydziału asortymentów.

- **Obsługa kart ...**

Parametr włącza obsługę odpowiedniego formatu kart stałego klienta.

- **TAK** – obsługa kart stałego klienta o tym formacie jest włączona

- **NIE** - wyłączona

W opisie formatu poszczególne litery mają następujące znaczenie:

- y** – rok ważności karty

- m** – miesiąc ważności karty

- k** – numer stałego klienta z pola **Nr karty stałego klienta** w opisie kontrahenta

- r** – poziom rabatu, do którego należy klient³

- x** – cyfra kontrolna EAN13

- pp** – przedrostek sieci sklepów

W tym przypadku, jeżeli włączona jest obsługa kart o formacie kodu 2011ymmkkkkrx, i podczas sprzedaży zostanie zeskanowana karta stałego klienta o kodzie 2011412012329, to program najpierw sprawdzi, czy karta nie jest przeterminowana (grudzień 2004r.), następnie narzuci na transakcję rabat z poziomu 2 (domyślnie 10%) i zarejestruje fakt udzielenia rabatu klientowi o kodzie karty 01232.

- **Identyfikator sieci (pp) 1**

- **Identyfikator sieci (pp) 2**

Jeżeli został użyty format karty stałego klienta o przedrostku 99pp..., to program będzie rozpoznawał tylko takie karty rabatowe, których trzecia i czwarta cyfra są zgodne z tymi parametrami. Na przykład, jeżeli Identyfikator sieci (pp) 1 = 39, Identyfikator sieci (pp) 2 = 45, to program rozpozna tylko karty o przedrostkach 9939... i 9945... Pozostałe karty o przedrostku 99... zostaną potraktowane, jako karty obcych sieci sklepów.

- **Sprawdzać cyfrę kontrolną EAN karty rabatowej**

Parametr decyduje o tym, czy po zeskanowaniu kodu karty rabatowej program ma kontrolować poprawność kodu przy pomocy cyfry kontrolnej EAN13 (oznaczonej w kodzie synonimem x).

- **Dekodować datę ważności z kodu karty**

- **Dekodować poziom rabatu z kodu karty**

Możliwość ustawienia wczytywania wartości z kodu karty lub z karty kontrahenta (domyślnie). W nowszej wersji programu sugerujemy pozostawienia tych parametrów na wartościach domyślnych.

- **Wprowadzanie kodu karty**

Parametr decyduje o tym, w jaki sposób można wprowadzać kod karty stałego klienta.

- **tylko w oknie „Wpisz kod karty”** – aby zeskanować kod karty stałego klienta należy najpierw nacisnąć klawisz Shift-F6. Otworzy się specjalne okienko, w którym należy wprowadzić kod karty stałego klienta.

- **również tam, gdzie kod towaru** – kod karty stałego klienta można wprowadzić również w polu, w którym wprowadza się kod kreskowy towaru. Inaczej mówiąc karta może być zeskanowana „pomiędzy towarami”. Program automatycznie rozpozna, że zeskanowany kod nie jest kodem towaru, lecz karty stałego klienta i włączy odpowiedni rabat.

Zgodnie z normą EAN13, przedrostki **2011** i **99** są zarezerwowane dla kart stałych klientów. Żaden towar nie może być oznaczony kodem o takim przedrostku. Dlatego nie zdarzy się sytuacja, w której jakiś towar będzie miał kod kreskowy identyczny z kodem karty jakiegoś klienta. I dlatego w

³ Poziomy rabatów można ustawić w menu **Sprzedaż det (DrukFisk)-> Konfiguracja-> Poziomy rabat**.

przypadku tych przedrostków program może automatycznie rozpoznawać, który kod jest kodem karty, a który towaru.

W trybie **on-line** (wydruk linia po linii) rabaty zostaną udzielone tylko towarom, które zostały nabite na paragon po zeskanowaniu karty stałego klienta. Dlatego w trybie **on-line** należy skanować kartę na samym początku transakcji.

- **Dowolny format karty**

Dowolny format karty stałego klienta można wprowadzać tylko w okienku „**Wpisz kod karty**” (okienko można włączyć przy pomocy klawisza Shift-F6 podczas edycji paragonu). Format kodu karty nie ma znaczenia i może być dowolny, np. **K00123**.

- **TAK** – po wprowadzeniu kodu karty program sprawdza, czy któryś z odbiorców w bazie programu ma w polu **Nr karty stałego klienta** ten sam kod. Jeżeli tak, to z danych kontrahenta w programie pobiera informację o poziomie rabatu (pole **Poziom rabatu**), sprawdza, czy karta czasem nie została unieważniona (pole **Karta aktywna**) i sprawdza, czy karta jest ważna (pole **Termin ważności karty**). Po tak przeprowadzonej selekcji włącza rabat i rejestruje ten fakt w bazie.

- **NIE** – mechanizm jest wyłączony.

- **Wydruk WZ-ki paragonowej**

WZ-ka paragonowa – to нефискалны paragon, który można utworzyć tylko w trybie off-line – zapisując go przez F4. Dokument taki można wielokrotnie poprawiać, anulować lub zafiskalizować w późniejszym terminie.

Parametr decyduje o działaniu mechanizmu WZ-ek paragonowych:

- **NIE** – mechanizm jest nieaktywny, F4 nie działa, nie można inaczej zapisać paragonu niż od razu drukując go na drukarce fiskalnej (**F2**).

- **TAK, bez zamknięcia zakładki** - działają WZ-ki paragonowe, F4 zapisuje WZ-kę i ją drukuje.

- **TAK i zamyka zakładkę** - jw., ale jeżeli zapisany został nowy dokument, to po wyjściu z podglądu wydruku dodatkowo zakładka paragonu jest zamykana (i otwierany jest kolejny paragon).

Aby zafiskalizować WZ-kę paragonową należy wejść do edycji dokumentu (menu **Sprzedaż de (DrukFisk)**-> **Przeglądanie transakcji**-> **WZ-ki paragonowe**-> **F10**) i zapisać go przez F2.

WZ-ki paragonowe, to dokumenty tymczasowe i wszystkie powinny zostać wcześniej czy później wydrukowane na drukarkach fiskalnych (konwersja typu do "paragon") albo anulowane. Inaczej stany towarów pozostają "zdjęte", a dokumenty nie są brane do żadnych raportów.

- **WZ-ka paragonowa na dowolnym stanowisku**

Umożliwia wydruk WZ-ki paragonowej na dowolnym stanowisku. Do działania parametru konieczne jest ustawienie parametru „Wydruk WZ-ki paragonowej” na „Tak bez zamknięcia zakładki” lub „Tak i zamyka zakładkę”.

- **Wydruk zamówienia na drukarce dokumentów**

Ten wydruk można nazwać „WZ-ką” do paragonu, drukowaną bezpośrednio po paragonie, bez możliwości jej edycji. Ustawienie parametrów:

- **Nie** – działanie wydruków jak dotychczas.

- **tylko w przeglądaniu paragonu** – możliwość wydruku zamówienia przez skrót F4 tylko w trybie przeglądania zapisanego do bazy danych paragonu, który został już wydrukowany na drukarce fiskalnej (czyli rzeczywiście paragonu, a nie WZ-ki paragonowej).

F4 przed wydrukiem paragonu (np. podczas edycji nowego paragonu w off-line) powoduje (opcjonalnie) wydruk WZ-ki paragonowej. Jeżeli jest włączona opcja "zapis zamyka paragon", to przy takim ustawieniu nie da się wydrukować zamówienia bezpośrednio po wydruku paragonu, a dopiero po odszukaniu go w przeglądaniu transakcji.

- **pytać / bez pytania po zapisie paragonu** – powodują automatyczny wydruk zamówienia po wydrukowaniu paragonu.

Aby wydrukować zamówienie bez żadnego potwierdzenia, należy:

- wybrać ostatnią wartość opcji "bez pytania po zapisie",
- wyłączyć okno podglądu wydruku w pliku dokdrucki.def dla nowego typu wydruku ZAMDF
- ustawić odpowiednio próg liczby stron wydruku, od którego wystawiane jest pytanie o zakres stron drukowanych.

● **Równoczesna zapłata za 2 paragony**

Program pozwala na równoczesne wystawianie dwóch paragonów dla jednego klienta, na dwóch różnych drukarkach fiskalnych: pierwsza rejestruje sprzedaż alkoholi, druga pozostałych produktów. W takim przypadku kasjerka musi mieć możliwość równoczesnego zamknięcia obu paragonów i musi znać wartość do zapłaty z obu paragonów.

- **nigdy** – mechanizm jest wyłączony. W jednej chwili można zamknąć tylko jeden paragon.
- **pytać, kiedy 2 otwarte** – jeżeli program zauważy, że są otwarte dwa paragony, to zapyta, czy podsumować i zamknąć obydwa.
- **zawsze, kiedy 2 otwarte** – jeżeli program zauważy, że są otwarte dwa paragony, to bez pytania wyświetla podsumowanie oraz zamyka obydwa.

● **Dodatkowa forma płatności**

Jeżeli w/w pole konfiguracji zostanie wypełnione (nazwa płatności została nadana), to program w okienku zamykania paragonu wyświetli dodatkowe pole kwotowe służące do wprowadzenia wartości zapłaty tą formą płatności (tak, jak teraz gotówka, czek, bon, karta i euro).

● **Zapłata czekami / kartą płatniczą / bonami / walutą / gotówką**

Ustawienie któregoś z parametrów na „Nie” zablokuje nam możliwość sprzedaży w takiej formie płatności.

● **Wydawać resztę z dodatkowej formy płatności / czeków / karty płatniczej / bonów**

Przy zatwierdzaniu paragonu sumowane są kwoty tych form płatności, z których nie można wydawać reszty (odpowiednie parametry ustawione na "nie").

Jeśli tak policzona suma przekracza kwotę "do zapłaty", to wyświetlany jest odpowiedni komunikat i nie można zatwierdzić paragonu.

● **Obsługa kodów zgrzewek na paragonach**

Po włączeniu obsługiwane są kody zgrzewek na paragonie druk-fiska, zarówno po wprowadzeniu samego kodu jak i po wprowadzeniu ilości i kodu. W drugim przypadku ilość towaru jest odpowiednio przemnożona.

● **Rabat z ręki i z karty stałego klienta**

Gdy wybrano "osobno", przy wyłączonej obsłudze reguł rabatowych, dla towarów z ceny otwartą ustawioną na: "tylko rabat z karty", można udzielić rabatu tylko przy pomocy karty stałego klienta. Jeżeli towar ma cenę otwartą ("tak" w karcie towaru), można udzielić na niego rabatu z ręki i z karty, a jeżeli zostaną użyte oba rabaty dla wybranej(-ych) pozycji, zostaną one zsumowane.

- **Domyślny poziom cen w druk-fisk**

Ustalamy jaki ma być domyślny poziom ceny sprzedaży dla modułu druk-fisk.

- **Tworzyć dokumenty receptur przy sprzedaży w Drukfisku**

Tutaj ustawiamy wg jakich parametrów program automatycznie ma tworzyć dokument receptury wg wzorca w przypadku sprzedaży.

- **Wybór kontrahenta na paragonie**

Podczas sporządzania paragonu możemy wymusić / umożliwić sprzedawcy wskazanie kontrahenta, dla którego został sporządzany paragon.

- **Automatyczne KW dla zwrotu do paragonu**

Po włączeniu parametru na TAK program automatycznie wystawi dokument KW z formą płatności gotówka przy zapisie dokumentu zwrotu do paragonu.

- **Zwrot do paragonu - pozycje tylko z paragonu**

Parametr blokuje możliwość dodania do dokumentu zwrotu do paragonu pozycji, które nie są importowane z paragonów.

Zakładka „Urządzenia”

- **Przy imporcie wcześniejszy dokument utargu jest**

Parametr ten decyduje o sposobie importu dokumentów utargu w przypadku, gdy zostały on wcześniej zaimportowane.

Zakładka „Inne”

- **Automatycznie nowa pozycja**

- **TAK** – po wprowadzeniu towaru na dowolny dokument, od razu pojawia się okienko oczekujące na skan kolejnego kodu kreskowego.

- **NIE** - okienko nie jest otwierane – kursor pozostaje w trybie przeglądania linii dokumentu.

- **Pomijać okno rozliczenia przy zapisie nowej faktury**

- **TAK** – przy tworzeniu faktury pomijane jest okno rozliczenia należności.

- **NIE** – przy zapisie faktury pojawia się okno rozliczenia należności.

- **Automatyczne KP/KW jeśli "gotówka, 0 dni"**

Możemy zdecydować kiedy ma drukować się dokument KP/KW w przypadku zapłaty gotówką.

- **Automatyczne KP/KW w walucie dla faktur/korekt dostawcy WDT, WDT 0%, Import spoze UE**

- **Automatyczne KP/KW w walucie dla faktur/korekt odbiorcy: WNT, Eksport usług**

Parametry dotyczące automatycznego wystawiania KP/KW dla faktura walutowych.

- **Okno 'kod towaru' przed listą towarów**

Dla klientów, którzy nie korzystają z czytników konieczność "przeklikania" okienka może być uciążliwa, dlatego wprowadziliśmy możliwość nie wyświetlania tego okna.

- **Podsumowanie ilości na dokumentach**

Opcja działa na wszystkich dokumentach z wyświetlaniem pozycji. Uwaga: Opcja ma znaczenie dla edytorów dokumentów, a nie dla wydruku.

- **Sumować ilości tylko w jednostce miary**

Umożliwia sumowanie tylko w wybranych jednostkach miary. Jeżeli wybrane są wszystkie, to ilości sumowane są standardowo. Jeżeli wybrana zostanie jedna jednostka miary, to jeżeli jest włączone sumowanie ilości na dokumentach, to sumaryczna ilość widoczna w podsumowaniu pozycji na edytorze dokumentu jest obliczana tylko z tych pozycji, w których towary mają odpowiednią jednostkę miary.

- **Ostrzegać gdy data nowego dokumentu starsza niż**

Przy zapisie nowego dokumentu, jeżeli data jest wcześniejsza o więcej niż N dni od bieżącej, wyświetlane jest ostrzeżenie.

- **Podsumowanie kolumn kwotowych w listach dokumentów**

Pozwala włączyć podsumowanie na listach dokumentów każdej z kolumn na dole wykazu.

- **Zaokrąglić do grosza ceny mag. przy sumowaniu dokumentu**

Parametr odpowiedzialny, jak sama nazwa wskazuje, za zaokrąglanie podsumowań w cenach magazynowych.

- **Data rejestru VAT na fakturach**

Na wybranych dokumentach (dostawcy: faktura dostawy i jej korekta, odbiorcy: f. własna i jej korekta, f. do paragonu i jej korekta) istnieje możliwość określenia, do którego miesięcznego rejestru VAT ma dany dokument trafić. Pole z datą widoczne jest na dokumentach po ustawieniu parametru na TAK. Uzupełnienia pola datą spowoduje, że zostanie on zakwalifikowany do danego miesięcznego rejestru (co zostanie w najbliższym czasie uwzględnione na wybranych raportach w programie).

- **Dodatkowy komentarz na niektórych dokumentach**

Po włączeniu tej opcji pojawia się dodatkowa linia komentarza na dokumentach: PZ, MP, MW, Rozbieżność z dostawy.

- **Przeliczanie VAT w każdej stawce na wszystkich dokumentach**

- **TAK** - wyliczanie podatku w podsumowaniu dokumentów, gdzie w pozycjach podatek wyliczany jest od wartości pozycji - program sumuje wszystkie pozycje z dokumentu w danej stawce VAT i następnie od sumarycznej wartości wylicza podatek.

- **NIE** - podatek VAT w danej stawce przy tej wartości parametru wyliczany jest jako suma wyznaczonych podatków w tej stawce w pozycjach dokumentów (analogicznie wyliczane jest netto/brutto).

- **Drukować parametry raportów**

- **tak, na początku** - informacje o parametrach raportów umieszczane są na początku wydruku.

- **tak, na końcu** - informacje o parametrach raportów umieszczane są na końcu wydruku.

- **nie** - informacje o parametrach raportów nie są umieszczane na wydruku.

- **Sposób liczenia raportu kasowego**

- **wg. dokumentów utargu** – raport liczony jest wg dokumentów utargu

- **wg. rozliczeń zmian kasjera** - uwzględniane są też dokumenty "Odbioru częściowego". Dla opcji "Nierozliczona sprzedaż na kasie" program wylicza bieżący utarg od ostatnich znalezionych dokumentów z rozliczonymi zmianami kasjerów. Zmiana sposobu wyliczania w Raporcie Kasowym pozwala uzyskać bardziej wiarygodne dane, ale jednocześnie wymusza szczególne pilnowanie procesu rejestrowania dokumentów "Rozliczeń zmian kasjerów".

- **Teksty dodatkowe**

Parametr określający sposób przydzielania tekstów dodatkowych do dokumentów.

- **Wybór komentarza PC-POS /Mini-Market na dokumentach PC-Market**

- **niedostępny** - pole KOMENTARZ jest wyszarzone na dokumentach w PC-Market (opcja: Ctrl+T).

- **dostępny bez wymuszenia** - tekst dodatkowy można edytować, ale jego uzupełnienie nie jest wymuszane przy zapisie dokumentu.

- **Blokada wprowadzania zerowych ilości i cen na dokumentach**

- **tak** - brak możliwości ustawienia zerowej ceny na pozycji.
- **nie** - ostrzeżenie, pytanie czy ma zostać ustawiona zerowa cena na pozycji.
- **ostrzeżenie** – wyświetlane jest okno z ostrzeżeniem o wprowadzeniu błędnych wartości.
- **tak, dla niezerowych ilości na remanencie** - parametr pomija podczas kontroli wartości z zerowymi cenami, kiedy ilość początkowa i końcowa jest równa zero na dokumencie remanentu. Na innych dokumentach nowy parametr działa jak wartość TAK przy ich zapisie.

- **Pobierać kurs wg daty na Wewnętrzzwspólnotowym Nabyciu Towarów**

- **Pobierać kurs wg daty na Wewnętrzzwspólnotowej Dostawie Towarów / Eksporcie Usług**

- **tak** - data kursu, numer tabeli kursowej i kurs pobierany jest z historii kursów i nie można tego edytować.
- **nie** - można dowolnie zmieniać datę i kurs waluty.
- **tak, z możliwością zmiany** - data kursu, numer tabeli kursowej i kurs pobierany jest z historii kursów i można go edytować.

- **Rozliczanie dokumentów - domyślna metoda zapłaty**

Domyślna metoda zapłaty rozliczenia dokumentu może być ustalana ręcznie (domyślna lista form płatności), lub pobierana automatycznie z pierwszego dokumentu.

- **Domyślna data ważności karty kontrahenta (stałego klienta)**

Podczas tworzenia karty stałego klienta wskazana data ważności zostaje nadawana automatycznie.

- **Pytać o wydruk KP / KW gdy gotówka 0 dni**

Możliwość wyłączenia okienka z pytaniem o wydruk KP/KW przy zapisie dokumentu.

- **Automatyczna weryfikacja powodu korekty na dokumencie fakt. koryg. odbiorcy i do paragonu, zwrot i rozbieżność z dostawy**

- **tak** – wybór powodu korekty możliwy jedynie z listy. Możliwość własnego zdefiniowania powodu korekty: Kontrola -> Konfiguracja -> Powody korekty.
- **nie** – w polu „Powód korekty” możliwe jest wpisanie dowolnego tekstu.

- **Sortowanie list rozwijalnych w oknach raportów**

Przy zmianie wartości parametru na "Tak" filtrowanie nazw w listach rozwijanych przy parametrach raportu oraz w zapisie monitoringu posortowane zostaną alfabetycznie.

- **Dynamiczny wydruk raportów**

Włączenie powoduje pojawienie się na gridzie raportu nowego klawisza „Ctrl+A+D Konfig. wydruku”. Okno z ustawieniami wydruku dynamicznego posiada dwie zakładki: Wydruk graficzny i Wydruk tekstowy. Podstawowe zmiany które można wykonać to np. zmiana czcionki i jej wielkości, wysokość wiersza, orientacja strony (domyślnie pozioma) czy kolorowanie wierszy. W oknie z podglądem można zmieniać ustawienia, jednak nie mają one wpływu na dane z konfiguracji. Zapisane ustawienia wydruku zapamiętywane są osobno dla każdego raportu.

- **Dynamiczny wydruk dokumentów**

Włączenie powoduje pojawienie się w przeglądaniu dokumentu nowego klawisza „Ctrl+Alt+D Konfig. wydruku”. Okno z ustawieniami wydruku dynamicznego posiada dwie zakładki: Wydruk graficzny i Wydruk tekstowy. Podstawowe zmiany które można wykonać to np. zmiana czcionki i jej wielkości, wysokość wiersza, orientacja strony (domyślnie pozioma) czy kolorowanie wierszy. W oknie z podglądem można zmieniać ustawienia, jednak nie mają one wpływu na dane z konfiguracji. Zapisane ustawienia wydruku zapamiętywane są osobno dla każdego dokumentu.

- **Eksport JPK - wstawiać CDATA w polach tekstowych**

Możliwość wyłączenia/włączenia znacznika CDATA w polach tekstowych w plikach JPK.

- **Wydruk na fakturach PŁATNIKA oraz ODBIORCY/DOSTAWCY**

- **zawsze** – podział na płatnika i odbiorcę/dostawcę widoczny jest zawsze.
- **tylko, gdy wybrano różnych kontrahentów** - podział na płatnika i odbiorcę/dostawcę widoczny jest gdy są to różni kontrahenci.

- **Zakładka "Panel sklepu"**

Możliwość wyłączenia/włączenia panelu sklepu w głównym oknie programu.

- **JPK VAT 3 - Edycja pola cel złożenia**

Możliwość edycji celu złożenia pliku JPK.

Eksport parametrów do pliku i import z pliku

Parametrów jest bardzo wiele. Nie zawsze ustawienia domyślne programu trafiają dobrze w potrzeby każdego klienta. Każda sieć sklepów ma swoje preferowane i wypracowane przez lata doświadczeń ustawienia. Każdy serwisant programu może mieć swoje własne szablony „startowe” dla różnych typów swoich klientów.

Aby zestaw parametrów przenieść na inny sklep możesz je wyeksportować do pliku, przenieść na nową instalację i tam zaimportować.

Eksport i import parametrów konfiguracji programu możesz wykonać w menu **Kontrola-> Konfiguracja-> Parametry**.

Podczas eksportu zostaniesz zapytany o to, z jakich grup wyeksportować parametry:

Grupy parametrów konfiguracji:	Pozostałe elementy konfiguracji:
☒ Firma	☒ Asortymenty (tylko nazwy)
☒ Wykazy	☒ Kategorie (tylko nazwy)
☒ Zakupy, przeceny, zamówienia	☒ Magazyny
☒ Sprzedaż	☒ Jednostki miary
☒ Druk-fisk	☒ Stawki VAT
☒ Urządzenia	☒ Formy płatności
☒ Centrala	☒ Formaty kodów ważonych
☐ Reguły replikacji kontrahentów	☒ Ustawienia nazw skróconych towarów
☐ Reguły replikacji towarów	
☐ Replikacja dokumentów	
☐ Partie	
☒ Inne	
☐ Wspólne pola artykułów	
☐ Produkcja	

Zapisz z komentarzami (krótki opis każdego parametru)

F2 Dalej | Esc Rezygnacja

Opcja **Zapisz z komentarzami** decyduje o tym, czy poszczególne parametry w pliku są opatrzone komentarzem, który ułatwi ich ręczną edycję w pliku.

Następnie zostaniesz poproszony o wskazanie pliku, w jakim zostanie umieszczona konfiguracja.

W analogiczny sposób możesz zaimportować parametry w sklepie docelowym. Poprzez zaznaczenie odpowiednich pól decydujesz, które elementy z pliku tekstowego mają zostać zaimportowane:

Import konfiguracji

Modyfikacja konfiguracji na podstawie odczytanego pliku tekstowego

Wyszarżono elementy, których nie wolno modyfikować z powodu niewystarczających uprawnień użytkownika, oraz te, dla których nie było w pliku zapisów.

Grupy parametrów konfiguracji:
 Parametry, których w pliku nie było, zachowają dotychczasową wartość.

Firma
 Wykazy
 Zakupy, przeceny, zamówienia
 Sprzedaż
 Druk-fisk
 Urządzenia
 Centrala
 Reguły replikacji kontrahentów
 Reguły replikacji towarów
 Replikacja dokumentów
 Partie
 Inne
 Wspólne pola artykułów
 Produkcja

Pozostałe elementy konfiguracji:
 Program nie usunie z bazy asortymentów, kategorii, magazynów, j.m., formatów kodów ważonych które są w bazie, a nie było ich w pliku.

Asortymenty (tylko nazwy) *
 Kategorie (tylko nazwy) *
 Magazyny
 Jednostki miary
 Stawki VAT (zastąpienie całej listy)
 Formy płatności (zastąpienie całej listy)
 Formaty kgdów ważonych
 Ustawienia nazw skróconych towarów

*) Modyfikacja list: asortymentów i kategorii wymaga uprawnień do "konfiguracji asortymentów i kategorii". Modyfikacja pozostałych elementów konfiguracji wymaga uprawnień "konfiguracja".

F2 Modyfikuj wybrane elementy konfiguracji | Esc Rezygnacja

Import parametrów jest funkcją, która jest przeznaczona dla nowych, świeżo stawianych instalacji. Użycie jej na działającym sklepie może spowodować spory bałagan. Dlatego opcji importu może używać administrator po zaakceptowaniu standardowego okna, które program PC-Market pokazuje, w chwili paniki:

Weryfikacja hasła użytkownika

UWAGA: Operacje serwisowe są potencjalnie niebezpieczne dla danych do tej pory zgromadzonych w bazie.

 Dokonanych zmian nie da się już cofnąć, dlatego ważne jest żeby były one dokładnie przemyślane. Zaleca się wcześniejszą archiwizację bazy.

Jeżeli jesteś pewien że należy kontynuować,
to wprowadź swoje hasło:

F2 Wiem co robię | Esc Rezygnuję

Import danych kontrahenta CEIDG/GUS

W PC-Markecie przy tworzeniu kartoteki kontrahenta (istnieje też możliwość aktualizacji istniejącej kartoteki) masz możliwość zaimportowania danych z bazy CEIDG i GUS na podstawie numeru NIP. W tym miejscu możesz ustalić kolejności z którego serwisu dane mają pobierać się w pierwszej kolejności. Istnieje też możliwość do zmiany tokenu logowania do strony CEIDG.

Import danych kontrahenta

Kolejność przeszukiwania baz:

Konfiguracja importu danych kontrahenta z Rejestru Przedsiębiorców CEIDG

Możliwość założenia konta na stronie: <https://datastore.ceidg.gov.pl/>

Token:

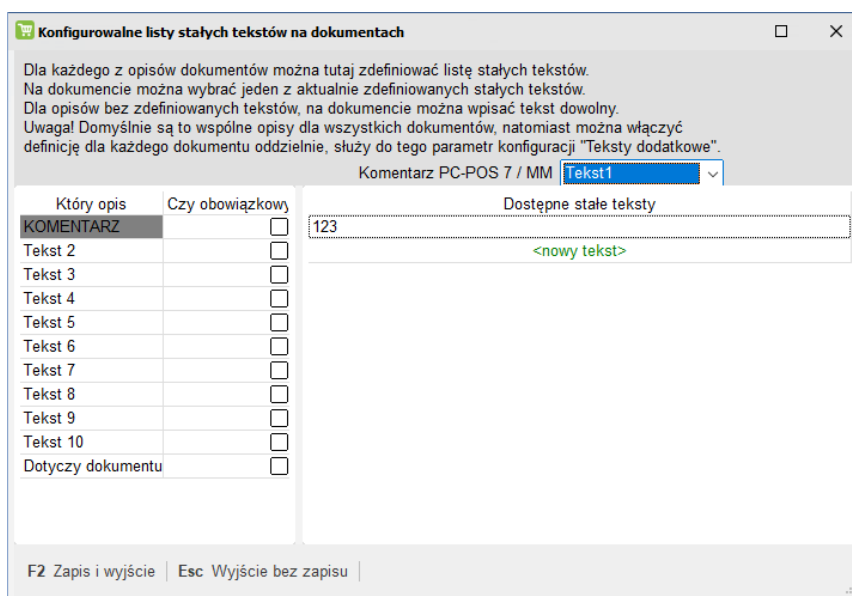
F2 OK | Esc Wyjście | F5 Przywróć domyślne

Stałe teksty na dokumentach

Do każdego dokumentu możesz utworzyć listę dodatkowych parametrów, które będą wypełniane podczas edycji danego dokumentu. Mogą to być dodatkowe tekstowe opisy (np. numer przesyłki pocztowej) lub lista wyboru (np. przesyłka: kurierska, poczta, odbiór własny).

Stałe teksty mogą być drukowane na dokumencie. Są również zapisywane w bazie i mogą być wykorzystywane np. podczas eksportu do zewnętrznych systemów księgowych. Dzięki temu mogą decydować o sposobie dekretacji dokumentu.

Listę stałych tekstów stałych możesz edytować w menu **Kontrola-> Konfiguracja-> Stałe teksty na dokumentach**:

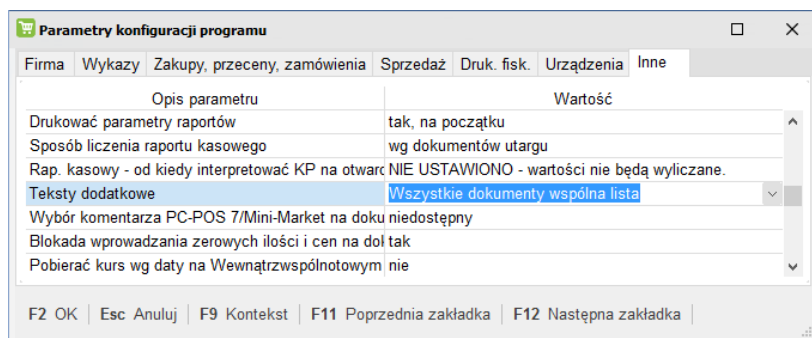

Możesz zdefiniować max. 10 opisów. Każdemu możesz zmienić nazwę z Tekst... na inną. Jeśli pole ma być listą wyboru, to po prawej stronie okna, w polu **Dodatkowe stałe teksty**, musisz zdefiniować wszystkie wybierane wartości. Pole **Czy obowiązkowy** należy zaznaczyć, jeśli program ma wymuszać wypełnienie tego pola przy zapisie dokumentu.

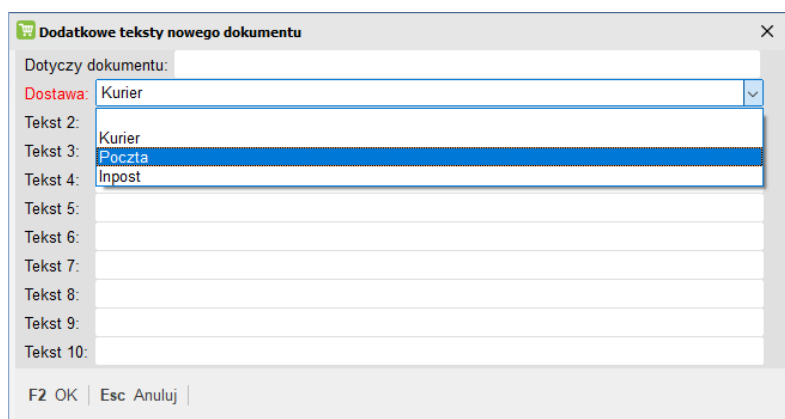
Stałe teksty możesz zdefiniować na jeden z trzech sposobów:

- **Wszystkie dokumenty wspólna lista** – wszystkie dokumenty będą miały jedną, tę samą listę stałych tekstów.
- **Grupy dokumentów wspólna lista** – będzie kilka list stałych tekstów, a dokumenty będą pogrupowane i przydzielane do odpowiednich list.
- **Każdy dokument osobno** – będzie tyle list stałych tekstów, ile jest dokumentów i każdemu dokumentowi należy zdefiniować jego własny zestaw parametrów.

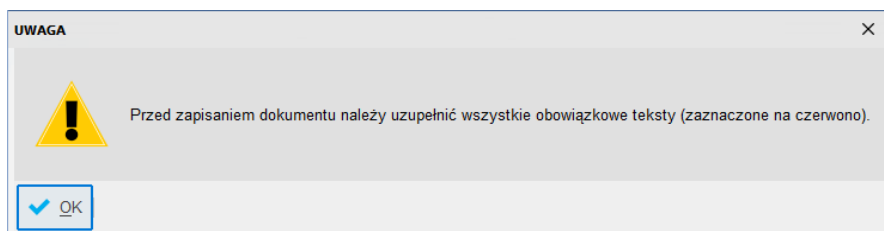
Wybór sposobu ustawia się w parametrach programu, tj. w menu **Kontrola -> Konfiguracja -> Parametry -> Przeglądanie/edycja**:

Dodatkowe teksty można edytować w oknie, które otworzy się po naciśnięciu kombinacji **Ctrl-T** podczas edycji dokumentu:

Jeśli któryś ze stałych tekstów został w konfiguracji oznaczony jako **Czy obowiązkowy**, to program nie pozwoli na zapisanie dokumentu dotąd, dopóki to pole nie zostanie wypełnione:

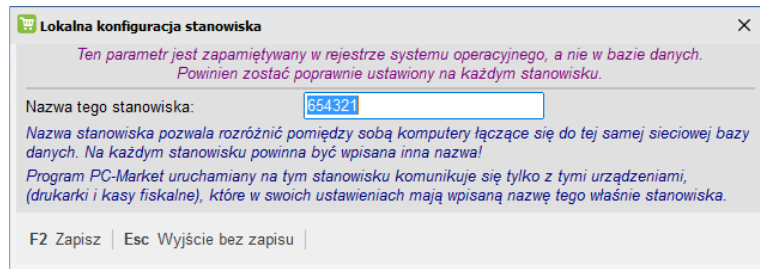

Jeśli chcesz, aby dodatkowe teksty były drukowane na dokumencie, to należy odpowiednio przerobić szablon wydruku dokumentu przy pomocy programu MPedit. Za dodatkowe teksty odpowiadają pola %Tekst1{;}...%Tekst10{;} oraz %Tekst1Opis...%Tekst10Opis.

Konfiguracja stanowiska

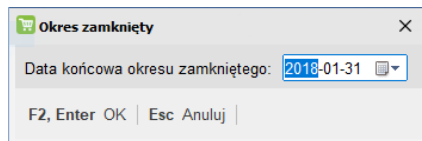
Menu **Kontrola -> Konfiguracja-> Konfiguracja stanowiska**

W tym miejscu konfigurujemy nazwę stanowiska. Jest ona istotna ze względu na urządzenia (kasy i drukarki fiskalne), które w swoich ustawieniach mają wpisaną tę właśnie nazwę.

Okres zamknięty

Menu **Kontrola -> Konfiguracja-> Okres zamknięty**

Okres zamknięty, to dzień, do którego (włącznie) nieuprawnieni użytkownicy nie mają prawa zapisywać, ani poprawiać żadnych dokumentów.

Najczęściej tylko księgowa w firmie ma uprawnienia do edycji tej daty. Jeżeli rozliczy/zamknie jakiś okres, to może w ten sposób zablokować jakiegokolwiek zapisy w bazie do tej daty. W razie potrzeby tylko ona będzie mogła dokonać poprawek w zamkniętym okresie.

Aby poprawnie korzystać z możliwości, jakie daje zamykanie okresów w ten sposób, należy odpowiednio ustawić użytkownikom uprawnienia w opcji **Kontrola-> Użytkownicy-> Wykaz Użytkowników**:

- **Zmiany daty końcowej okresu zamkniętego** – to uprawnienie można włączyć tylko księgowej, aby decydowała, kiedy może zamknąć okres
- **Wszelkie zmiany dokumentów** – to uprawnienie można nadać tylko księgowej, aby tylko ona miała możliwość poprawiania w zamkniętym przez siebie okresie
- **Zmiany dokumentów w okresie otwartym** – to uprawnienie można nadać szeregowym operatorom, aby mieli możliwość poprawiania dokumentów tylko w dozwolonym okresie (do dnia zamknięcia okresu). Wyłączenie tego uprawnienia spowoduje, że użytkownicy będą mogli tylko sporządzać dokumenty. Po zapisaniu nie będą mieli prawa do ich poprawiania.

Zmiana daty okresu zamkniętego jest zaporą, którą stawia księgowa mówiąc: **„do tego dnia mam wszystko rozliczone i nie wolno wam tam już niczego poprawiać”**.

Jeśli zmienisz datę okresu zamkniętego, to program nie dokona żadnych zmian w bazie danych. Nie usunie, ani nie zarchiwizuje żadnych dokumentów. Zmiana daty jest czynnością całkowicie bezpieczną i odwracalną.

Numeracja dokumentów

Menu **Kontrola -> Konfiguracja-> Numeracja dokumentów**

W opcji **Numeracja dokumentów** możesz określić, w jakim formacie będzie nadawany numer kolejny dokumentom, oraz jaki będzie kolejny numer dokumentu.

Możesz również zdecydować o kolejnym numerze nowo tworzonych dokumentów.

Podczas wystawiania każdego dokumentu program automatycznie nadaje mu numer kolejny według określonego formatu. Np. dla paragonu może to być **DF/PAR/130715/2/1** lub **PAR1255** lub **03-1152**:

Format numeru dokumentu

Rodzaj dokumentu: Paragon DrukFisk

Format numeru: DF/PAR/\MMD/\NAk

Przykład: DF/PAR/180109/35/1

\k - numer kasy
\r - rok na dwóch cyfrach
\R - rok na czterech cyfrach
\M - miesiąc
\D - dzień
\N - kolejny numer zgodnie z licznikiem
\1N .. \9N - j.w., min liczba cyfr 1..9, uzupełnianie zerami od lewej
\B - tekst użytkownika wprowadzony dla nowego dokumentu
\Z - zastąpienie wszystkiego tekstem użytkownika jeżeli wpisany
\ - znak \ jeżeli potrzebny w numerze
\L - kolejny numer zgodnie z licznikiem magazynowym
\1L .. \9L - j.w., min liczba cyfr 1..9, uzupełnianie zerami od lewej
\P - id systemowe dokumentu, ustalone przy pierwszym zapisie
\1P .. \9P - j.w., min liczba cyfr 1..9, uzupełnianie zerami od lewej
\S - nr sklepu w sieci (dla centrali lub sklepu niezależnego: 0)
\1S .. \9S - j.w., min liczba cyfr 1..9, uzupełnianie zerami od lewej

F2 OK | Esc Anuluj | F5 Format domyślny

W pole **Format numeru** możesz wstawiać odpowiednie znaki sterujące z listy, którą widzisz w dolnej części okienka. Podczas tworzenia numeru dokumentu w miejsce znaków sterujących program wstawi odpowiednie wartości. Może to być numer kolejny dokumentu, bieżący rok, lub dzisiejsza data. Jeśli pomiędzy znaki sterujące wstawisz jakikolwiek inny znak, to zostanie on potraktowany jako stały element, zawsze umieszczany w numerze, który nie podlega zmianom (np. „PAR” lub „/”).

W miejsce znaków sterujących program wstawi:

- ✓ \k – numer kasy lub drukarki fiskalnej, jeśli jest to dokument powiązany z kasą lub drukarką fiskalną.
- ✓ \r - rok wystawienia dokumentu (nie bieżący) w postaci dwucyfrowej. Np. 2003 będzie przedstawiony jako **03**
- ✓ \R – rok wystawienia dokumentu w postaci czterocyfrowej. Np. 2003 będzie przedstawiony jako **2003**
- ✓ \M – miesiąc wystawienia dokumentu
- ✓ \D - dzień wystawienia dokumentu

- ✓ **\N** – numer kolejny dokumentu. Numery nadawane w ten sposób są inkrementowane o 1 niezależnie od magazynu, na jaki zostały wystawione. Czyli nie ma osobnej numeracji na osobne magazyny.
- ✓ **\B** – tekst użytkownika. W każdym dokumencie jest pole **Nr dokumentu**. Możesz tam wpisać swój własny dodatkowy tekst (np. nr akwizytora – „11”). Numer ten zostanie wpisany w miejsce **\B** w odpowiednim miejscu numeru. Czyli, jeśli wygenerujesz format np. **PAR/\R/\N (\B)** i podczas edycji dokumentu, w pole **Nr dokumentu** wprowadzisz „11”, to wygeneruje się numer **PAR/2003/128 (11)**. Zauważ, że wpisany przez Ciebie tekst nie zastąpił całego numeru, a jedynie go uzupełnił.
- ✓ **\Z** – tekst użytkownika, który zastąpi numer dokumentu, jeśli cokolwiek wpiszesz w pole **Nr dokumentu**. Ten symbol jest np. wykorzystywany na fakturze dostawcy – jeśli wprowadzisz jej numer, to program nada dokumentowi dokładnie taki numer jaki wpisałeś. Jeśli nic nie wpiszesz, to program nada swój własny numer dokumentu. Ciekawym przykładem może być zadeklarowanie takiego formatu numeru: **\Z<nie wpisano nr dok.>**.
- ✓ **** - czasem możesz potrzebować użyć w numerze dokumentu znaku „\” (backslash) - wówczas użyj znaku sterującego „\\”

Aby w numerze dokumentu uzyskać pełną datę – należy użyć zmiennych **\r \R \M \D** w dowolny sposób np. **\R-\M-\D** (aby uzyskać 2003-12-31).

Aby zmienić numer kolejny dokumentu – z listy dokumentów otwórz przy pomocy klawisza **Ctrl-Enter** **Zmiana licznika** okienko edycji numeru i popraw numer kolejny:

Możesz tej opcji użyć do wyzerowania numerów dokumentów na początku roku. W pole **Nowa wartość** wpisz wówczas **0** (zero).

Sprzęt

Menu **Kontrola -> Konfiguracja-> Sprzęt**

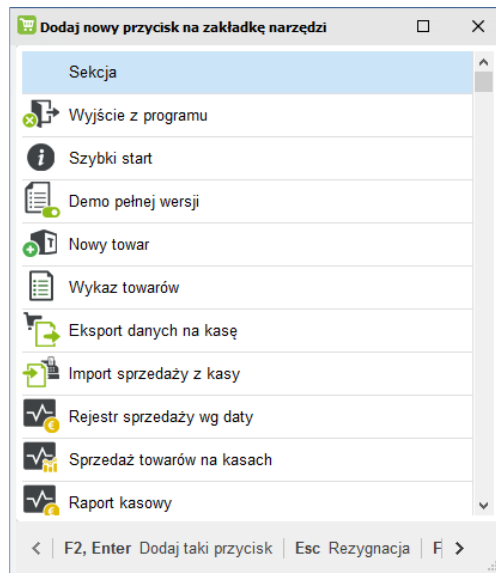
W menu możesz dokonać konfiguracji sprzętu obsługiwanego przez program PC-Market:

- **Czytnik kodów kreskowych** – konfiguracja czytnika opartego na RS-232 (czytniki klawiaturowe działają bez potrzeby konfiguracji w programie)
- **Drukarka** – konfiguracja drukarki została omówiona w rozdziale *Podstawy obsługi programu-> Wydruki dokumentów-> Konfiguracja drukarki dokumentów*.
- **Drukarki etykiet** - konfiguracja drukarek etykiet została opisana w rozdziałach *Moduły dodatkowe-> Etykiety i drukarki kodów kreskowych-> Wydruk na drukarkach systemowych (specjalizowanych)-> Wybór etykiety i konfiguracja drukarki*.
- **Inwentaryzator** – konfiguracja inwentaryzatora została omówiona w rozdziale *Moduły dodatkowe-> Przenośny inwentaryzator-> Konfiguracja*.

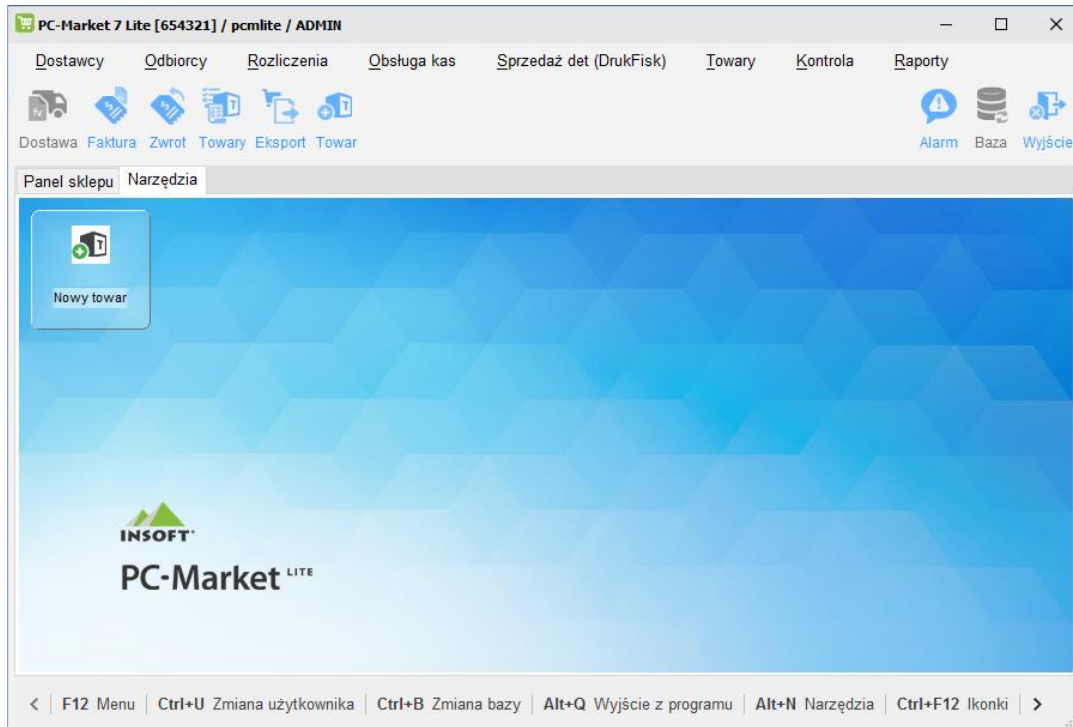
Pokaż zakładkę „narzędzia”

Menu **Kontrola** -> **Konfiguracja**-> **Pokaż zakładkę „narzędzia”**

Zakładka „Narzędzia” to miejsce, gdzie możemy dodać skróty do najczęściej używanych elementów programu tak, by mieć do nich ułatwiony dostęp. Domyślnie, jest ona wyłączona. Aby się pojawiła wystarczy, że dodamy jakikolwiek skrót z poniższej listy:

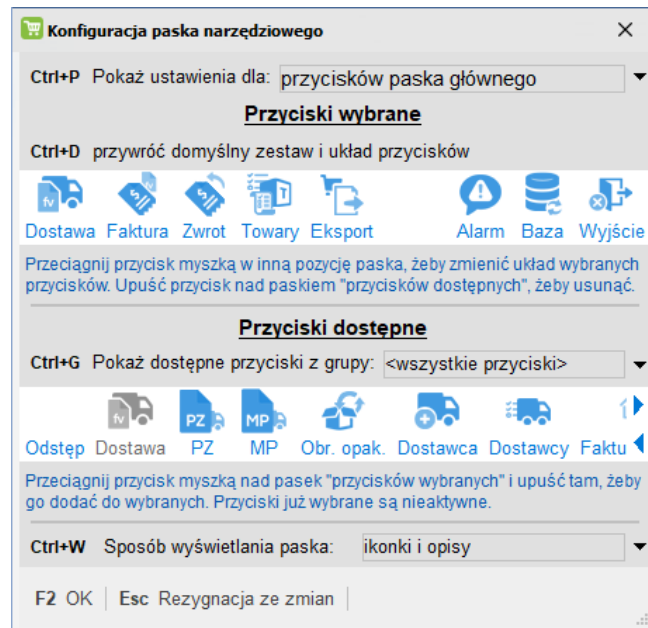
Wybierając jeden z tych skrótów pojawi się on w głównym oknie programu jako ikona:

Skróty możesz w łatwy sposób podzielić na sekcje, rozmieszczać je w dowolnej kolejności oraz usuwać poprzez kliknięcie prawym przyciskiem myszy w oknie narzędzi.

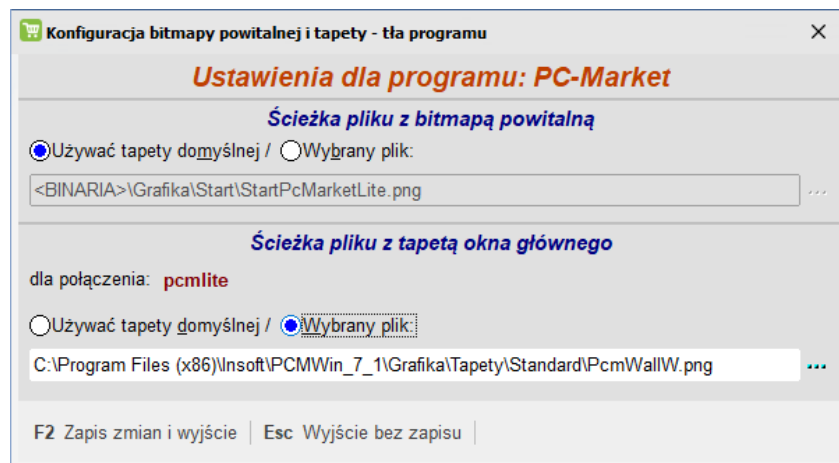
Ikonki paska narzędziowego

W tym miejscu można skomponować listę ikon, które pojawiają się u góry, pod menu programu:

Tapeta pulpitu i bitmapa powitalna

Tutaj możesz zmienić okno powitalne programu oraz obraz, jaki pojawia się jako tło programu:

W przypadku tapety tła, może ona być różna dla każdej z używanych przez Ciebie baz danych. Na przykład możesz dla bazy archiwalnej zmienić tapetę na jaskrawo czerwoną. Dzięki temu będziesz mógł na pierwszy rzut oka zobaczyć, czy pracujesz na właściwej bazie.

Rozmiary czcionek

W tym miejscu w łatwy sposób zmienisz wielkość liter w poszczególnych miejscach w programie:

Opis elementu	Rozmiar czcionki	Przykładowy tekst
Czcionka podstawowa (skalowanie okien)	13	ABCEŁ abcęł 195
Okno główne - menu programu	13	ABCEŁ abcęł 195
Okno główne - przyciski paska narzędzi	12	ABCEŁ abcęł 195
Zakładka narzędzi - przyciski	11	ABCEŁ abcęł 195
Zakładka narzędzi - sekcje	13	ABCEŁ abcęł 195

F2 Zapisz i wyjdź | Esc Wyjdź bez zapisu | F5 Wartości domyślne

Osoby fizyczne

Ze względu na Rozporządzenia o Ochronie Danych Osobowych (RODO) dodaliśmy możliwość zarządzania zgodami dotyczącymi osób fizycznych. Szczegółowa instrukcja obsługi RODO w programach PC-Market znajduje się na stronie <http://www.insoft.com.pl/rodo-pc-market>

Raporty i JPK

Raport obrotu

Raport Obrotu jest często wykorzystywany przez księgowość, jeśli rozlicza Twój sklep w **cenach detalicznych**.

Dzięki Raportowi Obrotów możesz obliczyć wartość magazynu w cenach detalicznych na dowolny dzień.

Aby obliczyć wartość początkową raportu, program musi przeglądnąć wszystkie dokumenty od początku bazy. Jeśli więc pracujesz na programie kilka lat i chcesz wykonać raport obrotów tylko za ostatni miesiąc, to aby program obliczył wartość początkową na ten miesiąc i tak będzie musiał przeglądnąć wszystkie dokumenty w bazie. Czyli dokumenty z okresu dwóch lat. Raport ten jednak w celu obliczenia wartości magazynu posługuje się jedynie sumarycznymi wartościami finansowymi z dokumentów, a nie poszczególnymi towarami.

Rejestr sprzedaży, Rejestr zakupów

Ustawa o podatku VAT wymaga składania co miesiąc deklaracji VAT-7. Jednak wartości w tej deklaracji musisz wprowadzać na podstawie dwóch osobno prowadzonych ewidencji:

- ✓ **Ewidencji Zakupów VAT** – do rejestrowania podatku naliczonego
- ✓ **Ewidencji Sprzedaży VAT** – do rejestrowania podatku należnego

Obie te ewidencje muszą być dostępne dla kontroli skarbowej, aby sprawdzić, czy rzetelnie obliczasz podatek wpisywany w deklaracji VAT-7.

Raporty Rejestr Zakupów i Rejestr Sprzedaży są właśnie pełnowartościowymi ewidencjami VAT wymaganymi przez ustawę.

Po zakończeniu miesiąca powinny zostać wydrukowane i przechowywane w tej formie przez odpowiedni okres czasu (obecnie 5 lat).

Jeśli poniosłeś inny koszt (np. malowanie) i otrzymałeś na nie Faktury VAT, to możesz je rejestrować przy pomocy dokumentu **Faktura VAT**. Dokument taki pojawi się wówczas w odpowiedniej rubryce Rejestru Zakupów.

Jeśli chcesz szybko sprawdzić ile podatku VAT zapłacisz w tym miesiącu wystarczy, że sporządzisz oba raporty i wartość VAT z Rejestru Zakupów odejmiesz od wartości VAT z Rejestru Sprzedaży. Różnica jest właśnie kwotą, którą należy odprowadzić do US.

Raport kasowy

Jest to raport, który podaje Ci wartość stanu kasy sklepu na bieżącą chwilę lub na dowolny dzień. Tak, jak kilka innych raportów w programie oblicza on stan kasy na wskazany dzień przeglądając wszystkie dokumenty KP, KW oraz utargi na kasach od początku działalności sklepu i w ten sposób dochodząc do wybranego dnia.

Dzięki raportowi kasowemu możesz sprawdzić stan gotówki na bieżącą chwilę oraz na początek i koniec dowolnego dnia działalności sklepu

Sprzedaż towarów

Dzięki raportowi Sprzedaż Towarów sprawdzisz sprzedaż poszczególnych towarów zarówno w cenach zakupu, jak i sprzedaży.

W dodatkowej kolumnie znajdziesz również informację o zrealizowanej na tym towarze marży kwotowej oraz procentowej. Dzięki podsumowaniu marż kwotowych z wszystkich towarów jeden rzut oka wystarczy, aby zobaczyć ile sklep „zarobił” na sprzedanych towarach dzisiaj, wczoraj, od początku miesiąca. Raport wskaże Ci tylko sprzedaż towarów. Zarówno na faktury, jak i przez kasy fiskalne.

Sprzedaż towarów na kasach

Czy chciałbyś sprawdzić ile jakiegoś towaru sprzedało się na kasie nr 2? Ten raport pokaże sprzedaż tylko na wskazanych kasach (jednej lub sumarycznie kilku wybranych).

Jednolity Plik Kontrolny (JPK)

W programie PC-Market, zgodnie z wymaganiami, obsłużone zostały następujące jednolite pliki kontrolne:

- dla ewidencji zakupu i sprzedaży VAT,
- dla faktur VAT

Szczegółowa instrukcja obsługi Jednolitego Pliku Kontrolnego w programach PC-Market znajduje się na stronie: www.insoft.com.pl/instrukcjaJPK